

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 23

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ

ΕΛΛΗ ΛΑΜΠΕΤΗ
Ἡ δημοφιλής πρωταγωνίστρια
τοῦ δραματικοῦ μας θεάτρου.

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ 23^{ΟΝ}

2 — 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1956

ΓΡΑΦΕΙΑ

Σύνταξης : Σωκράτους 57, 'Αθήναι. Τηλ. 57-081
"Εκδόσεις : Βουλιαγμένης 352, 'Αθήναι. » 90-821

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : ΕΙΚΟΝΕΣ 'Αθήνας

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ : ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

'Εσωτερικού : 'Εξάμηνος : Δρχ. 130.—
'Ετησία : » 260.—
'Εξωτερικού : 'Εξάμηνος : \$ 7.—
'Ετησία : \$ 14.—

'Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννοήσεως
'Αγγελίαι, διαφημίσεις κατά συμφωνίαν

'Απαγορεύεται ή αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του
περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδ-
τών. Τα μη δημοσιευόμενα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Διεύθυνσις Συντάξεως : 'Ελένη Γ. Βλάχου
(Μουρούζη 1)

Διεύθυνσις 'Εκδόσεως : Η. Γ. 'Ηλιόπουλος
(Βουλιαγμένης 352)

Προϊστ. Τυπογραφείου : Κ. Ζαγοριανίτης
('Αλδου Μανουτίου 18)

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Περιορισμένης ευθύνης
(Κεφάλαιον όλοσχερώς καταβεβλημένον Δρχ. 400.000)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΕΛΛΗ ΛΑΜΠΡΗΝΗ κατέ-
χει μίαν από τις σημαντικώτε-
ρες θέσεις στην πρώτη γραμμή
του ελληνικού δραματικού θεά-
τρου. Χάρis στο ταλέντο και
την προσωπικότητά της γνώρισε
πολλή γρήγορα την μεγάλη επι-
τυχία και οι δημιουργίες της
σημείωσαν συχνά μακρότατο α-
ριθμό παραστάσεων. Το 1951
τιμήθηκε, πρώτη, με το έπαιλλο
Μαρίκας Κοιτοπούλη που καθι-
ερώθηκε να απονέμεται στην
καλύτερη ήθοποιό της χρονιάς.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ :

ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΕΜΜΑ

Γνωστές και άγνωστες σελίδες του μυθιστορηματι-
κού είδωλλίου Γκρένς Κέλλυ — Ραϊνιέ του Μονακό

Μή χάνετε

κάθε

μήνα

τόν πλέον

χρήσιμο

πολύτιμο

ευχάριστο

σύντροφο

ΤΗΝ

ΕΚΛΟΓΗ

Τό μοναδικό

έλληνικό

έγκυκλοπαιδικό

περιοδικό

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 6

ΠΡΟΣΟΧΗ :

Για τους αναγνώστες των «ΕΙ-
ΚΟΝΩΝ» που θα μας στείλουν
το παρόν απόκομμα ή έτησία
συνδρομή της «Εκλογής» θα εί-
ναι μόνον Δρ. 60 αντί 72, ή έ-
ξάμηνος συνδρομή θα είναι μό-
νον Δραχ. 32 αντί 38.

Τό ΣΙΝΕΜΑ μας

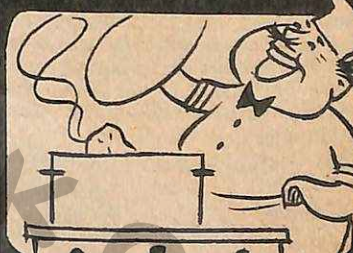
Άγάλι - άγάλι,

κόττα μου,

κι' εγώ σε μαγειρεύω

μέ

Υγραέριον

ΣΟΥΠΕΡΓΚΑΖ

ΤΟ ΔΕΞΙ ΧΕΡΙ
ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

Σ. & Ε. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΜΟΝΟΙΑΣ 21

Τηλ. 52-705

ΠΡΑΤΗΡΙΑ :

ΑΘΗΝΩΝ : ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4

ΠΕΙΡΑΙΩΣ : ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΔΕΛΑ και ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

TACHYDROMEIO

ΕΠΙΤΥΧΙΑ

«...Για πρώτη φορά εβδομαδιαίο περιοδικό που τυπώνεται στην 'Ελλάδα έπεται να μάς δώσει τις επικαιρότητες με τη δική σου ταχύτητα... Το εξώφυλλο με την φωτογραφία της θεληματικής μορφής του 'Εθνάρχου Μακαρίου, άνηκε στο πρώτο τεύχος των ΕΙΚΟΝΩΝ, μετά τα επαίχοντα γεγονότα της παρελθούσης Παρασκευής. Το ότι δεν ήταν «σύμπτωσης» αυτή η επικαιρότητα, αποδεικνύεται με την λεζάντα της φωτογραφίας... Την ίδια ταχύτητα έδειξε και με τις έκλογες. Είχε εξώφυλλο τον νικητή, μέσα στην ίδια εβδομάδα... Είμαι βέβαιος ότι και τα δύο αυτά γεγονότα, που αποτελούν αναμφισβήτητη έκδοτική επιτυχία, θα σε κάνουν να κερδίσεις και άλλους φίλους, θαυμαστές...» Πέτρος Λογαρόπουλος (Ρόδος)

TACHYTIS

«...Φοβόμουν ότι δεν θα μπορούσε σαν το «Λαίψ» ή το «Παρί-Μάτς» να έχει και επικαιρή ύλη. Όχι γιατί δεν μπορείς ή δεν θέλεις, αλλά γιατί τα τεχνικά μέσα της 'Ελλάδος δεν επιτρέπουν αυτές τις επιτυχίες... Σαν φανατική, λοιπόν, αναγνώστριά των ΕΙΚΟΝΩΝ, μού έδωσες ένα περίφημο όπλο για να σε διαδώσω άκρη περισσότερο... Τώρα θα λέω, μαζί με το «μοναδικό» και «έξαιρετικό» και ότι είσαι «επίκαιρος»...»

Αύρα Πολυχρονιάδου (Τρίπολις)

«ΔΙΑΝΑ»

«... Διάνα έπεςες στον στόχο για τρίτη φορά. Μία με το έγκλημα του Χημείου που μάς το έδωσες όταν άρχισε η δική. Μία δεύτερη με το εξώφυλλο του κ. Καραμανλή και τις εκλογές, όπου είδαμε φωτογραφίες της ψηφοφορίας. Και τώρα, με το περίφημο πορτραίτο του 'Εθνομάρτυρος, που «απήχθη» από τους 'Αγγλους... Μπράβο επικαιρότης... Και εις άλλα με ύγεια σου εύχομαι με όλη μου την καρδιά...»

Πέτρος Χατζής (Χανιά)

ΘΑΡΡΟΣ

«... Μά την αλήθεια, χρειάζεται πολύ θάρρος και μεγάλη επίγνωση υποχρεώσεων για να κάνεις ότι βλέπω στο εξώφυλλο και στην πρώτη σελίδα των ΕΙΚΟΝΩΝ. 'Απ' έξω, για λόγους επικαιρότητας, δημοσιεύεις τον 'Αρχιμάρτυρα, αντί μιας ήθοποιού, που στο εξώφυλλο —στά περίπτερα— θα φάνταζε βεβαίως περισσότερο, αλλά και θα έμψυχαινε, έμάς, τους 'Ελληνες θερμούς σου φίλους. 'Αν όμως, «τυπογραφικά», μπόρεσες να προλάβης τα γεγονότα στο εξώφυλλο, στίς μέσες σελίδες δεν το πέτυχες. Μας δίνεις, όμως, ένα επί πλέον τετρασέλιδο έθνικού παλμού, με θαυμαστές φωτογραφίες, αποκαλυπτικές των πανελογραφιών, που φάνηκε στον ελληνικό πόθον... Καί φάνηκε να κυκλοφορείς σου: Τολμάς να κυκλοφορήσεις έχοντας στην πρώτη μέσα σελίδα την φωτογραφία και την λεζάντα του καταργηθέντος εξωφύλλου, γιατί αυτήν δεν προλάβαινες

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΑΜΟΝ

«Έλαβα μία επιστολή από την Σάμο. Την υπογράφει ένας κ. Β. Παν... Είναι λαμπρός καλλιγράφος, αλλά ούτε αρχή έχει το γράμμα του, ούτε τέλος. Κρίμα που διαβέθηκε να το συμπληρώσει λογικά, γιατί το θέμα είναι... λογικό.

ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

«...Είναι το δεύτερο γράμμα που σου γράφω και, μαζί με την Ικανοποίησή που αισθάνομαι για την περιήγησή σου, που, εξειλιγμένη πιά, καθιερώθη όριστικά και στον όποιο δύσκολο αναγνώστη της, είμαι συνάμα και κερδισμένη, διότι στον κύκλο μου κέρδισα ένα στοιχημα που είχε τεθεί διά μόνιμον συνέχισιν της εκδόσεώς σου και καλυτέρευσιν της ύλης. 'Εάν κρατάς τα γράμματα που λαμβάνεις, θα ιδής ότι σου έκανα παράπονα για τα σκίτσα των διαφορών που δεν ήσαν καλά, ούτε σωστά. 'Αναιρώ, λοιπόν, όλα διότι με τα υπέροχα σκίτσα των φύλλων υπ' αριθ. 17, 18, 19 δεν έχω πια καμμία επιφύλαξη, μόνον σε έρωτώ: θα έσκαλουθήσες τις διαφορές με την ίδια τεχνωτοπία, ή θα επανέλθεις σε κείνα τα παιδαριώδη με τους αγιοσβίληδες και καουμπόυδες και τις πολλές άσυνειπνες; Και μία τελευταία ταπεινή σύστασι: οι γελοιογραφίες σου πιά πικάντικες και πιά διαλεγμένες...»

Καίτη Βερνίκου ('Ανω Γλυφάδα)

Μπράβο για το στοίχημα. 'Όσο για τα σκίτσα, ο άρμος, έλαβε γνώση των υποδείξεών σας. Για το χιούμορ δεν συμφωνώ. Νομίζω ότι είναι για όλα τα κέφια!

Μπράβο για το στοίχημα. 'Όσο για τα σκίτσα, ο άρμος, έλαβε γνώση των υποδείξεών σας. Για το χιούμορ δεν συμφωνώ. Νομίζω ότι είναι για όλα τα κέφια!

ΑΓΟΡΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

«...Δεν έρχομαι να σάς εκφράσω τον θαυμασμό μου για το περιοδικό σας, για την επιτυχία του και την πλούσια ύλη του —αφού άλλωστε τόσα συγχαρητήρια απ' όλους δέχασθε— αλλά να σάς ζητήσω κάτι: Στην πρώτη σελίδα κάθε τεύχους γράφετε: «'Απαγορεύεται η αναδημοσίευση άρθρων ή εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών». Με αυτά τα λόγια αφήνετε να νοηθεί ότι είναι δυνατόν να αποκτήσω την φωτογραφία μιας εικόνας που μου έρεσε εξαιρετικά. Θα ήθελα να είχα σε φωτογραφία την εικόνα που δημοσιεύσατε εις το 2ον τεύχος σας, για την Κύπρο και που παριστάνει ένα Κυπριωτόπουλο πάνω από το κεφάλι του οποίου, σ' έναν τοίχο, είναι γραμμένα διάφορα πατριωτικά συνθήματα. Δεν πρόκειται να την έμπορευθώ, αλλά, εάν βέβαια μου την παραχωρήσετε, θα την δώσω σε πολλά αντίτυπα να την στείλω σε γνωστούς μου του εξωτερικού. 'Ετσι, θα βοηθήσουμε και οι δυο (έσείς περισσότερο) τον αγώνα των Κυπρίων. Λοιπόν, θα μου πείτε τον τρόπο για να την αποκτήσω;...»

Α. Ω. (Κόρινθος)

Την φωτογραφία μπορείτε να την αγοράσετε από τον καλλιτέχνη κ. Βερδέρη, (όδου Κριεζώτου 2, 'Αθήναι), διότι εις αυτόν ανήκει. 'Όσο για το έσώκλειστον γραμματόσημο, το έχω εις την διαθέσιν σας.

TZENY M.

Η πρότασή σας είναι όχι απλώς υπό μελέτην, αλλά υπό εκτέλεσιν. Δεν θα προλάβω όμως τον κορό. Αυτό, δεν νομίζω ότι έχει σημασία για το θέμα. 'Αργότερα, λοιπόν, θα ήθε δημοσι-

εύμένη την επιθυμία σας. Γιατί όμως στην επιστολή σας δεν γράφετε και το επίθετό σας;

ΑΕΡΟ - ΥΔΑΤΟ - ΠΛΑΝΑ

«...Είμαι τακτικώτατος αναγνώστης σας και διαβλέπω ότι μία ημέρα οι ΕΙΚΟΝΕΣ θα γίνουν όχι μόνον το καλύτερο περιοδικό, που έχει ποτέ εμφανισθεί εις την 'Ελλάδα, αλλά ένα από τα πρώτα της Ευρώπης. 'Η ύλη είναι πάντοτε κατάλληλα διανεμημένη και καλύπτει πολλά γούστα. Εις το 18ον τεύχος σας αναφέρατε επί του τόσον επικαίρου θέματος της Μέσης 'Ανατολής. Και ενώ το κείμενον ήτο περίφημον, μερικές φωτογραφίες, από τις πολλές που δημοσιεύσατε, ήσαν ανακριβείς, όσον βεβαίως με το μέτρον των δυναμένων μου ήμων εις θέσιν να διακρίνω. Εις τας σελίδας 12, 13, δημοσιεύετε φωτογραφία υπό λεζάνταν: «Δυό υδροπλάνα και έν πλοϊον διασχίζουν το Σουέζ». 'Ο αναγνώστης όμως βλέπει 3 υδροπλάνα, τα οποία δεν διασχίζουν, αλλά υπερπνιπναιται της διάρυνος του Σουέζ. Εις την σελ. 11, δημοσιεύετε δυό φωτογραφίες διά να δείξετε την διαφοράν εις την εξέλιξιν της Αιγύπτου και της Συρίας. Εις την κάτω φωτογραφίαν γράφετε για τα πρωτόγονα μέσα, που χρησιμοποιούν στην Συρία για το όργωμα. 'Ο αναγνώστης όμως δεν βλέπει να γίνεται όργωμα, με κανέναν τρόπο, στην φωτογραφία. Το όργανον επί του οποίου κάθεται ο Σύριος μοιάζει μάλλον με «Βουγέιν», που χρησιμοποιείται στο άλάνισμα κι' όχι στο όργωμα.

Φίλιππος Κ. Ταγκλόπουλος ('Ενταύθα).

«'Αν δεν κάνω λάθος, στο προηγούμενο φύλλο δημοσίευσα μία άλλη επιστολή που έβεβαίωσε ότι δεν ήσαν υδροπλάνα (όπως έγραψαμε), αλλά αεροπλάνα. Νά όμως, που έστω και ένας εκτός από έμάς, τα βλέπει... «υδρο» και όχι «αερο» - πλάνα! Για την ιστορία αναφέρω ότι ο συντάκτης που μετέφρασε τις λεζάντες από το αγγλικό, είδε στο ξένο κείμενο να γράφεται ή λέξις... υδροπλάνα!

Η ΛΙΟΥΣΥ

«... 'Η άλληλογραφία ενός περιοδικού είναι ο καθρέφτης των αντιδράσεων που προκαλεί στο αναγνωστικό κοινό. Δεν ξέρω για ποιο λόγο, αλλά νομίζω πως είναι ή σελίδα που διαδάζεται περισσότερο κι' αυτή δεν συμβαίνει μόνο στην 'Ελλάδα: είναι ένα γενικό φαινόμενο που παρατηρείται σ' όλες τις χώρες όπου εκδίδονται περιοδικά.

Μέχρι σήμερα οι φίλοι της στήλης σου ασχολήθηκαν κυρίως με την έπίκρισιν των κομματιών που δημοσίευσες ή εξέδηλυσαν το θαυμασμό τους —για να μην αναφέρουμε εκείνους που άγνοούσαν τις μέρες της εβδομάδος ή κάναν άμφιβόλου ποιότητας χιούμορ, — αλλά κανείς δεν συζήτησε το περιεχόμενό τους. Και είναι περίεργο γιατί οι 'Ελληνες είμαστε κατά κανόνα λαός που αγαπάει τη συζήτησι από τα αρχαία χρόνια, και του άρέσει να προβάλει αντιρρήσεις. 'Εξάιρεσι άπετέλεσε μόνο ή επιστολή που δημοσιεύεις στο τελευταίο τεύχος σου, του κ. Λεγάκη. Μία εξαίρεσι που θα ευχόμουν από βάθους καρδιάς να έλειπε, γιατί είμαι απολύτως βέβαιος πως δεν εκφράζει παρά τις άπόψεις μιας ελάχιστης μειοψηφίας του ελληνικού λαού —και είναι άπορίας άξιον πως δέχτηκες να την δημοσι-

εύσης χωρίς να προσθέσης κανένα σχόλιο.

Ο κ. Λεγάκης, σχολιάζοντας ένα θαυμάσιο κατά τη γνώμη μου άρθρο της κυρίας 'Αμπελά, γράφει περίπου (δεν έχω το κείμενο μαζί μου) ότι τα παθήματα και οι διωγμοί των μαύρων της 'Αμερικής, τα όποια σκιαγραφεί στο ρεπορτάζ της ή κυρία 'Αμπελά, είναι τίποτε σχεδόν μπροστά στα όσα έχουν να πάθουν οι λευκοί, όταν με το καλό (ή δ μη γένοιτο;) κυριαρχήσουν άριθμητικώς οι μαύροι. Τότε πιά άλλοίμοιον στην έπικρατούσα φυλή. 'Ο κ. Λεγάκης μάς λέει ακόμα ότι αυτό θα γίνη ύστερα από λίγες μόνο δεκαετίες, ενώ έσθ άρκεΐσαι να σημειώσης ότι οι δεκαετίες που μάς χωρίζουν από την άριθμητική έπικράτησι των μαύρων δεν είναι λίγες, αλλά πολλές. Παραδέχεσαι, δηλαδή, την όρθότητα των παρατηρήσεων, αλλά δίνεις κάποια άναβολή στην... έκτέλεσι.

'Ετυχε να σπουδάσω στην 'Αμερική και, έπειδή είχα την άτυχία να είμαι λευκός, άκουσα ένα σωρό άπόψεις επί του θέματος, όχι μόνο άπό τους συναδέλφους μου, αλλά και από ανθρώπους που κατέχουν μεγάλες θέσεις στα πνευματικά ιδρύματα αυτής της χώρας και κατά συνέπεια μπορούν να έπηρεάσουν ευρύτερο κύκλο νέων. Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι η στάσι αυτή, όπως και ή διαβολή κάθε μειονότητας που βρίσκεται στο έλεος των πολλών, μού προκαλεί άπορητοπιασμό και με κάνει να διαγράψω αυτόματα από την χορεία των πνευματικών ανθρώπων εκείνους που τουτάν την γλαφυρή, ίσως, πένα τους στη χολή ή στα πρωτόγονα ένστικτά τους. 'Εμείς, σαν 'Ελληνες, θαπρεπε να είμαστε πολύ άυστηροί σε κάτι τέτοια ξε-

στράτισμα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι κι' έμεις αποτελούμε, άριθμητικώς, μειονότητα στην ευρωπαϊκή κοινωνία και ότι ή κοινωνία αυτή μάς φέρθηκε έντελώς άχαρηκτήριστα όταν προσβάλαμε το αίτημα της ένάσσεως της Κύπρου με την 'Ελλάδα. Το δίκαιο του αίτήματος αυτού έχει αναλυθή τόσες φορές, που είναι περιττό να το επαναλάβω. Κανείς, ώστόσο, δεν θέλησε να το κατανοήσει. 'Όλοι είπαν ότι ή 'Ελλάς δεν είναι τόσο πολιτισμένη όσο ή Μεγάλη Βρετανία, ότι οι Κύπριοι θα δυστυχήσουν αν πάσουν να είναι άποικία και ότι για το συμφέρον τους πρέπει να μέινουν εκεί που είναι: εύμερουντες (:) δούλοι! 'Αλλο τόσο είναι άλλη ήνεις οι περιστάσαστες μελέτες για τους μαύρους. 'Η ένοχη των λευκών απέναντί τους προκάλεσε τον ύστερικό αυτό φόδο τους. 'Όπως λέει κι' ο Μονταίνιος «ή συναίσθησι της άδυναμίας (της ήθικης, έν προκειμένω) και ή δειλία, όδηγούν στην άπάνθρωπη σκληρότητα». 'Απόλογισι αυτού του διωγμού δεν μάς επιτρέπουν ή θέσι μας, ο πολιτισμός μας οι παραδόσεις μας να γίνουμε. 'Ας μην ξεχνάμε ότι ή πλειοψηφία του άμερικανικού λαού και όλοι οι αξιόλογοι συγγραφείς τους, καταδικάζουν με τα χειρότερα λόγια αυτών των προληπτικό διωγμό, που γίνεται έν όνόματι μίας άβάσιμης και έπιστημονικώς ύποπτης θεωρίας.

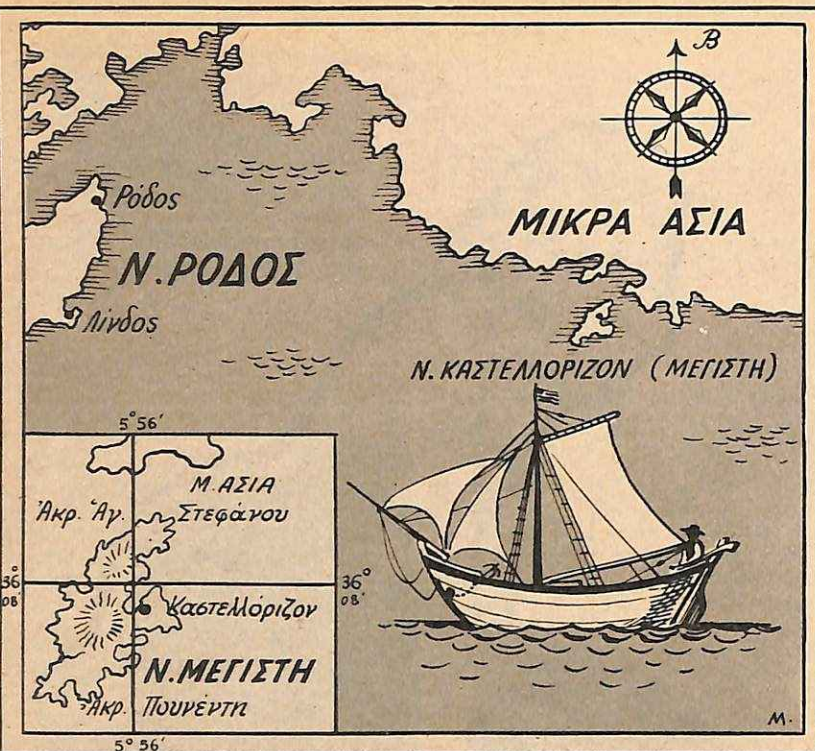
Μαν. Κρισ. ('Ενταύθα)

ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δέν χρειάζεται να έχει πείρα... Τοῦ αρέσει γιατί είναι... ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Σέ κάθε σπίτι σ' ὅλο τὸν κόσμο NEKKI

Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ, ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΑΡΑΛΙΑ

Στο άμπάρι του μικρού καϊκιού είχαν τοποθετηθή τὰ φασόλια. Τὰ τραγιά και τὰ πουλερικά, μέ δεμένα τὰ πόδια, ήταν ἐπάνω στο κατὰστρωμα.

Ἡ ἀπόστασι ἀνάμεσα στο καϊκι και στην τουρκική ἀκτή ἄρχισε νὰ μεγαλώνη. Ἀπέναντι, κάπου ἐνα μίλλι μακριά, ἀχνοφαίνονταν τὸ ἐλληνικὸ ἀκρογιάλι. Μόνον ὁ ξηρὸς βόμβος τῆς μηχανῆς τοῦ καϊκιού ἀντηχοῦσε μέσα στην ἡσυχία τῆς νύκτας.

Ὁ Γιάννης Σαμσάκος μποροῦσε τώρα νὰ τρίψη τὰ χέρια του μέ ἱκανοποίησι. Φαίνονταν ὅτι ἡ πρώτη του «ἐκστρατεία» εἶχε πετύχει ἀπόλυτα. Ἡ διάθεσί του ὅμως ἄλλαξε ὅταν ἄκουσε μιὰ φωνή:

— Ἀλτ! τοῦ φώναξε κάποιος τούρκικα.

Τοὺς εἶχαν ἀντιληφθῇ οἱ λιμενοφύλακες... Ὁ Σαμσάκος φαντάσθηκε τὸν ἑαυτό του νὰ σαπίζει σὲ κάποιο τούρκικο μπουντρούμι. Σκέφτηκε ὅτι τὸ πολύτιμο φορτίο του, ποῦ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΗ,

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

Τὸ ρημαγμένο νησί μέ τήν παράνομη ζωή

Εἰδικὴ ἔρευνα τῶν «ΕΙΚΟΝΩΝ»
Κείμενο και φωτογραφίες τοῦ ἀπεσταλμένου μας Β. ΜΙΓΚΟΥ

δὲν τοῦ ἀνῆκε ὁλόκληρο, θὰ τὸ κατὰσχουν οἱ Τούρκοι. Κι' ἔχασε τὴν ψυχραιμία του.

— Ὅλοταχὺς! διέταξε τὸν μηχανικὸ τοῦ καϊκιού.

Ὁ βόμβος τῆς μηχανῆς εἶχε γίνει τώρα ἐκκωφαντικός.

Ἀπὸ τὴν ἀκτή ἀκούστηκε ἓνας πυροβολισμός.

— Γρηγορώτερα, γρηγορώτερα! ἔσκουζε ὁ Σαμσάκος.

Ἀκούστηκε κι' ἄλλος πυροβολισμός.

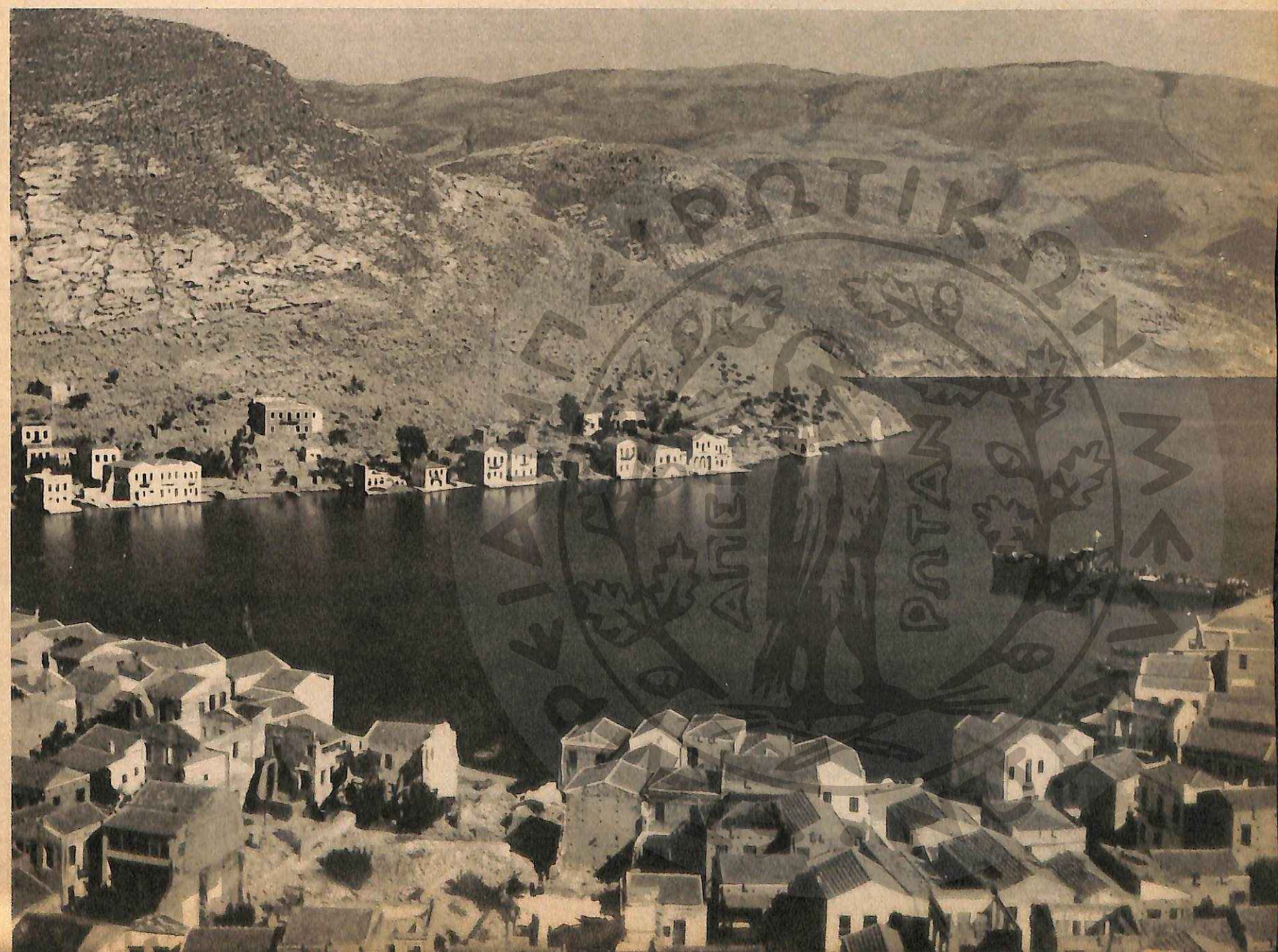
Καὶ ὁ Γιάννης Σαμσάκος, 45 χρονῶν και πατέρας τεσσάρων παιδιῶν, κυλίστηκε νεκρὸς ἀνάμεσα στὰ τραγιά και στὶς κόττες ποῦ εἶχε προσπαθήσει νὰ μεταφέρει «λαθραία» ἀπὸ τὴν Τουρκία στὴν Ἑλλάδα...

Αὐτὰ ἐγίναν στὶς 5 τοῦ περασμένου Δεκεμβρίου, στὸ στενὸ μεταξὺ τῆς ἡπειρωτικῆς Τουρκίας και τοῦ Καστελλόριζου — τοῦ πιδ ἀπομακρυσμένου ἐλληνικοῦ νησιού.

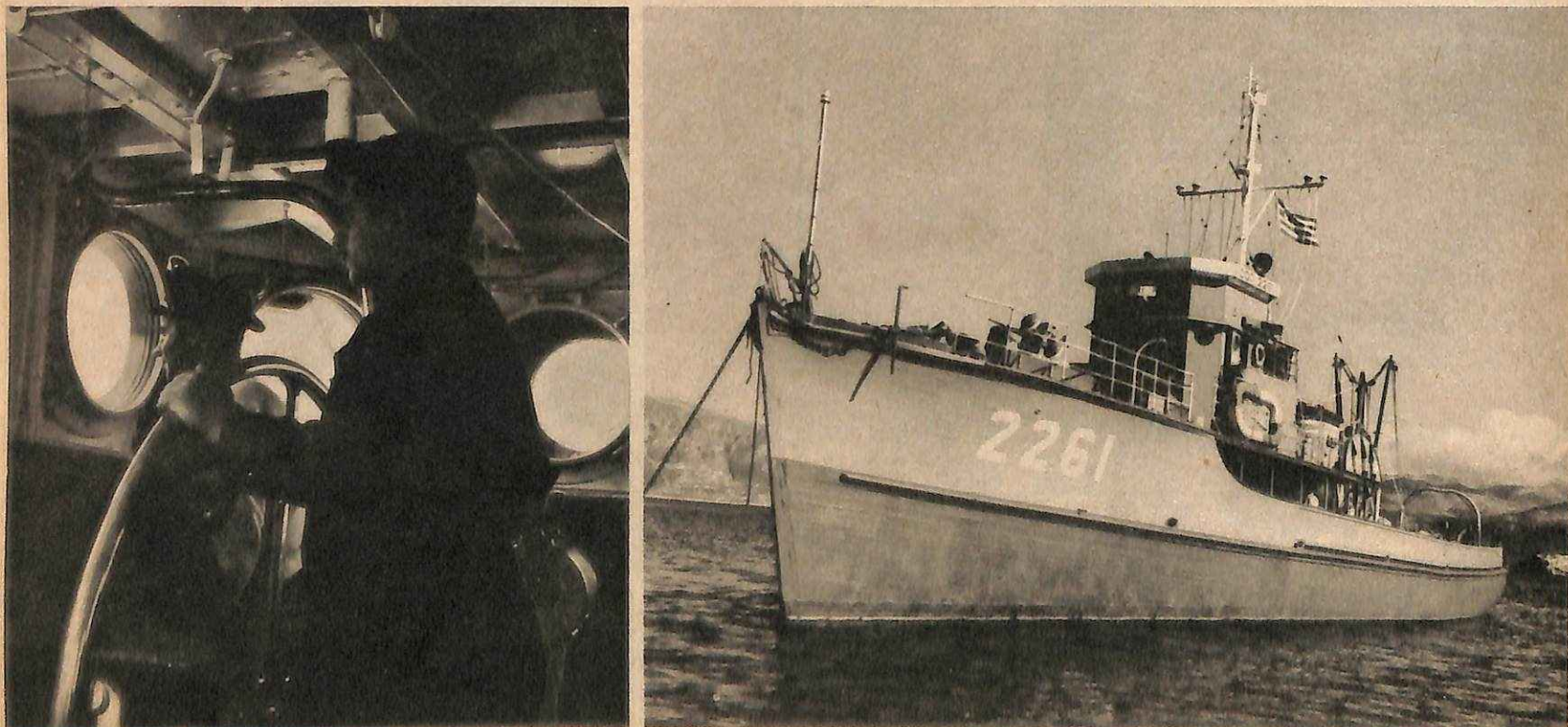

ΑΠΟΨΙ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΡΙΝΗ ΟΧΘΗ ΑΧΝΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΑΝΤΙΦΥΛΛΟ

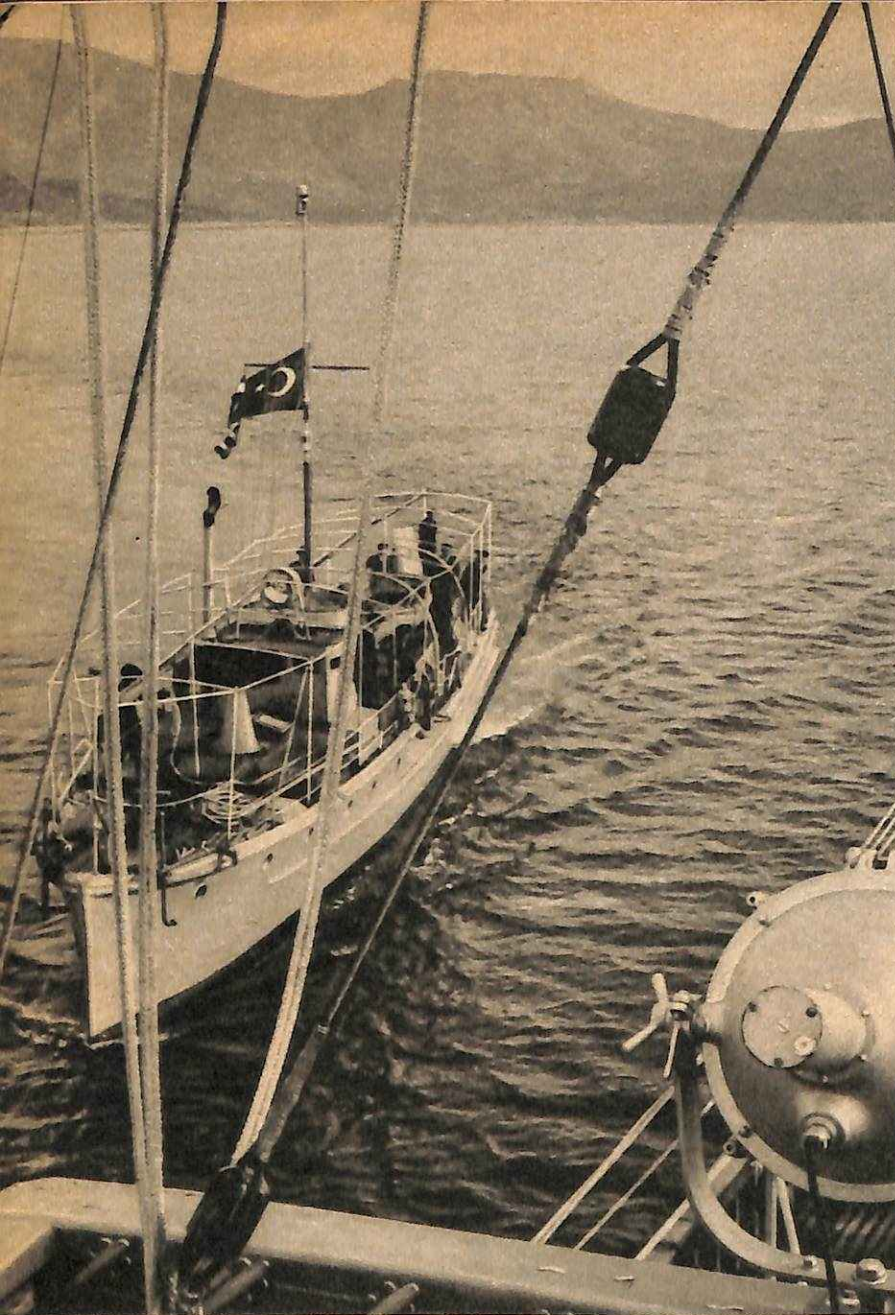
ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΙ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ ΜΕ ΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ ΛΕΥΚΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΪ-ΚΙΑ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ

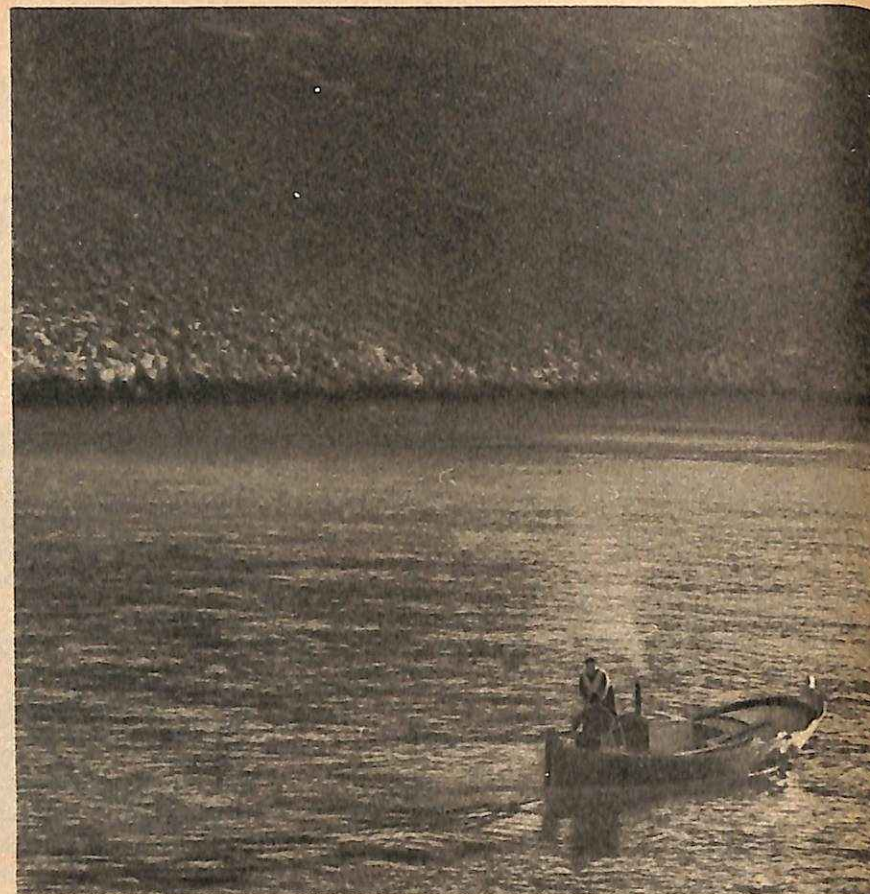
ΤΟ ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΟ ΘΟΑ 2261, ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ (ΜΕ ΤΟ ΠΛΗΚΙΟ) Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΝ. ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΑ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΘΩΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΠΟΥ ΤΟ ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

Η κρυφή πάλη μεταξύ Νόμου καί έπιβιώσεως

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥΛΑΝΕ ΣΤΟΥΣ ΝΗΣΙΩΤΕΣ ΤΑ ΚΑΤΕΣΧΗΜΕΝΑ ΦΑΣΟΛΙΑ...

Στις 19 Δεκεμβρίου ένα περιπολικό της Θαλασσίας Οικονομικής Αστυνομίας, το «ΘΟΑ 2261», μπήκε στον λιμένα του Καστελλορίζου. Είχε λάβει την εντολή να δώσει πιά δριστικό τέλος στο λαθρεμπόριο μεταξύ των κατοίκων του Καστελλορίζου και των κατοίκων του Αντιφύλλου, του τουρκικού χωριού που βρίσκεται ακριβώς απέναντι.

Η «ΤΡΑΜΠΑ»

«Λαθρεμπόριο» δεν είναι φυσικά ή κατάλληλη λέξη γι' αυτές τις περιπτώσεις. Μάλλον «τράμπα» θα τέλεγε κανείς: ανταλλαγή προϊόντων. Οι Έλληνες ψαράδες δίνουν στους Τούρκους ρούχα, ζάχαρι, σαπούνι και γι' αντάλλαγμα παίρνουν δσπρια, αυγά, πουλερικά και ζώα. Το εμπόριο αυτό θεωρείται παράνομο, γιατί γίνεται μεταξύ ατόμων, κι' όχι εδιά των νομίμων μέσων.

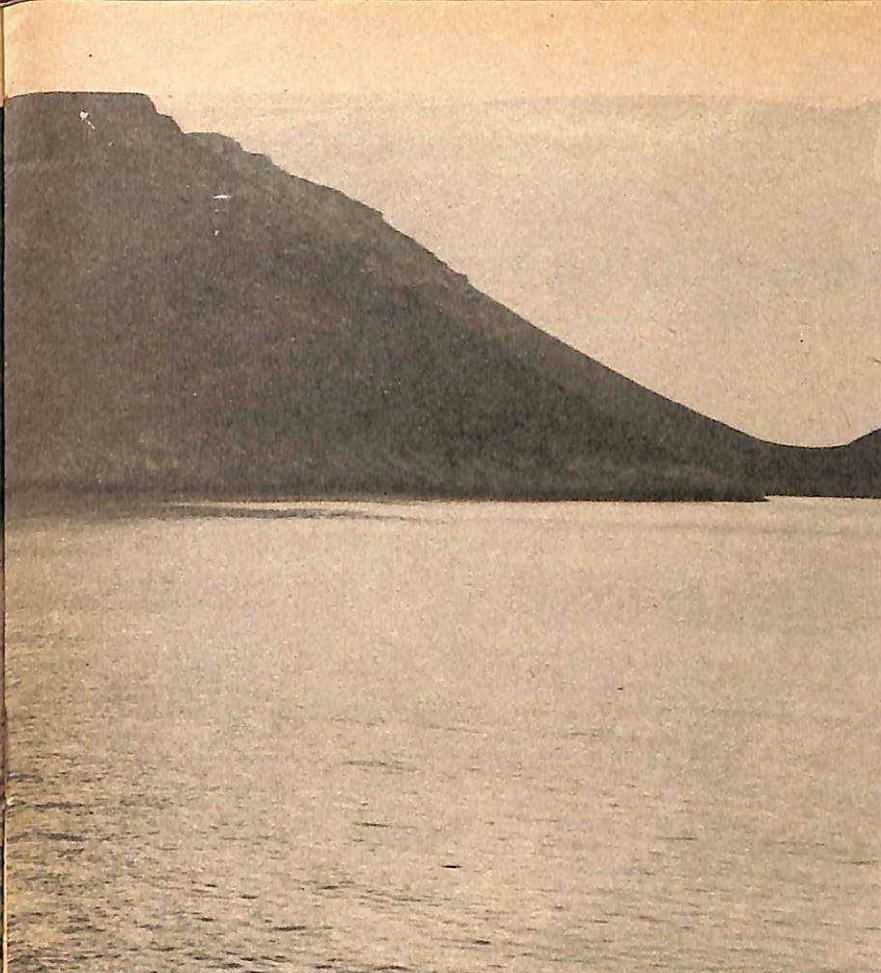
Φυσικά δεν πρόκειται για κάτι νέο. Από δεκαετηρίδες τώρα συνεχίζεται αυτό το «λαθρεμπόριο». Το μόνο καινούργιο στοιχείο της υποθέσεως είναι η ένταση των ελληνο-τουρκικών σχέσεων, λόγω του Κυπριακού. Οι σχέσεις των δύο χωρών είναι τελευταία τόσο τεταμένες, που έπεισάδια σαν εκείνο της 5ης Δεκεμβρίου μπορούν να έχουν καταστρεπτικές συνέπειες και πρέπει άπωσδήποτε να προλαμβάνονται.

Κι' ένας άλλος λόγος εξηνάγκα-σε τις ελληνικές αρχές να στείλουν το «ΘΟΑ» στο λιμάνι του Καστελλορίζου: στην απέναντι ακτή εμφανίσθηκαν τελευταία δυο ταχύπλοα περιπολικά του τουρκικού στόλου.

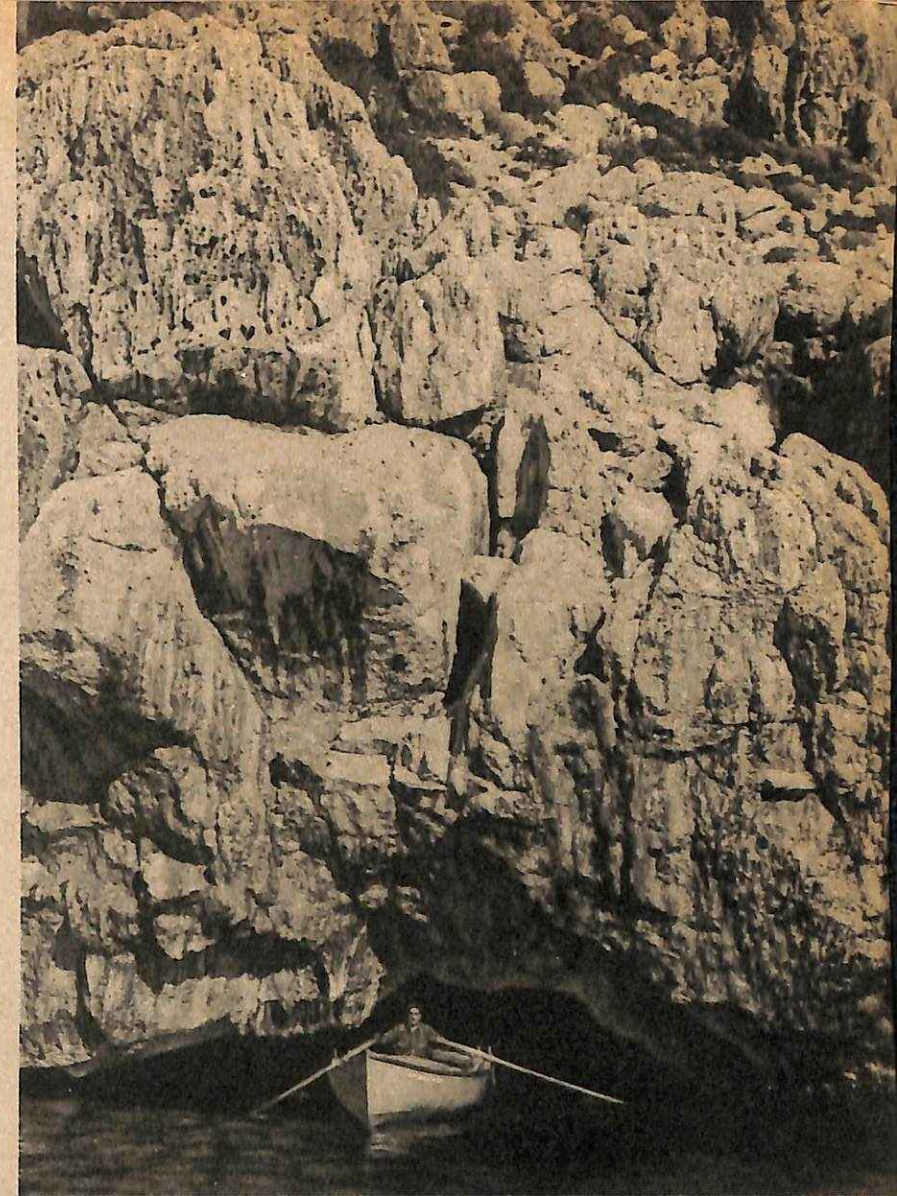
Το «ΘΟΑ 2261» άνηκε προηγούμενος στο ναυτικό των Η.Π.Α. και χρησιμοποιείτο ως ναρκοσυλλέκτης. Ήταν εξοπλισμένο με ένα μικρό πυροβόλο μικράς διαμέτρου και δυο όπλοπολυβόλα —χωρίς να λογαριάσουμε τα τουφέκια. Ο κυβερνήτης του, ο πλοίαρχος Διονύσιος Χηνοφώτης, είχε λάβει εντολή να χρησιμοποιήσει τα πυροβόλα του σε περίπτωση που τα τουρκικά περιπολικά θα άνοιγαν πρώτα πυρ. Το «ΘΟΑ» δεν είναι μονάδα του Έλληνικού Βασιλικού Ναυτικού. Υπάγεται στο ύπουργείο των Οικονομικών. Άλλα το πλήρωμά του ενισχύθηκε μ' έναν άξιωματικό του Πολεμικού Ναυτικού (τον σηματοφόρο Βασίλειο Αλεξανδρόπουλο) και τρεις ναύτες, που θα παρέιχαν, σε κάθε ώρα ανάγκης, χρήσιμες συμβουλές για την διεξαγωγή του αγώνος.

Ο «ΚΩΔΙΞ»

Μόνο τα καϊκια του Καστελλορίζου — ποτέ τα τουρκικά — πηγαινοέρχονται στο στενό. Έχουν μάλιστα κι' έναν περίπλοκο κώδικα

ΓΚΥΡΟΒΟΛΗΣΕ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ, ΜΟΝΟ ΕΝΑ ΚΑΪΚΙ ΚΑΤΩΡΘΩΣΕ ΝΑ ΔΙΑΦΥΓΗ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΕΣ ΣΠΗΛΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΩΝ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΩΝ

ΤΟ ΕΙΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΠΗΛΙΑΣ, ΟΠΟΥ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΑΪΚΙΑ

συνεννοήσεως με διάφορα φωτεινά σήματα για να προειδοποιούνται πότε θα είναι σε θέση να κάνουν άνευ νόχλητα το ταξίδι του γυρισμού.

«Η ακτή άπόψε είναι καθαρή. Θα σε περιμένω στην τάδε θέση την ώρισμένη ώρα», έλεγαν περίπου τα σήματα.

Σε άλλες περιπτώσεις τα σήματα ήταν λακωνικότερα: «Μείνετε εκεί που είσαστε...» Η άκτοφυλακή περιπολεί.

Τα μηνύματα αυτά έχουν προσωπικό χαρακτήρα. Το κάθε σήμα, με άλλα λόγια, άπευδύνεται σε ένα άτομο. Αν κατά σύμπτωση το άτομο αυτό δεν το δει, οι άλλοι έχουν την ήθική υποχρέωση να το ειδοποιήσουν.

Η μετάβασι ως την τουρκική ακτή, ή ανταλλαγή των εμπορευμάτων και ή έπιστροφή δεν διαρκούν συνήθως περισσότερο άπό τρεις ώρες. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις, ιδίως όταν πεοιπολούν οι άνδρες της άκτοφυλακής, οι λαθρεμπόροι αναγκάζονται να μείνουν στο Αντίφύλλο όλη τη νύκτα. Όταν πάλι τα μεταφερόμενα έμπορεύματα είναι πολύ μεγάλα ή πολύ βαρεια για τα μικρά καστελλοριζιάτικα καϊκια —άγελάδες π.χ.— τότε τα δένουν το ένα πίσω άπ' το άλλο, με σωσίδια άπό φελλούς γύρω τους και σέρνοντάς τα πίσω άπ' το πλεούμενο διασχίζουν σιωπηλά

τα 2-3 μίλλια που χωρίζουν την τουρκική άπό την ελληνική ακτή.

Όλα αυτά πάντως σταμάτησαν άπότομα με την εμφάνισι του πλοίου της Οικονομικής Αστυνομίας. Οι «λαθρεμπόροι» δεν είναι σε θέση να αντιμετώπισουν τα μέτρα της ελληνικής κυβερνήσεως. Η δουλειά του περιπολικού είναι άπλή. Περιμένει έξω άπό το λιμάνι και δεν έπιτρέπει σε κανένα καϊκι να βγη. Ο καπετάν Χηνοφώτης έχει κατάστρώσει καλά το σχέδιό του. Όταν έφτασα στο νησί, ακριβώς ένα μήνα μετά την άφισι του περιπολικού, έμαθα ότι μόνον ένα καϊκι είχε κατορθώσει να διαφύγη. Κι' αυτό έξημείωσε πολύ την οικονομία του νησιού.

Η «ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ»

Θα μπορούσε να πη κανείς ότι σκοπός της Θαλασσίας Οικονομικής Αστυνομίας, μετά την άποστολή του πλοίου, επέτυχε. Το λαθρεμπόριο έχει σταματήσει. Άλλ' αυτό έξημείωσε πολύ την οικονομία του νησιού.

Το Καστελλορίζο, όπως διεπίστωσα κατά το διάστημα των τεσσάρων ήμερών που έμεινα εκεί, είναι ένα νησί που φθίνει συνεχώς. Το μόνο πράμα που το βοηθούσε να συνεχίσει την ψευτοζωή του ήταν οι

«Ένας Κόκκινος Πύργος στο σταυροδρόμι τῶν ἐπιδρομῶν

ΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ «ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ» ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ ΤΟ ΝΗΣΙ

ΤΑ ΚΑΪΚΙΑ ΤΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΔΡΑΓΜΕΝΑ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

«τράμπες» που κάνουν οι κάτοικοι του με τους κατοίκους του αντίκρινου χωριού.

«Εμποδίζοντας τους κατοίκους του Καστελλορίζου να κάνουν τις ανταλλαγές τους με τους Τούρκους, είναι σαν να τους δίνουμε τη χαριστική βολή», είπε ένας κοινοτικός υπάλληλος.

«Η «τράμπα» αποτελεί ζωτική ανάγκη για το Καστελλορίζο —και σ' αυτό συμφωνούν απόλυτως όλοι οι κάτοικοί του. Και οι άρχες ακόμη του νησιού έχουν την ίδια γνώμη, μόνο που δεν την διατυμπανίζουν δημοσίαι».

«Αν σκεφθώ κανείς τη γεωγραφική θέση του Καστελλορίζου, που απέχει 74 μίλια από το κοντινότερο σημείο εφοδιασμού, την Ρόδο, και μόνο δυο μίλια από την ηπειρωτική Τουρκία, αν λάβει κανείς υπ' όψιν του ότι το νησί είναι άγονο και ότι ο πληθυσμός του αυξάνει συνεχώς, τότε θα καταλάβει γιατί το παράνομο εμπόριο με το τουρκικό χωριό 'Αντίφυλλο δεν αποτελεί μόνον μια πρακτική λύση, αλλά συντείνει στην επιτυχή αντιμετώπιση του επισιτιστικού προβλήματος.

ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

Είναι θλιβερό ν' αναλογίζεσαι ότι μια κοινότητα που είχε αναπτύξει τόσο οικονομική δραστηριότητα και είχε γνωρίσει μέρες ευημερίας, εδώ και 50 μόνον χρόνια, εξάρτα σήμερα την επιβίωσή της από το λαθρεμπόριο και τις δωρεές των ξενιτεμένων κατοίκων της.

Ενώ η Ρόδος ανέπτυξε λαμπρό πολιτισμό στην αρχαιότητα, το Καστελλορίζο δεν έχει να επιδείξει μνημεία της εποχής εκείνης. Είναι πάντως εξακριβωμένο ότι είχαν εγκατασταθεί εκεί οι Αιγαιοί κατά τους προϊστορικούς χρόνους. Μοῦ είπαν, μάλιστα, ότι βρέθηκε ένα στέμμα, που έχει μεταφερθεί στο 'Αρχαιολογικό Μουσείο 'Αθηνών, κι' έχει χαραγμένο το όνομα Μεγίστης. Πρόκειται περί ενός βασιλέως που κυβέρνησε το νησί γύρω στον τέταρτο αιώνα π.Χ. Προφανώς από το όνομά του ή νήσος ονομάζεται και Μεγίστη.

Στα βυζαντινά χρόνια, το χρησιμοποίησαν για ένα διάστημα οι Σαρακηνοί σαν ορμητήριο για τις επιδρομές τους εναντίον της Μικράς 'Ασίας. Ένα σημάδι της διαβάσεώς τους σώζεται ακόμα σε μια κορφή, πάνω από το λιμάνι, που οι ντόπιοι την λένε «'Αχυρας». 'Η λέξη είναι παραφθορά του αραβικού «'Ασερα» που θα πη «δέκα». Κι' ο αριθμός αυτός αναφέρεται σε δέκα στέρνες που εφθίσαν οι Σαρακηνοί σ' εκείνη την κορφή για να μαζεύουν το νερό της βροχής, —τη μόνη πηγή υδρεύσεως για το Καστελλορίζο, όπως και για τόσα άλλα νησιά του Αιγαίου. 'Υστερ' από τόσους αιώνες, οι στέρνες των Σαρακηνών χρησιμοποιούνται ακόμα από τους Καστελλοριζιώτες, τους καλοκαιρινούς μήνες.

Ο «ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΥΡΓΟΣ»

Η ονομασία Καστέλλο Ρόσσο (που έγινε τελικά Καστελλορίζο) δόθηκε από τους Βενετούς, όταν πολιορκήσαν το νησί και κατέρωσαν να εκδιώξουν τους Τούρκους, το 1695. 'Ονομάστηκε έτσι, γιατί οι κορφές των βράχων φαινόταν κόκκινες και αποτελούσαν κτυπητή αντίθεση με το γαλάζιο χρώμα της θάλασσας. 'Από μακριά θύμιζαν μεσαιωνικό πύργο.

Τα τελευταία εκατόν πενήντα χρόνια το Καστελλορίζο γνώρισε την μεγάλη του οικονομική άνθηση —και την χειρότερη παρακμή. Θά έλεγε κανένας, κρίνοντας από τη σκληρή δοκιμασία της μοίρας και τις αλλεπάλληλες συμφορές, ότι το άστρο του Καστελλορίζου δεν είναι και τόσο καλότυχο..

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Στην αρχή της 'Ελληνικής 'Επανάστασεως οι κάτοικοι του Καστελλορίζου βρίσκονταν, όπως είπαμε, στη μεγάλη τους ακμή και είχαν ένα αρκετά μεγάλο εμπορικό στόλο. Τον στόλο αυτό τον μετέτρεψαν πρόχειρα σε πολεμικό, μπλοκάρησαν τα τουρκικά πολεμικά στον κόλπο της 'Ατταλείας και κατέρωσαν στο τέλος να βγούν νικηταί από τη σύγκρουση. Οι Τούρκοι, εν είδει αντιποίνων, απέβιβασαν στρατεύματα στο νησί και έσφαξαν ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού. 'Όσοι γλύτωσαν από κείνο το μακελλειό κατέφυγαν στα γειτονικά νησιά —την Κάσσο και την Κάρπαθο. 'Από την πρώτη αυτή εξορία οι κάτοικοι

ΜΙΑ ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ. ΤΟ ΠΑΡΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΙΧΝΕΙ ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΕ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΡΕΣ —'Η ΜΗΠΩΣ ΚΡΥΒΕΙ ΕΤΣΙ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ;

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

ΤΟ ΜΟΝΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

‘Ο Πολεμικός Σταυρός αμείβει τούς ήρωες καί πουλιέται στο παζάρι άπ’ τούς «φίλους»

Ιδρύσει στη Μικρά ‘Ασία αρκετά
έμπορικά κέντρα. “Ένα άπ’ αυτά
είναι καί τὸ ‘Αντίφυλλον.

«ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟ
ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΠΟΛΕΜΟ»

Τὸ 1912 ἡ Δωδεκάνησος, ἐκτὸς
τοῦ Καστελλόριζου, κατελήφθη ἀπὸ
τοὺς ‘Ιταλοὺς. Κι’ ἐπειδὴ καμμιὰ
εὐρωπαϊκὴ δύναμις δὲν ἐρχόταν νὰ
ἀποτινῇ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ, οἱ
Καστελλοριζιώτες ἀπεφάσισαν νὰ
κερδίσουν μόνοι τὴν ἐλευθερίαν τους.
‘Επετέθησαν καί κατάρθωσαν νὰ
δαμάσουν τὴν τουρκικὴ φρουρὰ τοῦ
νησιοῦ καί ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν ‘Ελ-
λάδα νὰ στείλῃ δυνάμεις γιὰ νὰ τὸ
καταλάβῃ. ‘Αλλὰ ὁ τότε πρωθυ-
πουργὸς ‘Ελευθέριος Βενιζέλος, ποὺ
μόλις εἶχε βγῆ ἀπὸ τὴν τρομερὴ
περιπέτεια τῶν Βαλκανικῶν πολέ-
μων, εἶπε ὅτι ἡ ‘Ελλάς δὲν εἶναι
νοητὸν νὰ ἐμπλακῇ σὲ ἄλλον πόλε-
μο γιὰ ἓνα νησί τόσο μικρό.

Οἱ γαλλικὲς δυνάμεις κατέλαβαν
τὸ Καστελλόριζο τὸ 1915. ‘Ο πρῶ-
τος Παγκόσμιος πόλεμος συνεχιζό-
ταν καί τὸ νησί θὰ χρησίμευε ὡς

στρατιωτικὴ βάση τῶν Συμμάχων.
Οἱ κάτοικοι τοῦ ἐνθουσιασμένοι ἀγ-
κάλισαν τοὺς Γάλλους καί βγήκαν
στὸν πόλεμο παρὰ τὸ πλεῖρό τους.
‘Ἦταν τόσο ἡρώϊκός ὁ ἀγώνας τους,
ποὺ ἡ νῆσος τιμήθηκε μὲ τὸν πολε-
μικὸ μεγαλόσταυρο —σπάνια τιμὴ
ἂν ἀναλογισθῇ κανεὶς ὅτι ὁ ἴδιος
μεγαλόσταυρος δόθηκε μόνο στὴν
πόλιν τοῦ Βερντέν.

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

Τὸ Καστελλόριζο δόθηκε στοὺς ‘Ι-
ταλοὺς τὸ 1920. ‘Απὸ τότε ἄρχισε
καί ἡ παρακμὴ του. Εἶχαν περάσει
πιά οἱ χρυσὲς μέρες τῶν ἱστιοφόρων
καί οἱ Καστελλοριζιώτες δὲν κατάρ-
θωσαν νὰ προσαρμοσθοῦν μὲ τὸ πνεῦ-
μα τῆς προόδου. ‘Αρχισαν λοιπὸν
νὰ μεταναστεύουν κατὰ χιλιάδες
στὴν Αὐστραλία. Στὰ τριάντα χρό-
νια, ἀπὸ τὸν Βαλκανικὸ πόλεμο μέ-
χρι τὸ δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο,
ὁ πληθυσμὸς τοῦ Καστελλόριζου
ἐσημείωσε τρομερὴ μείωσι: ἀπὸ δε-
κατέσσερες χιλιάδες ἔμειναν στο
νησί μόνον 1250.

ΤΟ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ (ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ) ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΕΡΕΙΠΩΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ

τοῦ Καστελλόριζου ἐμπνεύσθηκαν
μερικὰ νοσταλγικά τραγούδια.

‘Επῆγα εἰς τὴν Κάσπαθον
ἐπῆγα καί εἰς τὴν Κάσσο·
καημένο Καστελλόριζο
καί ποῦ νὰ σὲ ξεχάσω.

Γύρισαν πίσω τὸ 1830, τὴν πα-
ραμονὴ τοῦ Προφήτη ‘Ηλία. Στὰ
παλιὰ χρονικά ἀναφέρεται ὅτι, μό-
λις εἶδαν τὸ ἀγαπημένο τους νησί,
τοὺς ἐπίασε τέτοιος πόθος νὰ πατή-
σουν τὸ χῶμα του, ποὺ πήδησαν
ντυμένοι στὴ θάλασσα καί κολύμ-
πησαν ὡς τὴν ἀκτὴ.

Κάθε χρόνο, γιὰ νὰ γιορτάσουν
αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ ἐπέτειο, τὴν πα-
ραμονὴ τοῦ Προφήτη ‘Ηλία ἔχουν
τὴ συνήθεια νὰ δουτάνε ντυμένοι
στὴ θάλασσα.

Ο «ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΙΩΝ»

Οἱ ἐπόμενες δεκαετηρίδες ἀπέτε-
λεσαν, κυριολεκτικὰ, τὸν χρυσὸν αἰ-
ῶνα τοῦ Καστελλόριζου. ‘Η ἐποχὴ
αὕτη κράτησε ὡς τὸ 1900 περίπου,
μ’ ὅλο ποῦ τὸ νησί, ὅλη αὕτη τὴν
περίοδο, βρισκόταν ὑπὸ τουρκικὴν
διοίκησιν.

Σιγὰ-σιγὰ ἀνέπτυξαν ἓνα ἀσυ-
ναγώνιστο ἐμπορικὸ στόλο ἀπὸ τε-
τρακόσια περίπου ἱστιοφόρα. Τὰ
μεγαλύτερα ἦταν χιλίων καί κάποτε
χιλίων πεντακοσίων τόνων: πρα-
γματικὰ μεγαθήρια, μὲ τρία πελώ-
ρια κατάρτια ποὺ μπορούσαν νὰ
σηκώσουν εἰκοσιτέσσαρα πανιά.
‘Εκαναν ἐμπόριο μὲ ἀπομακρυσμέ-
νες γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη περιοχὲς
—τὴ Μαύρη Θάλασσα, τὰ παράλια
τῆς Αἰγύπτου, τὴ Μασσαλία. Εἶχαν

ΓΗΡΑΕΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΥ, ΜΕ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΟΠΙΚΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΤΟΥΣ, ΤΙΣ ΠΟΡΠΕΚΑΙ ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΣΑΛΙΑ —ΟΛΑ ΚΕΝΤΗΜΕΝΑ «ΨΙΛΟΒΕΛΟΝΙΑ» ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΟΝΕΤΙΚΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥΣ

Γιὰ νὰ ἀποσπάσουν τὴν προσο-
χὴ τῆς γερμανικῆς ἀεροπορίας, ἀπὸ
μιά νηοπομπὴ ποὺ κατευθύνονταν στὴ
Βηρυττό, οἱ Σύμμαχοι κατέλαβαν
στὶς 25 Φεβρουαρίου 1941 τὸ Κα-
στελλόριζο. ‘Όταν ἔφυγαν οἱ κομ-
μάντος, ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες, οἱ
‘Ιταλοὶ συνέλαβαν 36 ἄντρες καί
τοὺς ἐστεῖλαν ὡς ὁμήρους στὴν ‘Ι-
ταλία, γιὰτὶ εἶχαν ξεσχίσει τὶς ἱτα-
λικὲς σημαίες καί τὶς φωτογραφίες
τοῦ Μουσσολίνι.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Οἱ συμμαχικὲς δυνάμεις κατέλα-
βαν ὀριστικὰ τὸ Καστελλόριζο με-
τὰ τὴν παράδοσι τοῦ στρατάρχου
Μπαντόλιο, στὰ τέλη τοῦ καλοκαι-
ριοῦ τοῦ 1943.

Μιά μονάδα τοῦ συμμαχικοῦ στό-
λου ποὺ ἐπλευσε στὸ λιμάνι τοῦ Κα-
στελλόριζου τὴν 13ην Σεπτεμβρίου
1943 ἦταν καί τὸ ἑλληνικὸ ἀντιτορ-
πιλικὸ «Κουντουριώτης». ‘Όταν ὁ
κυβερνήτης του, ὑποπλοίαρχος Ε-
ἰσαγγελος Μπαλτατζής, βγήκε στὴ
στεριά, γονάτισε καί φίλησε τὸ
πρῶτο κομμάτι τῆς ἑλληνικῆς γῆς
ποὺ ἐλευθερωνόταν ἀπὸ τὸν ζυγὸ
τῆς δουλείας.

Τὸ Καστελλόριζο μέσα σὲ λίγες
μέρες εἶχε μεταβληθῇ σὲ πρῶτης
γραμμῆς βάση ἀνεφοδισμοῦ τῶν
συμμαχικῶν πλοίων καί, φυσικὰ, ἐ-
πέσυρε τὴν προσοχὴ τῆς Λούφτ-Βά-
φε, ποὺ ἔκανε μερικές δολοφονικὲς
ἐπιδρομές. ‘Απερῆσθη τότε ἡ με-
ταφορά τοῦ πληθυσμοῦ στὴν Παλαι-
στίνη. Οἱ κάτοικοι τοῦ Καστελλό-
ριζου διετάχθησαν νὰ ἀφήσουν πί-
σω τὰ υπάρχοντά τους καί τοὺς δό-
θηκε ἡ ὑπόσχεσι ὅτι θὰ τὰ θροῦν
ἄδικτα, ὅταν ἐπιστρέψουν.

ΟΙ ΓΡΙΕΣ ΠΑΝΕ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

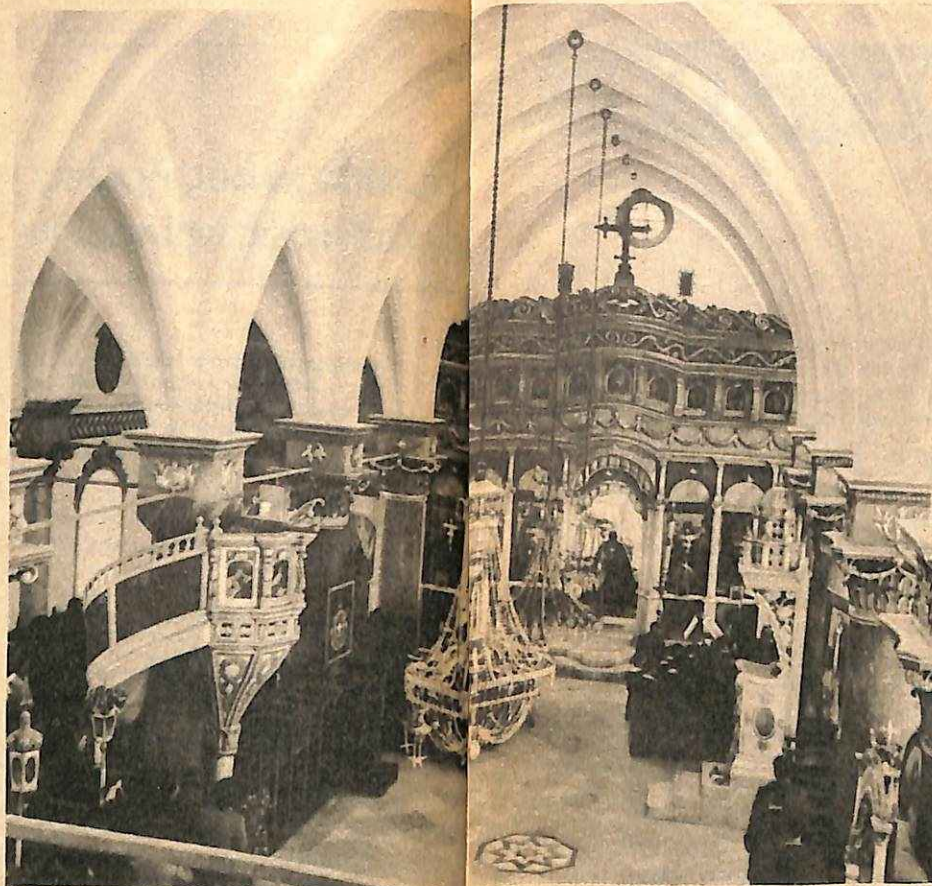
ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

«ΣΥΛΛΕΚΤΑΙ ΕΝΘΥΜΙΩΝ»

Όταν επέστρεψαν, στίς άρχές του 1945, όχι μόνον βρήκαν τὰ σπίτια τους λεηλατημένα, αλλά και οι συνοικίες τών εύπόρων νησιωτών είχαν καταστραφή από πυρκαϊά. Στο νησί κυκλοφορεί ή διάδοσι ότι τὰ συμμαχικά στρατεύματα, αφού κατέκλεψαν τὰ σπίτια, τούς έβαλαν φωτιά.

Όπωςδήποτε, σέ μιὰ έμπιστευτική του αναφορά που έστειλε τόν Μάιο του 1944 πρός τόν Συμμαχικό Στρατηγείο τής Μέσης Άνατολής, ό ταγματάρχης Πρίταμ Σίνγκ όταν ανέλαβε τήν διοίκηση τής φρουράς του Καστελλορίζου, παραδέχεται ότι δεν είχαν ληφθή μέτρα προστασίας τής ιδιωτικής περιουσίας, που παρέμεινε άφύλακτη στά 2.000 σπίτια του νησιού μετά τήν εκκένωσί τους από τούς κατοίκους τους. Προσθέτει, άκόμα, ότι τὰ περιουσιακά αυτά αντίκειμενα ήταν πολύ εύκολο νά «άπαχθούν» από τούς στρατιώτες καί τούς ναύτες τών περαστικών πλοίων. Μόνο πού, όλους αυτούς, τούς χαρακτήρισε «συλλέκτας ένθυμιών».

Ό Καστελλοριζιώτης, που μου έδειξε ένα αντίγραφο αυτής τής αναφοράς, γέλασε μέ πικρό σαρκασμό, καθώς τόν δάχτυλό του σταμάτησε στην λέξη «ένθυμιών»:

ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΟΙ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΙΩΤΕΣ ΕΧΤΙΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ

Τετρακόσιοι όγδόντα στό νησί καί 15.000 ξενητεμένοι

ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΚΑΤΑΦΕΥΓΟΥΝ ΣΤΑ ΚΟΛΛΥΒΑ

—«Ένθυμιο» είναι μιὰ ραπτομηχανή Σίγγερ; είπε ειρωνικά. Πολλοί Άγγλοι αξιωματικοί πλούτισαν πουλώντας τέτοια ένθύμια στό παζάρι τής Βηρυτού...

Άλλά τὰ «λάφυρα» τών Συμμάχων περιελάμβαναν αντίκειμενα άσυγκρίτως πολυτιμότερα από τις ραπτομηχανές. Οί θησαυροί που είχαν συσσωρευθή στά καστελλοριζιώτικα σπίτια από γενές πλούσιων ποντοπόρων θά μπορούσαν νά αγωνισθούν τούς θησαυρούς του Σεβάχ Θαλασσινού. Μετάξια από τόν Κασμίρ— χαλιά από τόν Ισπαχάν— γούνες από τήν Σιδηρία—πετράδια από τήν Κίνα— όλα αυτά καί χιλίων λογίων άλλα, έξαφανίστηκαν μέσα στην δίνη του πολέμου καί τής συμμαχικής «προστασίας».

Τόν Καστελλόριζο απέμεινε γυμνό όπως τόν κουφάρι μιās καμήλας στην έρημο ύστερ' από τόν πέρασμα μιās αέλης πειναλέων τσακαλιών. Δεν του άφησαν ούτε τόν Πολεμικό Σταυρό, που του είχε άπονεμηθή στόν πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο...

Από τούς 1250 νησιώτες που είχαν μεταφερθή στην Παλαιστίνη, επέστρεψαν οι 927. Τριάντα τρεις βρήκαν φορικό θάνατο, όταν τόν πλοίο που τούς μετέφερε, τόν «Έμπαίσαρ Πατράλ», έπιασε φωτιά στη μέση τής θάλασσας. Οί υπόλοιποι πήγαν νά βρουν τούς συγγενείς τους στην Αυστραλία.

Στην δεκαετηρίδα που άκολούθησε ό πληθυσμός του Καστελλορίζου μειώθηκε στό ήμισυ. Τώρα έχει μόνο 480 κατοίκους. Κι' αν συνεχισθή αυτός ό ρυθμός, σέ μιὰ δεκαετία δεν θά υπάρχει ψυχή ζώσα στό νησί.

Από τίς δεκάδες εκκλησίες του νησιού, μόνο μιὰ χρησιμοποιείται σήμερα: ό μητροπολιτικός ναός τών Αγίων Κωνσταντίνου καί 'Ελένης. Καί τούτο έπειδή μιὰ μόνη εκκλησία μπορεί νά χωρέσει όλόκληρο τόν πληθυσμό του Καστελλορίζου. Άλλά καί έπειδή δεν υπάρχει παρά μόνον ένας παπάς στό νησί: ό γέρον πάτερ Κωνσταντίνος Πολύκαρπος, άλλοτε ναυτικός καί κουρέας. Οί Καστελλοριζιώτες τόν έπεισαν νά γίνη παπάς τόν καιρό τής Ιταλικής κατοχής. Ό τελευταίος τους παπάς είχε πεθάνει καί έπρεπε νά έχουν έναν ορθόδοξο ιερέα «για νά συνεχισή τήν παράδοσι».

Ο «ΔΡΟΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ»

Οί κάτοικοι που απέμειναν ζούν κυρίως από τίς δωρεές τών πλουσιών συγγενών τους τής Αυστραλίας (ύπάρχουν κάπου 15.000 Καστελλοριζιώτες σέ διάφορες πόλεις: τόν Σίδνεϋ, τήν Μελβούρνη, τήν Άδελαΐδα κ. ά.).

Δέν υπάρχουν δουλειές στό νησί.

Τόν μόνο δημόσιο έργο που σχεδιάζουν οι κοινοτικές άρχές είναι: ή κατασκευή ενός δρόμου που θά οδηγή στό νεκροταφείο, ό «δρόμος χωρίς επιστροφή» όπως τόν λένε οι νησιώτες, μέ τόν πικρό χιούμορ τους. Τόν ψάρεμα δεν άποδίδει τίποτε. Κάποτε μάλιστα στοιχίζουν περισσότερο τά καύσιμα από τά ψάρια που πιάνονται...

Θά λέγαμε λοιπόν ότι τόν ένστικτο τής αυτοσυντηρήσεως ώθησε τούς κατοίκους του Καστελλορίζου στό λαθρεμπόριο. Άκριβώς άπέναντί τους, χωρισμένο μόνο από μιάν στενή λουρίδα θάλασσας, είναι ένα χωριό που έχει όλα όσα στερούνται—κρέας, αυγά, πουλερικά... Είναι τόσο εύκολο νά τ' άποκτήσουν. Δεν έχουν παρά νά δώσουν στους Τούρκους μερικές τριμμένες φορεσιές, που τούς τίς στέλνουν, άλλωστε, οι συγγενείς τους. Τά λαθραία, φαγώσιμα καί πράγματα, πουλιούνται στην αγορά του Καστελλορίζου, τρεις καί κάποτε τέσσερες φορές φθηνότερα από τά «έπίσημως» εισαγόμενα. Για νά πάρете μιάν ιδέα τών τιμών άρκεί νά σάς αναφέρω ότι μιάν όκιά φασόλια στοιχίζει τρεις δραχμές καί μιάν όκιά κρέας πέντε ως δέκα δραχμές. Άπίστευτα χαμηλές τιμές. Κι' όμως, αν ήταν λίγο ύψηλότερες, οι κάτοικοι του Καστελλορίζου δεν θά είχαν τή δυνατότητα νά αγοράσουν τίποτε.

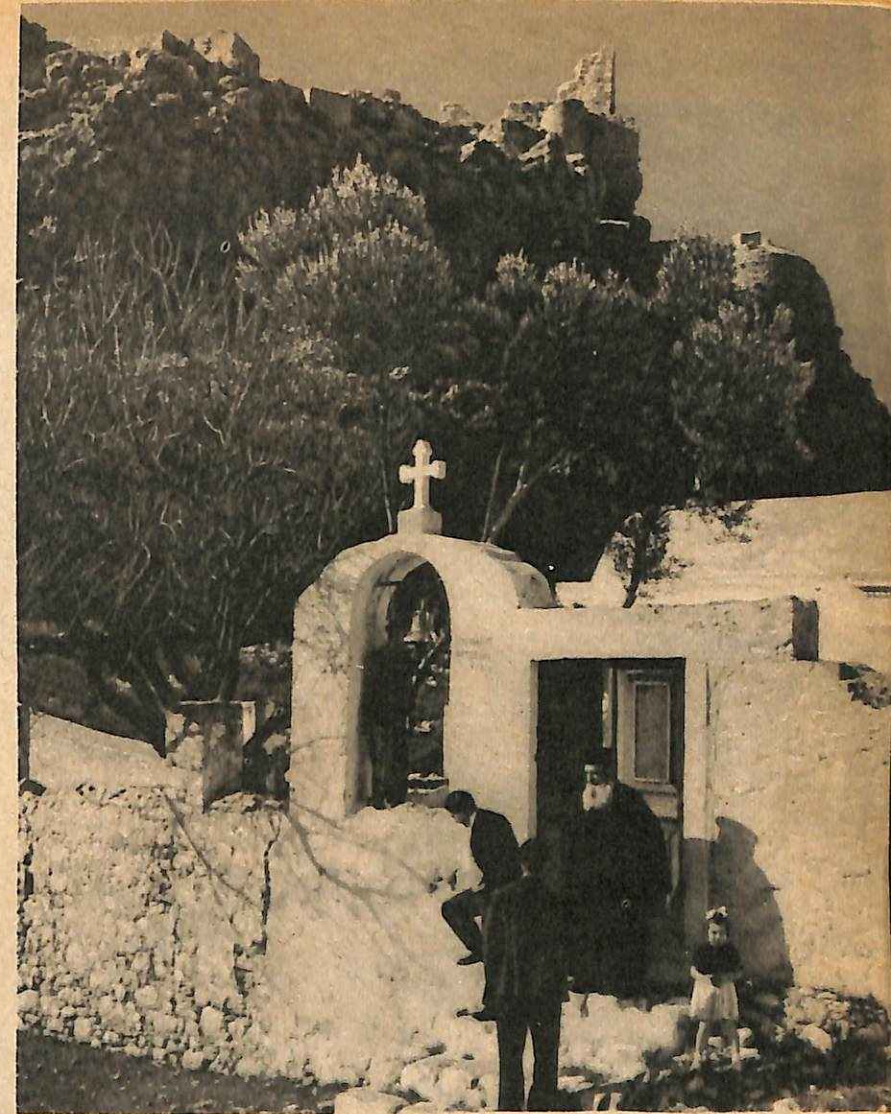
ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΔΙΛΗΜΜΑ

Η παρουσία του περιπολικού τής Οικονομικής Άστυνομίας έχει οδηγήσει τόν πληθυσμό στην λιμοκτονία. Ίσως οι άρχές θά έπρεπε νά άνακαλέσουν τόν πλοίο ή νά βρουν άλλο τρόπο ύποστηρίξεως του νησιού.

Από τόν λιμενάρχη τής Ρόδου έμαθα ότι, τόν 1954, είχαν γίνει διαπραγματεύσεις μεταξύ τής ελληνικής καί τής τουρκικής κυβερνήσεως για τήν νομιμοποίηση τών ανταλλαγών μεταξύ Καστελλορίζου καί Τούρκων. Άλλά, όπως φαίνεται, οι διαπραγματεύσεις αυτές δεν κατέληξαν σέ συμφωνία.

Είναι περίεργο ότι οι κάτοικοι του Καστελλορίζου κατηγορούν τόν Γιάννη Σαμακό ότι προκάλεσε ό ίδιος τόν θάνατό του. Θάπρεπε νά σταματήσει, λένε, καί νά δεχθή νά γίνη έρευνα στό πλοίο του.

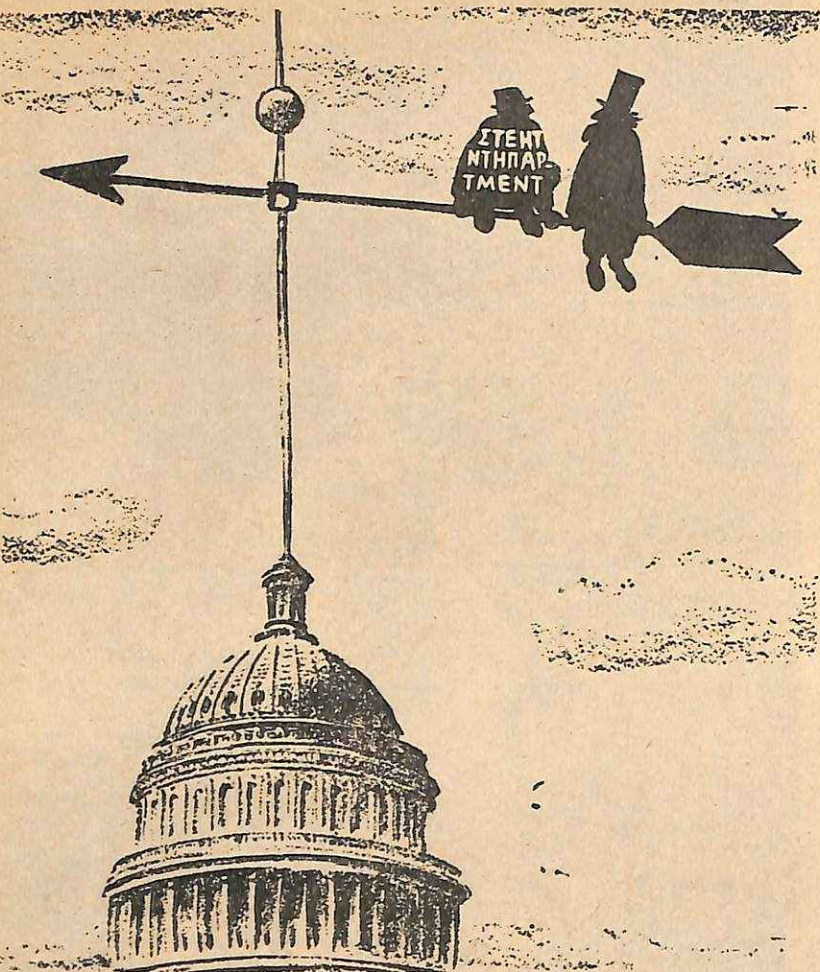
Δέν ενδιαφέρονται για τήν φυλάκιση, ούτε για τόν μαστίγωμα που κάποτε τήν συνοδεύει. Είναι φυσικό νά διατρέχουν κίνδυνο—καί όταν συλληφθούν δέχονται στωικά τήν τιμωρία. Άλλωστε ό κίνδυνος δεν τούς πτοεί. Οί Καστελλοριζιώτες είναι άπόγονοι κουρσάρων καί θαλασσοδύκων...

Ο ΠΑΠΑ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΠΡΙΝ ΓΙΝΗ ΙΕΡΕΥΣ ΗΤΑΝ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ

Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΘΑ ΦΥΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ —ΓΥΡΕΥΟΝΤΑΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΤΥΧΗ

«ΟΠΟΥ ΦΥΣΑ Ο ΑΝΕΜΟΣ»

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ

(New York Times)

(Express News)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΧΟΥΣΕΪΝ ΤΗΣ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ, που εξέδιδε προ ημερών τον Βρετανό στρατηγό Γκλάμπ «πατά», επιθεωρεί μια μονάδα της Ρ. Α. Φ., σε τελευταία επίσκεψί του σε ένα βρετανικό αεροδρόμιο

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΕΛΛΑΣ :

• Απήχρισ εις τὸ Κ.Κ.Ε. Μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων ποὺ παρηκολούθησαν ὡς «προσκεκλημένοι» τὰς ἐργασίας τοῦ 20οῦ Συνεδρίου τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς ΕΣΣΔ δὲν περιλαμβάνοντο ὁ φερόμενος ὡς ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. Ν. Ζαχαριάδης. Τὰ παράπονα τῶν ἐδῶ συνεργαζομένων «μετριοπαθῶν» σοσιαλιστῶν καὶ δημοκρατικῶν, διὰ τὴν κακὴν ἀπήχησιν ποὺ εἶχεν εἰς τὴν ἐκλογικὴν μάζαν ἢ συμμετοχὴ τῶν «παθῶν» τοῦ Κ.Κ.Ε. φαίνεται ὅτι προδικάζουν τὴν καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀπουσίαν τοῦ Ζαχαριάδου ἀπὸ ἀναλόγους ἐκδηλώσεις τῆς 5ης Διεθνούς. Ὁ νέος ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. εἶναι ἀνεπὶληπτος ἀπέναντι τῆς ἐλληνικῆς ποιτικῆς δικαιοσύνης καὶ δὲν ἔχει σχέσιν, ἔμμεσον ἢ ἄμεσον, μὲ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944.

• Ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυπριακοῦ στάσις τῆς ΕΣΣΔ θὰ μεταβληθῇ. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς ΕΣΣΔ Μολότωφ, ὁμιλήσας μετὰ τοὺς Κροῦστσεφ καὶ Μαλένκωφ, ἀνεφέρθη εἰς τὰς ἀποτυχίας ποὺ ἐσημείωσε τὸ ὑπουργεῖον του, ἐπιμεινὰς ἰδιαίτερώς εἰς τὴν ἀποτυχίαν ὅπου δοθῇ ἢ προσήκουσα σημασία εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν ἀποικίων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν.

Ε.Σ.Σ.Δ. :

• Μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ 20οῦ Συνεδρίου, τὸ νέον καθεστὼς προετοιμάζεται διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀναγκαίων τροποποιήσεων εἰς τὴν ἐπίσημον ἱστορίαν τῆς ΕΣΣΔ. Ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τροποποιήσεων:

1. Ὁ Στάλιν θὰ παύσῃ ν' ἀναφέρεται ὡς θεωρητικὸς διάδοχος τοῦ Λένιν.
2. Αἱ μεγάλαι ἐκκαθαριστικαὶ δίκαι θὰ ἀναθεωρηθοῦν.
3. Θὰ ἀποκατασταθοῦν εἰς τὴν ἱστορίαν τὰ ὀνόματα τῶν Ζηνόβιεφ, Καμένεφ, Ράντεκ καὶ Τουχατσέφσκυ.
4. Θὰ παύσῃ ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ρόλου τῶν Μπουχάριν καὶ Τρότσκι ὡς «σατανικοῦ».
5. Διὰ πρώτην φορὰν θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Μόσχαν τὸ πλήρες κείμενον τῆς περιφήμου «τελευταίας θελήσεως καὶ διαθήκης» τοῦ Λένιν εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος προειδοποιεῖ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα περὶ τῶν κινδύνων ἐκ τῆς ἡγεσίας τοῦ Στάλιν.

• Ἡ καταδικὴ τοῦ Στάλιν καὶ ἡ κατακρίσεις του ἐκ τοῦ θρόνου πρέπει ν' ἀναμένεται ὅτι θὰ ἔχῃ καὶ μίαν ἀπρόβλεπτον συνέπειαν. Εἰς τὸ περίφημον Μουσολεῖον τῆς Ἐρυθρᾶς πλατείας, ὑπάρχει ἐντὸς ὕψινου φερέτρου, ταριχευμένη καὶ αὐτὴ, παρὰ τὴν σορὸν τοῦ Λένιν, ἡ σορὸς τοῦ κρημνισθέντος συμβόλου. Θὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τὸ Μουσολεῖον ἡ σορὸς τοῦ Στάλιν;

• Ἡ διαβάθμισις τῶν κρατῶν τοῦ κόσμου ἀκολουθεῖ ἐφεξῆς τὴν ἀκόλουθον σειρὰν. Κράτη κομμουνιστικά: ΕΣΣΔ, Κίνα, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Οὐγγαρία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ἀλβανία, Ἀν. Γερμανία, Β. Κορέα, Μογγολία, Β. Βιετνάμ. Παρεμβάλλεται ἡ Γιουγκοσλαβία καὶ ἀκολουθοῦν: Ἰνδία, Βιρμανία, Ἀφγανιστάν, Συρία, Αἴγυπτος. Ἡ καλλιέργεια στενωτέρων δεσμῶν μὲ τὰ κράτη αὐτὰ περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου. Φιλικὸι δεσμοὶ δέον νὰ καλλιεργηθοῦν μὲ τὴν Σουηδίαν, Φινλανδίαν, Αὐστρίαν. (Δανία καὶ Νορβηγία δὲν ἀναφέρονται). Τὸ Πακιστάν ἀνήκει εἰς τὸν κατάλογον ἐκείνων διὰ τὰ ὅποια θὰ χρειασθῇ «ἐνεργὸς πολιτικὴ ἐνισχύσεως τῶν φιλικῶν δεσμῶν». Βελτίωσις τῶν σχέσεων θὰ ἐπιδιωχθῇ ἐπίσης μὲ: Ἡν. Πολιτείας, Μ. Βρεταννίαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Δυτ. Γερμανίαν, Ἰαπωνίαν, Ἰράν καὶ Τουρκίαν.

ΙΤΑΛΙΑ :

• Ὁ πρόεδρος τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας κ. Γκρόντσι, σοσιαλιστής, δὲν εἶναι ἐκείνος ποὺ θ' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἰταλικὴν ἀριστεράν εἰς τὴν 5ην Διεθνή. Οὐτε ὅμως καὶ ὁ κομμουνιστὴς ἡγέτης Τολιάττι. Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἰταλίας εἶναι ὁ σοσιαλιστὴς κ. Νένι. Ἀπόπειρα τοῦ κ. Γκρόντσι νὰ πείσῃ τοὺς Ρώσους ὑπευθύνους ὅτι αὐτὸς ἔχει τὸ λαϊκὸν ἔρεισμα ποὺ ἀπαιτοῦν αἱ νέαι κατευθύνσεις τῆς κομμουνιστικῆς πολιτικῆς, δὲν ἀπέδωκεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡδὲ καὶ τὸ ταξιδίον του εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὁ κ. Γκρόντσι προσπαθεῖ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς ἡγέτας τῆς Διεθνούς, ὅτι τοῦλάχιστον ἡ ἐπιρροή του εἰς τὸ καπιταλιστικὸν στρατόπεδον καὶ τὸ κύρος του εἶναι ἀνώτερα τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του. Τὸ ὄνομα ποὺ θ' ἀναγράφῃ ἐν φάκελος τῆς προσκλήσεως δι' ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ρωσίαν, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κ. Γκρόντσι ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θὰ δείξῃ ποῖος ἐκ τῶν δύο ἐπέτυχε τελικῶς.

ΓΑΛΛΙΑ :

• Αἱ ἀποφάσεις καὶ τὰ συμπεράσματα τοῦ 20οῦ Συνεδρίου καταδικάζουν, προσωρινῶς τοῦλάχιστον καὶ δι' ἄρκετον χρονικὸν διάστημα, εἰς ἀδράνεια τὸ γαλλικὸν κομμουνιστικὸν κόμμα. Ἡ καταδικὴ τοῦ Στάλιν καὶ τῶν σταλινικῶν δοξασιῶν εἶναι κατὰ τὸ ὁποῖον δυσκόλως θὰ δυνηθῇ νὰ συμβῇ ἡ γαλλικὴ κομμουνιστικὴ ἡγεσία μὲ τὴν πρόσφατον ἀκόμη πολεμικὴν τῆς ἐναντίον τοῦ Πιέρ Χερβέ, πρώην ἀρθρογράφου τῆς «Οὐμανιτέ», διὰ τὸ ἐσχάτως κυκλοφορήσαν βιβλίον του: «Ἐπανάστασις καὶ εἰδωλα». Εἰς τὸ βιβλίον του ὁ Χερβέ ὑπεστήριξεν ἀκριβῶς τὰς ἀπόψεις τοῦ 20οῦ Συνεδρίου. Ἀποτέλεσμα: Ἡ κομμουνιστικὴ «Οὐμανιτέ» ἔδωκε τελείως ἀσήμαντον προβολὴν εἰς τὴν ἀλλαγὴν πολιτικῆς ποὺ καθιέρωσε τὸ 20ὸν Συνέδριον. Ὁ Γάλλος ἡγέτης Μ. Τορέζ ἀνεχώρησεν ἐσπευσμένως διὰ Μόσχαν, ἀπρόσκλητος. Ἀντιθέτως, ὁ σοσιαλιστὴς ἡγέτης καὶ πρωθυπουργός, διὰ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πινώ, εἰς πλήρη ἀρμονίαν πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου, μὲ ἥπιαν ἰσως φραστικὴν διατύπωσιν, κατήγγειλεν οὐσιαστικῶς τὴν μέχρι τοῦδε πολιτικὴν τῆς Γαλλίας καὶ ἐξήγγειλε τὴν εὐθυγράμμισιν τῆς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου. Ἐκπρόσωπος τῆς γαλλικῆς πρεσβείας ἐδήλωσεν εἰς Οὐάσιγκτων, ὅτι ἡ συνέχισις τῆς διακοπείσης ἤδη παροχῆς ἀεροπλάνων «Μύστερ» ὑπὸ τῆς Γαλλίας εἰς τὸ ΝΑΤΟ, εἶναι «ὑπόθεσις ποὺ ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν μόνον». Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις προσέκλεσεν εἰς τὴν Μόσχαν, ὅχι τὸν οὐσιαστικὸν ἐκπρόσωπον τῆς σημερινῆς κυβερνητικῆς πλειοψηφίας κ. Τορέζ, ἀλλὰ τὸν ἀρχηγὸν τῶν σοσιαλιστῶν, πρωθυπουργὸν κ. Μολλέ.

ΤΟΥΡΚΙΑ :

• Διπλὴν ζημίαν πρόκειται νὰ προκαλέσῃ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἡ ἀναφορικὸς πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀλλαγὴ πολιτικῆς τῆς ΕΣΣΔ, ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ προσφάτου Συνεδρίου. Διὰ τῆς φιλόφρονος πολιτικῆς καὶ τῆς ὑποσχέσεως περὶ παροχῆς οικονομικῆς βοηθείας ὑπὸ τὴν μορφήν εὐνοϊκῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν, ἡ Τουρκία, πρὸ τοῦ οικονομικοῦ ἀδιεξόδου, θὰ ἐνδύσῃ ἐγκαταλείπουσα τὰς συμμαχικὰς δεσμεύσεις τῆς. Ἡ Ἀμερικὴ θὰ στερηθῇ κατόπιν αὐτοῦ ἑνὸς ἐρείσματος στρατηγικοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπελόγιζε. Ταύτοχρόνως τὸ ἐξ 800 ἐκατομμυρίων δολλαρίων ἐξωτερικὸν χρέος τῆς Τουρκίας θὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν ἐπισημῶν ἔστω ἀπαιτήσεων τοῦ ἀμερικανικοῦ θησαυροφυλακίου.

ΑΥΣΤΡΙΑ :

• Ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης. Παρὰ τὴν ὀξείαν ἐσωτερικὴν διαμάχην μεταξὺ τῶν συνεργαζομένων ἐν τῇ κυβερνήσει κομμάτων, σοσιαλιστικῶ καὶ λαϊκῶ, ἡ ἀπόφασις ὑπῆρξεν ὁμόφωνος. Ἀνεξαρτήτως τῆς δικαιολογίας τὴν ὁποίαν ἔδωσαν οἱ Αὐστριακοὶ σοσιαλισταὶ διὰ τὴν ἀπόφασιν τὸν αὐτὴν, ἐκπρόσωπος τῶν ἐν τῇ κυβερνήσει λαϊκῶν ἐδήλωσεν ὅτι «εἰμεθα στρατιωτικῶς οὐδέτερον κράτος, ἀλλὰ πνευματικὴ οὐδετερότης δὲν ὑφίσταται, ἐπομένως δὲν ὑφίσταται καὶ «πνεῦμα οὐδετερότητας» ὑπὸ τὴν ἑννοίαν ἢ ὁποία ἀποδίδεται σήμερον εἰς τὴν φράσιν αὐτὴν».

ΚΙΝΑ :

• Ἡ καταδικὴ τοῦ Στάλιν καὶ τῆς πολιτικῆς του ἀπὸ τὸ 20ὸν Συνέδριον κατέλαθεν ἐξ ἀπροόπτου τὴν ὑπὸ τὸν ὑπουργὸν Ἀμύνης Τσοῦ Τεχ κινεζικὴν ἀντιπροσωπείαν. Τὴν ἐπομένην τοῦ λόγου τοῦ κ. Κροῦστσεφ, ὁ κ. Τσοῦ Τεχ ἀπέστειλεν ἐσπευσμένως εἰς τὴν Κίναν τοὺς ἐκ τῆς ἀντιπροσωπείας στρατάρχην Νιέ Γιαγκ Τσέν, ἀντιπρόεδρον τοῦ Συμβουλίου Ἀμύνης καὶ Λιού Λάν Τάο, μέλος τῆς διοικήσεως ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Λαϊκοῦ Συνεδρίου. Ταυτοχρόνως δέ, ὁ κ. Τσοῦ Τεχ προσεφώνησε τὸ Συνέδριον καὶ ὑπεχρέωσεν ν' ἀναγνώσῃ μῆνυμα τοῦ κ. Μάο Τσέ Τούγκ εἰς τὸ ὁποῖον ἐξυμνεῖται ἡ «σταθερότης καὶ τὸ ἀκατανίκητον τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος δημιουργηθέντος ἀπὸ τὸν Λένιν καὶ στηριχθέντος ἀπὸ τὸν Στάλιν καὶ τοὺς ἐν ὅλοις συντρόφους του». Τὴν ἐπομένην, εἰς ἐκ τῶν ὀπλοῦς αὐτῶν συντρόφων, ὁ κ. Μικογιάν, ἐπετέθη ὀνομασίᾳ κατὰ τοῦ Στάλιν καὶ διεκωμόθησε τὴν ὑπὸ τοῦ Στάλιν συγγραφείσαν «Σύντομον Ἱστορίαν τοῦ Κ.Κ. τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως». Ἡ ἀποκρίσις τοῦ Στάλιν φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε μυστικὸν καλῶς τηρηθὲν ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς σημερινῆς ΕΣΣΔ.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, πρὶν ἀπὸ τὴν σύλληψιν του ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους. Ὁ Ἐθνάρχης τονίζει στοὺς δημοσιογράφους, εἰς Λευκωσίαν, τὴν ἐμμονὴν του στὸ αἷμα τῆς αὐτοδιαθέσεως (United Press)

Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΗΣ ΗΓΕΤΗΣ ΜΠΕΝ ΓΚΟΥΡΙΟΝ, πρωθυπουργὸς τοῦ Ἰσραὴλ, τοποθετεῖ συρματοπλέγματα κατὰ τὴν ἡμέραν «ἐνισχύσεως τῆς ἀμύνης» τῆς χώρας. Τὸ Ἰσραὴλ ἀποτελεῖ σήμερον κέντρον ἐπικαιρότητας, λόγω τῆς συνεχούς ἐντάσεως τῶν σχέσεων του μὲ τὰ ἀραβικά κράτη (Express News)

(United Press)

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΙΝΑΚΑ ποὺ δείχνει τὴν ἐκδίωξιν τοῦ Φαρούκ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, συγκεντρωμένοι οἱ ἡγέται τοῦ Ἀραβικοῦ Συνδέσμου. Ἐξ ἀριστερῶν: ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Συρίας Σάντ Ἐλ Γκάζι, ὁ πρόεδρος τῆς Συρίας Σουκρὺ Ἐλ Κουατλί, ὁ Βασιλεὺς τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας Ἰμπν Σαούντ καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Αἰγύπτου Γκαμὰλ Ἀμπνέλ Νασσέρ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΟΥΡΑΝΟΙ

‘Η πύλη προς τήν πανανθρώπινη εύτυχία — χωρίς πόλεμο, χωρίς φόβο, χωρίς πείνα

Το καλοκαίρι του 1955 υπήρξε το τρίμηνο των μεγαλύτερων εκπλήξεων. Τα γεγονότα που σημειώθηκαν τον Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο του έτους αυτού, μπορούν ίσως να χαρακτηρισθούν τα συνταρακτικότερα της γενεάς μας, τα καταπληκτικότερα του 20ου αιώνα: Διάσκηψις της Γενεύης μεταξύ των αρχηγών των μεγαλύτερων κρατών του κόσμου. Διάσκηψις της Κοπεγχάγης για την έκτόξευσι τεχνητών δορυφόρων και την πραγματοποίησι διαπλανητικών ταξιδιών. Έκθεσις ατομικής ενεργείας για ειρηνικούς σκοπούς στην Γενεύη.

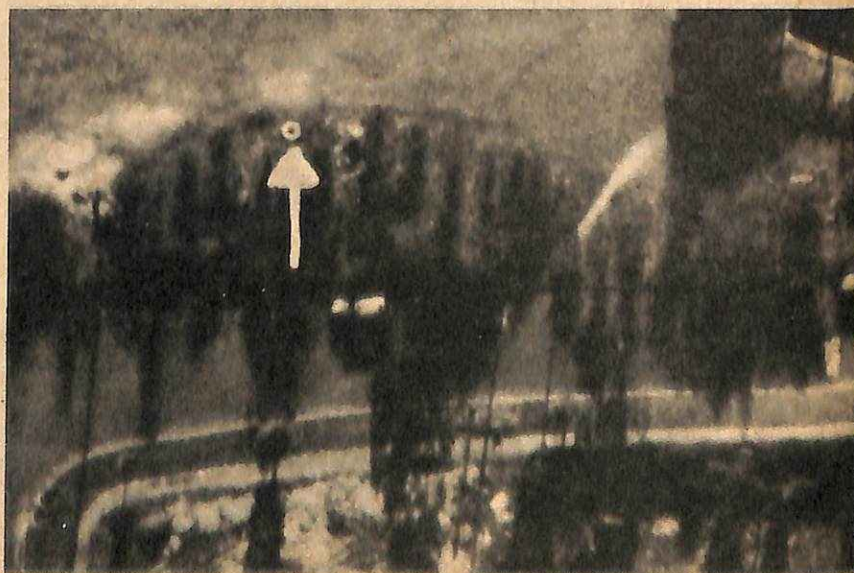
‘Η πολιτική έχηρισε την ελπίδα μιάς πολυπόθητης ειρήνης, ή επίσημη την δυνατότητα της κατακτήσεως του σύμπαντος και ή διομηχανία παρουσίασε τα πρώτα διστακτικά βήματα του ανθρώπου για την όριστική απελευθέρωσή του από τον δραχνά της ύλικής ανάγκης. Το μικρό, το άσημαντο πλάσμα του ‘Υψίστου, τους τρεις αυτούς μήνες, για πρώτη φορά στην Ιστορία του, χάρισε την ελπίδα στην ίδια την ψυχή του, τον δημιουργό του, ότι μπορεί να ξετιναχθή έξω και μακριά από τα δεσμά της φυλακής του! ‘Ελεύθερος, με μία χωρίς όρια ευρύτητα στην έννοια της λέξεως.

‘Ο άνθρωπος χωρίς τις τρεις μεγάλες πληγές του: Τον φόβο του πολέμου, τον φόβο του άγνωστου σύμπαντος που τον περιβάλλει και τον φόβο της ύλικής φθοράς του, της πείνας! ‘Ο άνθρωπος ελεύθερος να σκέπτεται το μεγαλείο της υπάρξεώς του!

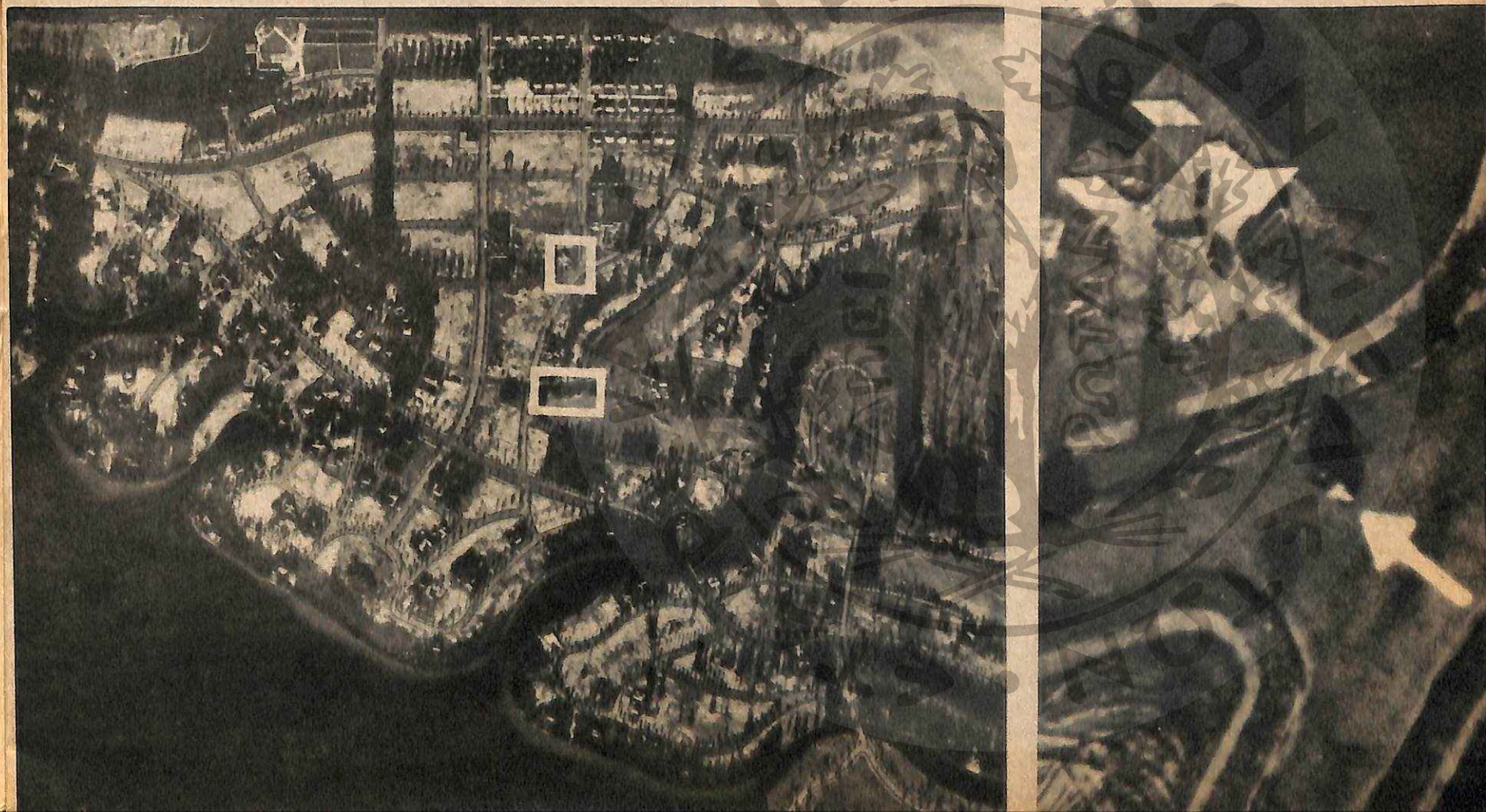
ΤΟ ΜΕΓΑ ΟΡΑΜΑ

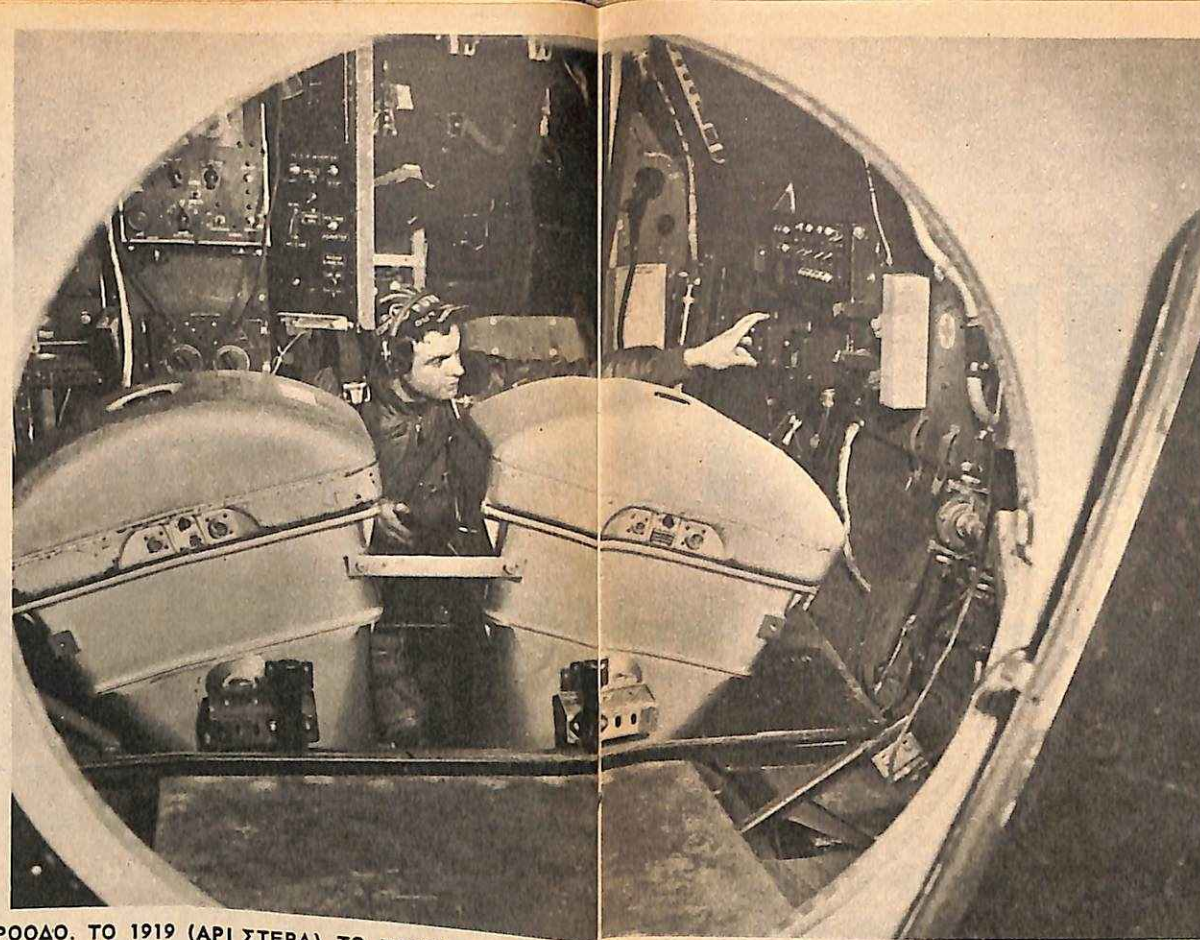
Πάντως, την στιγμήαία, έστω, ενόρασι την έχηρισαν στον άνθρωπο οι τρεις αυτοί καλοκαιρινοί μήνες του 1955. Μπορεί το μεγάλο πλήθος να δυσπιστή. Μπορεί οι ίδιοι οι αρχηγοί να μην υπήρξαν, ποιός λίγο, ποιός πολύ, έντελώς ειλικρινείς στα λόγια και τις προτάσεις τους. ‘Η κληρονομία όλόκληρης της ανθρώπινης Ιστορίας της «γενέσεως», Ιστορίας γεμάτης φόβο, δεν άποτινάζεται τόσο εύκολα και τόσο γρήγορα από το ίδιο εκείνο κατασκευάσμα, τον άνθρωπο, που ώ χθες ακόμη, γυρίζοντας πίσω του, έβλεπε το σκοτάδι μιάς άενης πάλης με τον έαυτό του και μπροστά του δεν διέκρινε, παρά το άπέραντο φάσμα του φόβου, με σύντροφο μοναδικό του την άγωνία της δυσπιστίας. Πάντως όμως και αν δεν έγινε χειροπιαστή ή πραγματικότητα, ή ιδέα της συν-

ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ των αεροφωτογραφιών είναι άπροσμέτρητες. ‘Οχι μόνον άποκαλύπτεται το «καμουφλάζ», αλλά έντοπίζονται και διάφορα μικροαντικείμενα της έπιφανείας του εδάφους. ‘Αριστερά: ‘Η νήσος του Μανχάτταν, παρμένη από ύψος 5000 μέτρων με παραβολικό φακό. Δεξιά, παραπλεύρως: Φωτογραφία πόλεως παρμένη από ύψος 8000 μέτρων. Τα σημεία που περικλείονται στα δύο λευκά τετράγωνα μάς δίνουν σε μεγέθυνσι: (α) Ένα έγκαταλειμμένο έλαστικό αυτοκινήτου, διαμέτρου 1.35 μ. (κάτω) και (β) ένα άδειο φορτηγό, έν κινήσει, σε διασταύρωσι (δεξιά, στην άκρη). Τα βέλη έπισημαίνουν την άκριβή θέσι.

Η ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΑΥΤΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΣΤΕΡΕΟΣΚΟΠΙΟ ΠΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΕΙ, ΑΠΟ ΔΥΟ ΟΛΟΤΕΛΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΓΩΝΙΕΣ, ΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΔΙΑΣΠΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ. Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΘΕΣΙ ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΗ ΚΑΘΕ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΞΗΜΕΙΩΣΕ ΑΛΛΗΛΩΔΗ ΠΡΟΟΔΟ. ΤΟ 1919 (ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΕΣΚΥΒΕ

ΓΙΑ ΝΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΗ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ. ΤΟ 1955 (ΣΤΟ ΜΕΣΟΝ) ΟΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΑΥΤΟΜΑΤΩΣ. ΔΕΞΙΑ: ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΟΥΡΑΝΟΙ

τριβής των ανθρώπινων δεσμών. Ξ
δειξε τη λαμπρή εικόνα της, από τη
στιγμιαία σχισμή που άνοιχθηκε στο
βαρύ παραπέτασμα της ανθρώπινης
αγωνίας.

Ο άνθρωπος χωρίς το φόβο του
πολέμου και της καταστροφής του!
Η παγκόσμια ειρήνη με μία λέξη.
Ειρήνη ως έννοια πραγματοποιήσι-
μη, όχι ως λέξεις και στοιχείο για
να καθορισθεί το τίμημα της συμφο-
ράς του πολέμου. Αυτό υπήρξε το
πρώτο από τα τρία συνταρακτικά
γεγονότα του περασμένου αιώνα.

Ποιο όμως ήταν το καινούργιο έ-
κείνο στοιχείο, που μετέβαλε πρα-
γματικά την διάσκεψη της Γενεύης
από μονότονο συνηθισμένο κογκλά-
διο σε Παγκόσμιο Γεγονός; Λίγες
διασκέψεις, και πρόσφατα και πα-
λαιότερα, έγιναν για την διασφάλισ-
της ειρήνης; Και ποιο υπήρξε το ά-
ποτέλεσμα; Καινούργιος πόλεμος,
καινούργιες καταστροφές, καινούργιοι
πραγματοί φρουροί, που εξα-
σφάλιζαν την αδιαφυσήτητα κυρι-
αρχία του μεγάλου άρχοντα, του Φό-
βου στ'ι ψυχές των ανθρώπων. Μπο-
ρεί να πη κανείς ότι οι διασκέψεις
συνέτειναν στο δυνάμωμα και όχι
στην εξασθένηση της εξουσίας της
πολεμοφοβίας επάνω στην ανθρώπινη
ψυχή. Η Γενεύη δεν υπήρξε μήπως
ό τόπος, όπου γαλουχήθηκε η Κοι-
νωσία των Έθνών, για να μείνει σή-
μερα ο τάφος της και τάφος των έλ-
πίδων που γεννήθηκαν μαζί με τη
γέννησή της; Η «Πανευρώπη» του
Μπριάν από τις όχθες της Λίμνης δεν
ξεπετάχθηκε σαν φωτεινό μετώπο
για να πείσει στα νερά της ίδιας της
Λίμνης και να διυλισθεί στο σκοτεινό
πλάισιο της λησμοσύνης;

Ναι! Ήγιναν όλα αυτά στο πρόσ-
φατο παρελθόν. Αλλά το 1955 ύ-
πρξε διαφορετικό. Μέσα στα τόσα
ίδια λόγια και κοινοτοπίες, ακού-

σθηκε και κάτι που έβαλε σε σκλη-
ρή δοκιμασία την ελκρίνεια των η-
γετών του κόσμου. Όλων εκείνων
που πήγαν εν γνώσει τους ότι η πα-
ρουσία της ατομικής απειλής στα
άντιβτα όπλαστάσια, τους υποχρέ-
ωνε να σκεφθούν μια άλλη λύση, μία
πρωτοτυπία, έστω, στα πιθανά ψέ-
ματα που είχαν υπ' όψιν να επανα-
λάβουν. Η λέξεις «άσφαλισμός», ή
φράσεις «έλεγχος των εξοπλισμών»,
ή πρότασις διά «ακατάργησιν και κα-
ταδίκην του πολέμου» ήταν λόγια,
ήταν ξεπερασμένα πια πράγματα για
την ατομική εποχή της δόμbras της
Χιρσμία και του Ένιδεντάκ.

Και το καινούργιο, το αναπάντε-
χο και καταπληκτικό, ελέγχθηκε και
ακούστηκε! Ο πρόεδρος της Δημο-
κρατίας των Ηνωμένων Πολιτειών
της Αμερικής, ο στρατηγός Άιζεν-
χάουερ, στις απέλαιστες συζητήσεις,
στα μειδιάματα και στις διάφορες
παλιές και καινούργιες μορφές της
διεθνούς διπλωματικής υποκρισίας,
πέταξε απλά και σεμνά την φράση
του, την πρότασή του.

Στο τραπέζι της Γενεύης, ο αν-
θρωπος που κατά τεκμήριον πρέπει
να αντίκρισε με την ικανότητα του
επαγγελματίου ολοκληρω τον απέ-
ραντο όγκο της συμφοράς του πο-
λέμου, άκουσε όσα είπαν με πολλά
λόγια οι άλλοι και, όταν ήρθε η σει-
ρά του, είπε τα λίγα και απλά:

«... Η κυβέρνηση των Ηνωμένων
Πολιτειών είναι έτοιμη να άρχισιν
διαπραγματεύσεις διά την σύναψιν
ύγιους και σοβαράς συμφωνίας, διά
της οποίας θα καθίστατο δυνατή ή
μείωσις των εξοπλισμών... Κύριοι!
Από την στιγμήν που ήρχισα να
επεξεργάζομαι το ανά χείρας υπό-
μνημα, διά να το παρουσιάσω εις
την παρούσαν διάσκεψιν, ήρευνσα
τά μύχια της καρδιάς και του πνεύ-
ματός μου, διά να ανακαλύψω κάτι
το όποιον θα ήδυνάτο να πείση τον

ΜΕΣΑ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΩΡΕΣ ΕΝΑ ΑΕΡΙΘΘΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΥΨΟΣ 12.800 Μ. ΕΦΩΤΟΓΡΑ

ΦΙΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΛΑΤΟΥΣ 780 ΧΛΜ. ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ ΕΩΣ ΤΗΝ Ν. ΥΟΡΚΗ

κςθένα περί της απόλυτου ελκρί-
νειας των Ηνωμένων Πολιτειών εις
τιην προσπάθειαν ανευρέσεως λύσε-
ως εις το πρόβλημα του άσφαλισμού.
»Απευθύνομαι ιδιαίτερώς την στι-
μήν αυτήν προς τους εκπροσώπους
της Σοβιετικής Ένώσεως, διότι, κα-
τά γενικήν αναγνώρισιν, αι δύο μεγά-
λαι χώραι μας διαθέτουν νέα και
τρομακτικά όπλα, εις ποσότηας
που επιτρέπουν την εις άλλα μέρη
του κόσμου ανάπτυξιν του φόβου πι-
θανής αλφινδιαστικής επιθέσεως.
»Προτείνω, λοιπόν, την λήψιν πρα-
κτικών μέτρων. Να άρχισωμεν τα-

χύτατα από τα εξής μέτρα:
»Κάθε μία από τας χώρας που με-
τέχουν της διασκέψεως, να έφοδιά-
ση την άλλην με όλα τα στοιχεία
που υπάρχουν σήμερα εις την διά-
θεσιν της, έγγραφα και σχέδια, πε-
ρι των ενόπλων της δυνάμεων.

»Εν συνεχεία να παρασχεθί ή ευ-
χέρεια εις κάθε μίαν από τας χώρας
της διασκέψεως, να προβαίνι εις από
άερος φωτογραφικήν αναγνώρισιν
και αποτύπων...Με τον τρόπον αυ-
τόν θα είμεθα εις θέσιν να πείσωμεν
τον κόσμον, τους λαούς μας, ότι δεν
κινδυνεύομεν από αλφινδιαστικήν επι-
θέσιν. Με τον τρόπον αυτόν θα μει-
ωθούν ή διεθνής έντασις και ο φόβος
που συνέχει τον κόσμον...»

ΑΠΟΡΙΑ...

Ο πολυς κόσμος, μάλλον χαμο-
γέλασε περιφρονητικά και άπόρησε:
Πώς είναι δυνατόν να πιστεύνει πρα-
γματικά ένας παλιός και πεπειρα-
μένος στρατηγός, ότι με αναγνωρι-
στικές πησεις και φωτογραφίες ά-
πό δύο και τρεις χιλιάδες μέτρα ύ-
ψος, θα μπορούσιν ποτέ ή ανθρώπι-
της να ξέρη τί γίνεται σε κάθε γω-
νιά της Γης, ιδίως της άπέραντης
και έρημης βορείνης Γης που, με έ-
να παραπέτασμα, έχει κλείσει την

πόρτα στον κάθε περιέργο; Δεν μπο-
ρεί να πιστεύνει πραγματικά στην ά-
ποτελεσματικότητα ενός τέτοιου μέ-
σου. Και όμως, για να το προτείνη,
κάτι πρέπει να συμβαίνει. Δεν μπο-
ρεί ένας άνθρωπος, ένας από τους
σημαντικότερους προέδρους των Η-
νωμένων Πολιτειών της Αμερικής,
να μεταχειρίζεται ταπεινά τεχνάσμα-
τα εξασπτήσεως του λαού του και
των άλλων, για να καθιστάσιν πρόσ-
καιρα τις αιώνιες αγωνίες τους. Ο-
ταν ένας μεγάλος στρατιωτικός ή-
γέτης, στην κορυφή της ήγετικής
σταδιοδρομίας του, προτείνει ένα
πρακτικό μέσο που θα οδηγήσιν στο
πρώτο δέμα της αληθινής ειρήνης,
δεν μπορεί να λήη άφέλειες και να
προτείνει πράγματα, που δεν πα-
ρουσιάζουν καμμία πρακτική άφελι-
μότητα.

Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΟΥ- ΡΑΝΟΥ»

Και πραγματικά. Η πρότασις
του στρατηγού Άιζενχάουερ στη δι-
άσκεψιν των ηγετών των τσσάρων
μεγάλων δυνάμεων του κόσμου στη
Γενεύη, για την εξασφάλισιν του έ-
λεγχου των εξοπλισμών, του πρώ-
του ουσιαστικού θέματος προς την
παγκόσμια ειρήνη, δεν ήταν ούτε
μπλόφα, ούτε παιδική άφέλεια ενός
λαού στην παιδική του άκόμη ήλι-
κία. Οι λαοί, ο πολυς και άπληρο-
φόρητος κόσμος μπορεί να μὴν το
καταλάβει αυτό, το ήξεραν όμως
έκείνοι προς τους οποίους απήθυνε
την πρότασή του ο Αμερικανός πρό-
εδρος. Γι' αυτό και ή πρότασις Ά-
ιζενχάουερ που πήρε πια τον τίτλο
της στην Ιστορία ως «Αρχή του
Έλευθέρου Ούρανού», θεωρήθηκε
πραγματικός σταθμός στην Ιστορία
του ανθρώπου.

Κάθε αντίπρότασις, κάθε ύπεκ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΙΚΕΛΙΑ

ΟΙ ΝΕΩΤΑΤΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗ ΓΕΛΑ ΜΙΑΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙ ΜΕ Α ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΕΞΟΧΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΑΓΑΛΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ Ε' ΑΙΩΝΟΣ π. Χ., ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΚΡΑΓΑΝΤΑ

Τὸν Μάιο τοῦ 1951, ὁ ἀστυνόμος ἐνὸς σικελικοῦ χωριοῦ ἐκάλυψε στὸ γραφεῖο τοῦ ἑνὸς κυρίου ὕψηλό, μελαχροινό, μὲ τὸ ὕψος πού ξεχωρίζει τοὺς σοφοὺς σὲ ὅλον τὸν κόσμον.

—Σταματήσαμε αὐτὸ τὸ τηλεγράφημά σας, εἶπε. Ἐπειδὴ εἰσθε ἀπολις καὶ πρόσφυξ, καταλαβαίνετε ὅτι ἡ ἀποστολὴ τέτοιων μυστηριωδῶν τηλεγραφημάτων, δὲν σὰς κάνει καλὸ!

Ὁ κύριος κύτταξε τὸ τηλεγράφημά του, πού ἀπευθυνόταν στὸν ἑφορο ἀρχαιοτήτων τῶν Συρακουσῶν καὶ εἶπε:

—Μήπως ἔχετε κανένα παιδί δικό σας, πού νὰ πηγαίνει στὸ γυμνάσιο;

Ἐφθασε μία κοπέλλα δεκαεπτὰ ἐτῶν, σὴν ὅποιαν ἐδειξαν τὸ τηλεγράφημα. Ἐκείνη δὲν ἐδίστασε. Μὲ λατινικοὺς χαρακτηρισμοὺς ἦταν γραμμένες οἱ λέξεις: «Εὐρήκαμεν Πύλας», τίς ὁποῖες διάβασε χωρὶς δυσκολία.

—Μάλιστα! Χαμογέλασε πανευτυχὴς ὁ κατηγορούμενος. Βρῆκαμε τίς Πύλες τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς πόλεως, πού ἔπαυσε νὰ θρῆ ἡ Ἑλληνὶς Λεοντίνη. Τίς θρῆκα καὶ μῆκα σὴν πόλι, σάν κύριος: ἀπὸ τὴν κυρία εἰσοδο.

«ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΜΠΑΙΝΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ»

Ὁ κύριος, ἦταν ὁ ἀρχαιολόγος Ντίνου Ἀνταμπεστέανου καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη ἀπὸ τίς ἀρχαίες πόλεις, πού φέρνει στὸ φῶς τῆς Σικελίας αὐτὰ τὰ τελευταῖα πέντε χρόνια. Ὅταν ὅλοι οἱ ἀρχαιολόγοι εἶχαν ἐγκαταλείψει τὸν ἀγῶνα καὶ τὸ δνείρο τῆς Ἑλληνίδος Λεοντίνης, αὐτὸς πῆγε κι' ἔψαξε ἐκεῖ πού οἱ ἄλλοι δὲν εἶχαν σκεφθεῖ. Στὰ ὕψωμάτα καὶ ὄχι σὴν πεδιάδα. Καὶ εἶχε μῆτι ἔτσι ἀπὸ τίς πύλες τῆς πόλεως, ὅπως τὸν εἶχε διδάξει ὁ καθηγητὴς του Λαμπρινός, ὅταν σὴν πατρίδα του τῇ Ρουμανίᾳ, τοῦ μάθαινε τὰ μυστικὰ τῆς ἀρχαιολογίας:

—Πάντα νὰ μπαίνης ἀπὸ τίς πύλες μιάς πόλεως, σάν κύριος. Ποτὲ νὰ μὴν θιάζης μίαν πόλι σάν κλέφτης!

ΟΙ «ΤΡΩΓΛΟΔΥΤΕΣ»

Ἀπὸ τότε, λοιπόν, ἄρχισε ἡ μεγάλη σικελικὴ περιπέτεια τοῦ Ἀνταμπεστέανου. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὴ Γέλα, ὁ Σαλβατόρε Ἀλντίζιο, πού ὀνομάσθηκε «Μπάμπια Τοτός», δὲν εἶχε ἀκόμη ἀπλώσει τὸ θαυματουργὸ χέρι του. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τοπικοῦ γραφείου τουρισμοῦ, οὔτε ὠνευρεῖτο πὼς κάποια μέρα θὰ εἶχε σὴν διάθεσί του ἀκριβῶς ὅσα ἑκατομμύρια εἶχε ζητήσει γιὰ τίς ἀνασκαφές τῆς Γέλας καὶ τοῦ τείχους τοῦ Κάπο Σοπράνο, πράγμα πού, ὅταν συνέβη, τὸν ἄφησε ἀμίλητο ἀπὸ εὐτυχία καὶ κατὰπληξι περὶ τὰ πέντε ὀλόκληρα λεπτά. Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ Γέλα ἦταν μίαν πόλις πού θυμόταν ἀκόμη τὴν ἀποθίβασιν τῶν συμμάχων, κακομοιρισμένη, φτωχὴ καὶ μὲ νερὸ μόνον δύο ὧρες τῆ μέρα.

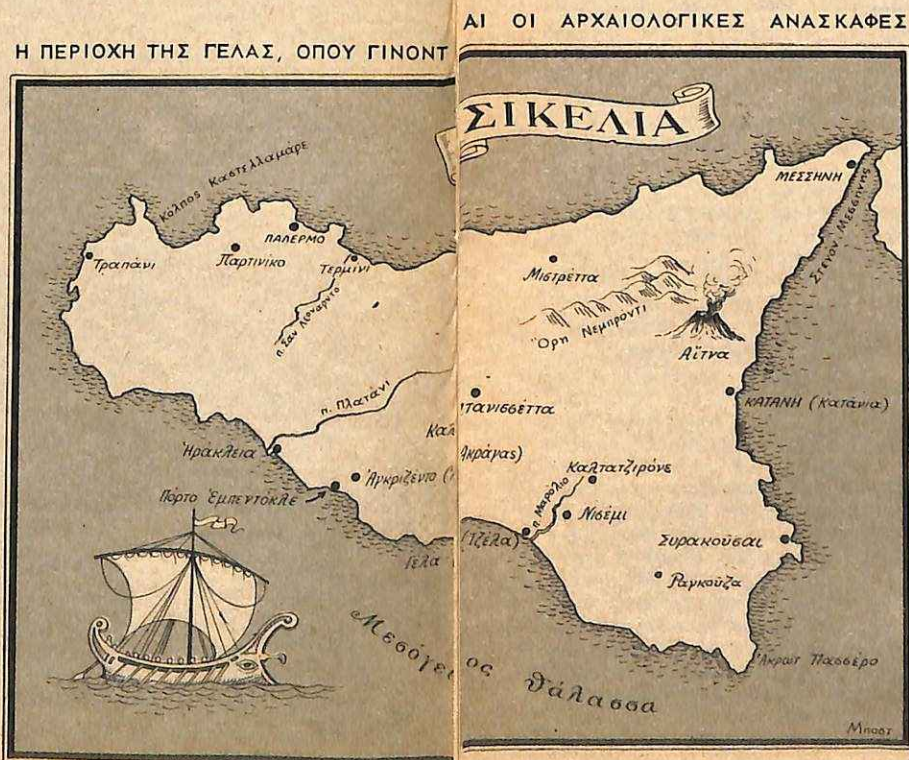
Τὸ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ὁ Ἀνταμπεστέανου ἐγκαταστάθηκε σὲ ἕνα εἶδος σπηλιάς, μὲ σαρκοφάγους καὶ ἀρχαία θάλα, χωρὶς ηλεκτρικὸ φῶς, θέβαια, καὶ οἱ ντόπιοι πού, μὴν μπορώντας νὰ συγκρατήσουν τὸ ρουμανικὸ δνμά του τὸν εἶχαν θαφτίσει Ντὸν Μπαστιάνο, ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους πὼς «κοιμάται μὲ τοὺς πεθαμένους». Σιγὰ - σιγὰ, ὁ ἀρχαιολόγος μάζεψε γύρω του ἕναν μικρὸ κύκλο ἀνθρώπων, πού δὲν ἔφεραν ἄλλη ὑπογραφή ἀπὸ ἕναν ἀπλὸ σταυρὸ, καὶ τοὺς εἶπε:

—Θὰ ζήσωμε μαζί, παιδιά. Ὅ, τι ἔχω, θὰ ἔχετε. Γι' αὐτὸ, ὅμως, δὲν μπορῶ νὰ σὰς ἔχω ἀναλφάβητους. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, θὰ σὰς κάνω νυκτερινὸ σχολεῖο.

Σήμερα, πράγματι, οἱ ἄνθρωποι τοῦ «Ντὸν Μπαστιάνου» ξέρουν ὅλοι γραφὴ καὶ ἀνάγνωσι. Κι' ὅχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ πρὸ καιροῦ ὁ Ἀνταμπεστέανου ἔπιασε κάποιον πού διάβαζε, ἀργὰ καὶ προσεκτικὰ, μίαν ἀρχαίαν ἐλληνικὴ ἐπιγραφή.

—Πασκουαλίνο! φώναξε. Πὼς τὰ κατάφερες;

ΩΡΑΙΟΤΑΤΗ ΚΕΦΑΛΗ ΣΙΕΛΗΝΟΥ ΤΟΥ Δ' ΑΙΩΝΟΣ, ΠΟΥ ΗΡΘΕ ΣΤΟ ΦΩΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

—Ἐ, Ντοττόρε, ἀπάντησε ἡσυχα ὁ Πασκουαλίνο. Σιγὰ - σιγὰ, συνηθίζει κανεῖς. Ὁ Πασκουαλίνο εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἐπιστάτες τῶν ἀνασκαφῶν. Κι' ἐπειδὴ ἔχουν καὶ οἱ δύο τὸ ἴδιο ὄνομα, εἶναι πιδ γνωστοὶ καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ.

—Ἐ, Ντοττόρε, ἀπάντησε ἡσυχα ὁ Πασκουαλίνο. Σιγὰ - σιγὰ, συνηθίζει κανεῖς. Ὁ Πασκουαλίνο εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἐπιστάτες τῶν ἀνασκαφῶν. Κι' ἐπειδὴ ἔχουν καὶ οἱ δύο τὸ ἴδιο ὄνομα, εἶναι πιδ γνωστοὶ καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ.

μὲ τὴν ἔκφρασι «οἱ Πασκουαλίνοι». Καὶ, γιὰ νὰ ξεχωρίζουν τὸν ἕναν ἀπὸ τὸν ἄλλον, λένε «Πασκουαλίνο ὁ Ναπολιτάνος» ἐκεῖνον πού κάποτε ταξιδεύοντας μὲ τὸ τραῖνο, σταμάτησε γιὰ μισὴ ὥρα στὴ Νάπολι. Καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ.

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΣΑΡΑΚΗΝΩΝ

μαρώνουν για ένα άριστουργημα-
τικό αγαλματάκι που θρήκει,
καθαρά κρητικής επιρροής, στις
άνασκαφές που έγιναν στην 'Α-
κρόπολη της Γέλας.

"Υστερα είναι κι' άλλοι: ο 'Ο-
ράτσιο, ο Λεονάρντο Ρέ, ο Βι-
τσέντσο, οι «εστιάτορες», οι ά-
δελφοί Ναταλίνιο και Τσίτσιο δη-
λαδή, ο σχεδιαστής Τούφανο, και
άλλοι ακόμη, όλοι πρόθυμοι να
πέσουν στη φωτιά για χάρη του
«Ντόν Μπαστιάνο». Όλοι συζη-
τούν με την μεγαλύτερη άνεση και
απλότητα για αρχαιολογικά ζη-
τήματα για την διαφορά ανάμε-
σα σε κεραμικό πηλό τοπικής
προελεύσεως ή που είχε εισαχθεί
από άλλον τόπο, και για άλλες
τέτοιες φινέτσες της αρχαιολογίας.

Μ' αυτή τη θαυμαστή ομάδα
ανθρώπων, ο 'Ανταμπεστέανου κα-
τώρθωσε πολλά. Φυσικά, δεν εί-
χαν κανενός είδους μεταφορικά
μέσα, καθόλου σκηνές για να κα-
τοικούν. Έπρεπε να κάνουν δε-
κάδες χιλιόμετρα με τα πόδια,
να παλέψουν με την πείνα, τη δί-
ψα, να κοιμούνται τη νύχτα στο
ύπαιθρο με μία κουβέρτα τεντω-
μένη σε δύο ξύλα για να κόβη
τον άερα και ένα κουτί, συχνά
γεμάτο πολύτιμα εύρηματα, για
μαξιλάρι.

ΜΕΣΑ ΣΕ ΦΕΡΕΤΡΑ...

Στην Μπουτέρα άρχισαν οι ά-
νασκαφές, με βάσι το κωμικό πο-
σόν των δέκα χιλιάδων λιρεττών
(500 δραχμές), χαρισμένο από
την Ούγγρα.

Παρά την αντίθετη γνώμη των
επισήμων αρχαιολογικών αρχών,
τά εύρηματα ήταν καταπληκτικά.
Τό ένα κάτω από το άλλο «σαν
τά συρταράκια του κομπού», όπως
έλεγε ο Πασκουαλίνιο, εμφανί-
στηκαν τέσσερα στρώματα μιας
νεκροπόλεως από τον 8ο αιώνα π.Χ.
αίωνα. Βρέθηκαν αγαλματίδια,
ωραϊότατα γυναικεία κεφάλια με
εκπληκτικά μοντέρνες χτενισιές,
και χίλια άλλα πράγματα.

"Όλο αυτό το υλικό έπρεπε
φυσικά, να μπει σε κάσες και να
μεταφερθεί στη Γέλα. Πώς όμως;
Σ' δλόκληρη την Μπουτέρα, δεν
υπήρχε ούτε ένας ξυλουργός που
να φτιάχνει κάσες. Τελικά, ά-
ναγκάστηκαν να θέλουν τα πρά-
γματα σε... φέρετρα!

Ο Κ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

Σιγά - σιγά όμως τα πράγμα-
τα άλλαξαν. Έκεί που, άλλοτε, ύ-
πηρχε ένας κακόμοιρος υπάιθρι-
ος κινηματογράφος, ο οποίος κα-
τέρρευσε με τις άνασκαφές της
'Ακροπόλεως της Γέλας, σήμερα
ορθώνεται ένα θαυμάσιο κτίριο
που θα γίνει μουσείο. Έκεί κα-
τοικεί ο «Ντόν Μπαστιάνο», έπι-
θεωρητής πλέον, που κέρδισε την
Ιταλική ύπηρεσία χωρίς στις
ύπηρεσίες του. Κάτω, όλα έχουν
οργανωθεί, το πολύτιμο υλικό με-
ταφέρεται με παραδειγματική τά-
ξη και ο Ναταλίνιο τους έτοιμά-
ζει φαγητά εκλεκτά!

"Ας δούμε όμως, τώρα που
γνωρίσαμε τους πρωταγωνιστές
της Ιστορίας, πώς παρουσιάζον-
ται, έπιστημονικά, τα πράγματα.

"Η αξία των άνασκαφών αυτών δεν
περιορίζεται μόνον στην σημασία ή
στην μελέτη των ευρημάτων —ένος
αγάλματος, ενός τείχους, μιας πό-
λεως —, αλλά συνδυάζεται και με
πλήθος άλλων σοβαρών προβλημά-
των Ιστορικού και κοινωνιολογικού
παραπομπών, αποκαλύπτοντας και-
νούργιες απόψεις, άναστρέφοντας
πολλές φορές τα παραδεδομένα.

Οι περιπέτειες, που έπαναλαμβά-
νονται ανά τους αιώνες όταν τα γε-
γονότα τύχη να μοιάζουν, προσέφε-
ραν στις εισβολές των Κρητών και
των Ροδίων την πλατεία πεδιάδα της
Γέλας, ακριβώς όπως, είκοσιόκτω
αιώνες αργότερα, την προσέφεραν
στην απόβασι των συμμάχων.

Η ΠΕΔΙΑΔΑ
ΤΗΣ ΓΕΛΑΣ

"Η πεδιάδα αποτελεί κάτι σαν
τεράστιο κόλπο, μία γήινη συνέχεια
της θάλασσας, με δουνά που σχη-
ματίζουν σειρές από στεφάνια σαν
άκρωτήρια στα νερά, και, στην καρ-
διά της κάθε κοιλάδας, ποτάμια που
ένανονται σ' ένα καταπράσινο δέλ-
τα. Γύρω απ' αυτήν την πεδιάδα, ο
διάσημος αρχαιολόγος "Όρσι τοπο-
θέτησε τα σύνορα της επιρροής της
αρχαίας Γέλας και την διείσδυσι,
χάρis σ' αυτήν, του αρχαίου έλλη-

νικού πολιτισμού. "Ο ποταμός Ντι-
ρίλλο, ο αρχαίος 'Αχάτης, —ύπε-
στήριζε ο καθηγητής— άνοιγε τον
δρόμο προς την 'Ανατολή. Καί προς
το βορρά ύψωνόταν το βουνό Μπου-
μόνια και το Σάν Μόρο της Κολ-
τατζίρνε. Έκεί όπου, σύμφωνα με
την παράδοση, ήταν ή έπιγραφή:
Hic sunt leones.

Οι έρευνες που άνέτρεψαν αυτές
τις θεωρίες, είναι πολύ τελευταίες.
Μόνον μερικοί δειλοί μελετηταί, χω-
ρίς καμία ύποστήριξη βέβαια από
την έπίσημη έπιστήμη, τολμούσαν
να ύποπτευθουν την πόλι Μπουτέρα,
παρά την καθαρή δήλωσι του καθη-
γητού "Όρσι, ότι «τίποτε δεν μπο-
ρεί να δώσει ή Μπουτέρα που να ά-
νάγεται πρό του τέταρτου αιώνας
π.Χ.». Πράγματι, οι άνασκαφές του
καθηγητού σταματούσαν σε δύο δρό-
μους, τον ένα επάνω από τον άλλον,
μιάς Νεκροπόλεως, τελείως έξελλη-
νισμένης, που έδειχνε ότι είχε γίνει
τον τέταρτο αιώνα π. Χ.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ
ΕΡΕΥΝΕΣ

"Αντίθετως, από την Μπουτέρα ξε-
κίνησαν οι έρευνες του Ντίνου 'Αν-
ταμπεστέανου και των ανθρώπων του,
το 1951. Τα στρώματα που άνεκα-
λύφθηκαν ύπηρεξαν τέσσερα και όχι
δύο, με χρονολογία τον 8ο αιώνα
π. Χ., με πλουσιότατα αρχαιο-
λογικά ευρήματα, που αποδεικνύουν
όλοφάνερα την ύπαρξη ενός πολιτι-
σμού προελλαδικού και μάλιστα προ-
ϊστορικού. "Η πόλις κοιμόταν έτσι
κάτω από την Μπουτέρα, κοντά στην
αρχαία Χίμαιρα. 'Αναμφισβήτητα, ή
στρατηγική θέσις δικαιολογούσε τις
έρευνες.

Κι' έτσι, με βάσι τα αρχαία κεί-
μενα, τα πιθανά ποτάμια και τα ύ-
πολογισμένα στρατηγικά σημεία, ο
'Ανταμπεστέανου συνέχισε να προχω-
ρή προς το έσωτερικό. "Υπήρξε μία
περιπέτεια στην όποιαν συνήντησε
άπερίγραπτες δυσκολίες. "Υστερα
από την Μπουτέρα, έρεύνησε το βου-
νό του Σουσίνιο, άνεξερεύνητο μέχρι
τότε και να, στην κορυφή του, είδε
να σχηματίζονται τα τείχη σε μή-
κος πέντε χιλιομέτρων και οι δύο
πύλες με τους πυργίσκους δεξιά κι'
άριστερά. Με άλλα λόγια, ή αρχαία
Φαλάριον θέατρο των μαχών μεταξύ
του 'Αγαθόκλη και των Καρχηδονί-
ων.

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΟΛΙΣ

Οι άνασκαφές στο έσωτερικό, ά-
κόμη θαύτερα, εξαθόρισαν το
πρόβλημα και άπέδειξαν πειστικά,
ότι ο πολιτισμός άρχισε από την έ-
ποχή του σιδήρου και του χαλκού,
δηλαδή, από το δεύτερο ήμισυ της
πρό Χριστού χιλιετηρίδος. "Επίδε-
βαίνασαν επίσης το γεγονός, ότι έγι-
νε άληθινή πόλις κάτω από την Ι-
σχυρή επιρροή των Κρητών και των
Ροδίων, κατά τον 8ο αιώνα π. Χ. αί-
ωνα. Μία έλληνική πόλις με τείχη
που κατέπληξαν ακόμη και δσους
είχαν και άλλοτε δει τα έρείπια άρ-
χαίων έλληνικών πόλεων. "Εξη χι-
λιόμετρα συνολικά είναι τα τείχη
αυτά, θαυμάσια κτισμένα αναλόγως
του εδάφους με τις αντίθετες του

όποιου προσαρμόζονται περίφημα,
χάρis σ' ένα συνεχές παιχνίδι γωνι-
ών και άπειλητικών ένισχύσεων, έτσι,
ώστε πάντα ο έχθρος να βρίσκεται
σε δύσκολη θέση. Καί ποιος ξέρει αν
ο τεράστιος τάφος που βρέθηκε στον
μεγάλο δρόμο δεν άνήκε στον άνδρα
με το μεγάλο στρατηγικό μυαλό, που
πρώτος σχεδίασε την φρούρησι της
πόλεως. "Ο τάφος είναι μεγάλος σαν
δομάτιο, από μεγάλα κομμάτια πέ-
τρας καλά τετραγωνισμένης, πλού-
σιος σε άγγεία έλληνικά και σε άλλα
άντικείμενα ωραία και τακτικά το-
ποθετημένα στις γωνίες σαν άληθι-
νό σπίτι για την μετά θάνατον ζωή.
Στην άκρη των τειχών, εκεί βρέ-
θηκαν τ' απομεινάρια του ναού και
ύπέροχα γλυπτά που μαρτυρούν την
μεγάλη καλλιτεχνική άνάπτυξη του
λαού αυτού, άποτέλεσμα της δικής
του προσωπικότητας και της έλλη-
νικής επιρροής.

Ο «ΘΑΝΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΤΑΦΩΝ»

"Άλλες άνασκαφές (τρίτο σημείο
κατά σειράν) έγιναν στο έσωτερικό
πάλι, στο Γκεμπέλ Γκαμπιμπ, και
συνπληρώθηκαν τον περασμένο 'Ι-
ούλιο. Το Γκεμπέλ Γκαμπιμπ είναι
ένα βουνό σε απόστασι οκτώ χιλιο-
μέτρων από την Καλιανισέττα. Το
όνομά του που, όλοφάνερα, όφειλε-
ται στην επιρροή των Σαρακηνών,
σημαίνει «ο θάνατος των τάφων».
Πράγματι, εκατοντάδες τάφων τρυ-
πούν το βουνό και τους δράχους. "Η
λαϊκή παράδοσις ονομάζει την πε-
ριοχή «Τάφο των Σαρακηνών», άλ-
λά μετά τις άνασκαφές και τις έ-
ρευνες, βρέθηκε ότι ή χρονολογία
τους είναι πολύ πιο παλιά, μέχρι τον
δωδέκατο αιώνα π. Χ. Πώς, λοιπόν,
ήταν δυνατόν να μην ύπάρχη πόλις
κοντά σ' ένα τέτοιο νεκροταφείο;

ΑΙΚΜΗ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗ

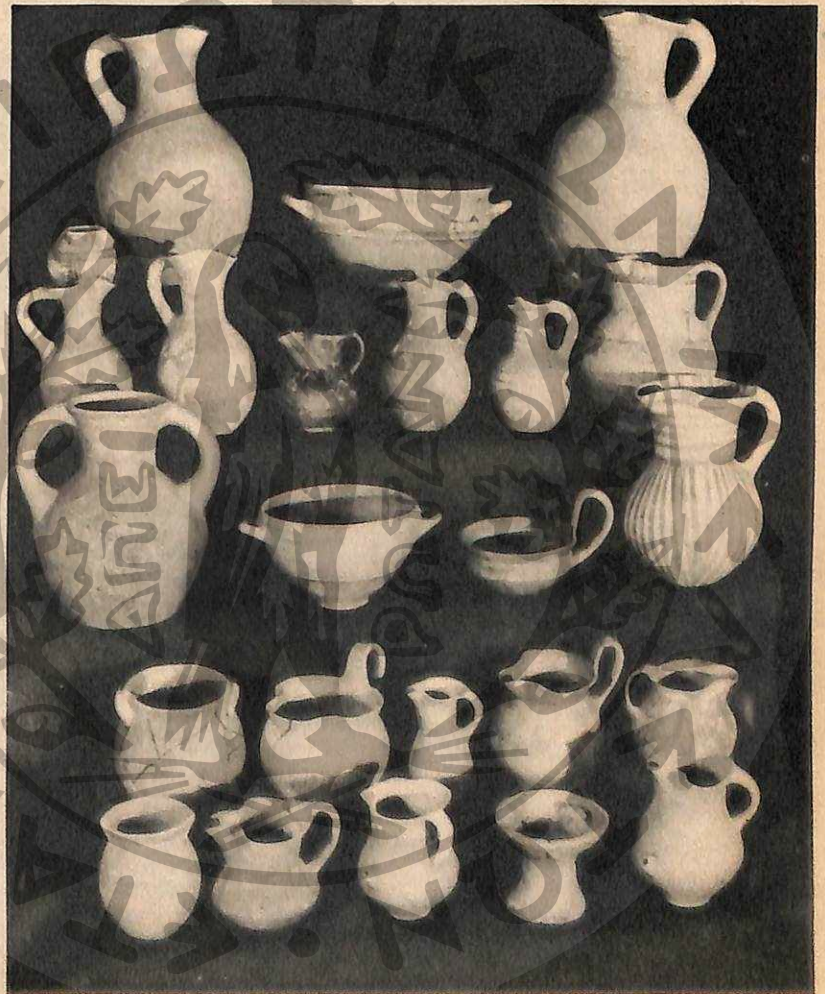
Και πράγματι, σε πεδίο με πολύ
απότομη κλίσι, γρήγορα βρέθηκε ή
πόλις, κτισμένη τον δέκατο πέμπτο
αιώνα π.Χ. (που είχε πέσει και θα-
φτή στα τέλη του 6ου αιώνα π.Χ.) έργο
των Ροδίων και των Κρητών άποί-
κων, και, έπομένως, άπολύτως έξε-
ληνισμένη. Φυσικά ύψώματα από τις
τρεις πλευρές προστατεύουν την πό-
λι, μέχρι ύψους 100 μέτρων. Στην
τέταρτη πλευρά είναι τα τείχη και
οι πύλες. Φαίνεται δε ότι τις δυνάμω-
σαν αργότερα, σαν να περίμεναν
κάποια επίθεσι. "Από τον τρίτο αιώ-
να όμως π.Χ. σταματά κάθε ίχνος
ζωής. Τί συνέβη; Κάποις δεν ξέρει.
"Επτά αιώνες σκοτάδι, κατόπιν μία
σύντομη βυζαντινή άνθησι κι' ύστε-
ρα, πάλι ή σιωπή.

Και το άγνωστο σκεπάζει ακόμη
και το όνομα της πόλεως, που ούτε
οι αρχαιολόγοι δεν μπορούν να ξε-
χωρίσουν ανάμεσα στις όγδόντα
περίπου έλληνικές πόλεις που είχαν
φαμάσει εκείνη την εποχή, στα ί-
δια μέρη. "Ο δρόμος όμως έχει ά-
νοιξει κι' ο καλός καιρός που θα έπι-
τρέψη να προστεθή ακόμη ένα κερά-
λαιο αρχαίας Ιστορίας στα τόσα που
έχουν γράψει οι αρχαιολόγοι όλων
των εθνών.

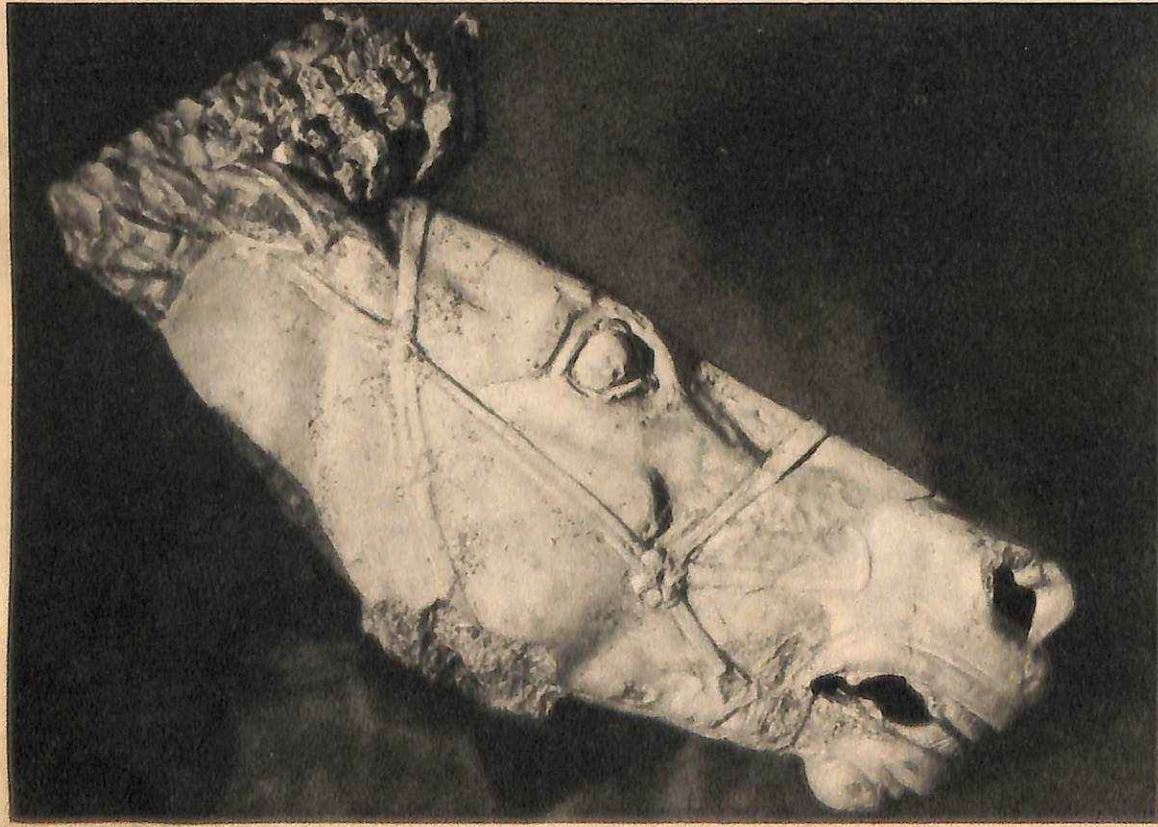
ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΟΣ: ΤΜΗΜΑ ΚΕΦΑΛΗΣ Δ' ΑΙΩΝΟΣ π.Χ.

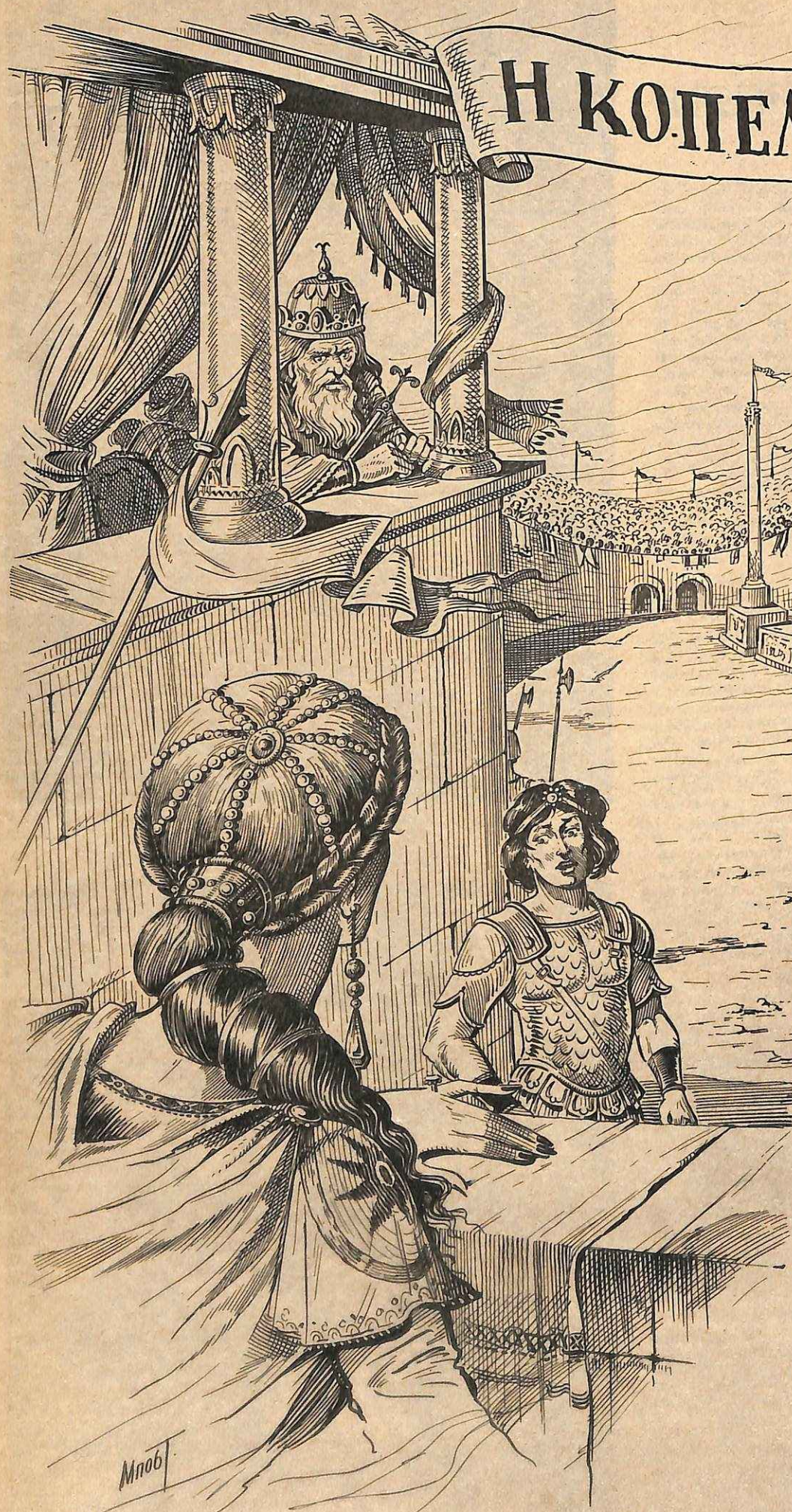
ΑΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΛΗΚΥΘΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Η' ΑΙΩΝΟΣ π. Χ.

ΑΡΧΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΑΚΕΦΑΛΟ ΑΓΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΕΛΑΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ, ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙ ΤΗΣ ΓΕΛΑΣ ΒΡΕΘΗΚΕ ΑΥΤΗ Η ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΛΟΓΟΥ

Εικονογράφησης: Μ. ΜΠΟΣΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Η ΚΟΠΕΛΛΑ Η ΤΙΓΡΙΣ:

ΤΟΥ ΦΡΑΝΚ ΣΤΟΚΤΟΝ

Τὸν παλιό καιρό ζούσε ἕνας μισοθάρβαρος βασιλιάς πού, ἂν καὶ οἱ συνήθειές του εἶχαν «καταντήσῃ» πολιτισμένες καὶ οἱ ἰδέες του εὐγενικές λόγω τῶν σχέσεων πού διατηροῦσε μὲ τοὺς Εὐρωπαίους γείτονές του, ἐν τούτοις ἀκόμη ἔμεναν ἁμωρφες, ἀπλές καὶ χωρὶς προκαταλήψεις. Ὁ βασιλιάς εἶχε μιὰ ἀχαλίνωτη φαντασία, κι' ἐπειδὴ τὸν διέκρινε μεγάλο πείσμα συνδυασμένο μὲ πολλὴν αὐταρχικότητα, κατ' ὀρθὴν νὰ πραγματοποιεῖ καὶ τίς πρὶν ἐπιθυμίες του. Τοῦ ἄρεσε πολὺ νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὸν ἑαυτοῦ του κι' ὅταν συμφωνοῦσε μαζί του, γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε θέμα, δὲν ὑπῆρχε πιά δευτέρη γνώμη. Ὅταν τὸ κάθε τι στὰ ἰδιωτικά του ζητήματα, ἀλλὰ καὶ στὰ δημόσια πράγματα, λειτουργοῦσε καλὰ, κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι κρατοῦσαν τὴ θέσιν τους, ὁ βασιλιάς φερόταν εὐγενικὰ καὶ καλόκαρδα. Γινόταν ὁμῶς ἀκόμη πρὶν καλόκαρδος κι' εὐγενικός μὲ μόλις κάτι πῆγαινα στραβά, γιὰ τίποτα δὲν τὸν εὐχαριστοῦσε περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ διορθώῃ τὰ στραβά καὶ νὰ ἱσοπεδώῃ κάθε ἀνωμαλία.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων πού ἡ βαρβαρότης του εἶχε δανεισθῇ ἀπὸ τοὺς πολιτισμένους γείτονές του, ἦταν καὶ ἡ συνήθεια τῆς «ἀρένας», μέσα στὸν στίβο τῆς ὁποίας τὸ ἀντιμέτωπο θάρρος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θηρίων ἐκαλιεργοῦσε καὶ ἐξευγνίζε τὸ πνεῦμα τῶν ὑπηκόων του. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἐδῶ, ἡ ἀχαλίνωτη καὶ βάρβαρη φαντασία του παρουσιαζέτο σ' ὅλο της τὸ μεγαλεῖο. Ἡ ἀρένα τοῦ βασιλιά δὲν εἶχε κατασκευασθῇ μόνον καὶ μόνο γιὰ νὰ παρακολουθῇ ὁ λαὸς τὴν ἀγωνία τῶν μελοθανάτων θηριομάχων, οὐτε γιὰ νὰ βλέπῃ τὴν ἀναπότρεπτη λύσι μιᾶς διαφορᾶς μεταξὺ θρησκείας καὶ πενινασμένων ἀγριμῶν. Ἡ ἀρένα εἶχε πολὺ πρὶν εὐγενικούς σκοποὺς, πρὶν χρῆσιμους καὶ πρὶν πρακτικούς, ἀφοῦ ἀπέβλεπε εἰδικὰ στὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Τὸ τεράστιο αὐτὸ οἰκοδόμημα, μὲ τὸ πλατὺ ἀμφιθέατρο, τὶς κυκλικὲς γαλαρίες, τὰ μυστηριώδη ὑπόγεια καὶ τοὺς πολὺπλοκούς διαδρόμους, ἦταν ἕνα ποιητικὸ, ἀλλὰ καὶ πρακτικὸ μέσο, γιὰ τὴν ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης. Μέσα στὸν στίβο του ἐτιμωρεῖτο τὸ ἔγκλημα καὶ ἀνταμελιεβότο ἡ ἀρετὴ, μόνον ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Τύχης πού δὲν δωροδοκεῖται, οὐτε καὶ ἐμπρεάζεται.

Ὅταν λοιπὸν κατηγοροῦσαν ἕναν ὑπήκοό του γιὰ κάποιο ἔγκλημα ἄξιο νὰ προκαλέσῃ τὸ βασιλικὸ ἐνδιαφέρον, ἐτοιχοκολλεῖτο μία ἀνακοίνωσις, πού εἰδοποιοῦσε τὸν λαὸ γιὰ τὸ πότε θὰ ἀποφασίζετο ἡ τύχη τοῦ κατηγορουμένου μέσα στὴν βασιλικὴ ἀρένα. «Ἰδρυμα», πού δικαιολογοῦσε ἀπόλυτα τὸν τίτλο του γιὰτὶ, ναι μὲν τὴν μορφή του τὴν εἶχε δανεισθῇ ἀπὸ τὴν πολιτισμένη Εὐρώπην, ἀλλὰ πάντως ὁ τρόπος πού τὴν χρησιμοποιοῦσε ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ ἀποκλειστικὰ στὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου, πού, ἄρχοντας ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῶν παραδόσεων καμμιὰ του φαντασιοπληξία, ἀλλὰ μπόλιαζε κάθε σωστὴ ἰδέαν ἢ πράξιν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων μὲ τὸ πλοῦσιον μύσχευμα τοῦ βαρβαρικοῦ του ἰδεαλισμοῦ.

Ἔτσι, ὅταν ὁ λαὸς γέμιζε τὸ ἀμφιθέατρο κι' ὁ βασιλιάς, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς αὐλικούς του, καθόταν στὸν θρόνον του κι' ἔδινε τὸ σύνθημα, κάτω ἀπὸ τὴν θέσιν του ἀνοίγε

μιὰ πόρτα πρὸς τὴν ἀρένα. Ὁ κατηγορούμενος ἔβγαινε, διέσχισε τὸν κλειστὸ στίβο, χωρῶντας ἀκριβῶς κατ' εὐθείαν ἀπέναντι, πρὸς τὴν ἄλλη πλευρὰ. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν δύο πόρτες πλάι-πλάι καὶ ἀπολύτως ὁμοιές. Ὁ κατηγορούμενος εἶχε ὡς καθῆκον καὶ προνόμιο νὰ πλησιάσῃ τὶς πανομοιότυπες πόρτες καὶ ν' ἀνοίξῃ μία. Μποροῦσε νὰ διαλέξῃ ὅποια ἤθελε. Καμμιὰ ἄλλη δύναμις δὲν τὸν ὠλογοῦσε στὴν ἐκλογὴν του, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τύχην, πού, ὅπως εἴπαμε προηγουμένως, δὲν ἐπηρεάζεται καὶ δὲν δωροδοκεῖται. Ἄν ἀνοίγε τὴν μιὰ πόρτα, ἐλευθέρωνε μιὰ πενινασμένη τίγρι — τὴν πρὶν ἀγρία καὶ αἰμοθόρα τοῦ βασιλείου — πού ὠρμούσε, τὸν καταέσχιζε καὶ τὸν ἔτρωγε ζωντανό, τιμωρώντας ἔτσι τὸ ἔγκλημά του. Μόλις ἡ περίπτωσις ἐκρίνετο ὀριστικὰ, μὲ τὸ ἀποτελεσματικὸ αὐτὸ σύστημα, κτυποῦσαν κένθρια οἱ καμπάνες καὶ οἱ ἐπαγγελματίες μοιρολογίστρες, καθισμένες δλόγυρα στὸ ἀμφιθέατρο, ἀρχίζουν τὰ μακρόσυρτα ξεφωνητὰ τους, ἐνῶ τὸ τεράστιον πλήθος τῶν θεατῶν μὲ σκυμμένο κεφάλι καὶ πονεμένη καρδιά, σιωπηλὸ γύριζε στὰ σπίντια του, λυπημένο γιὰτὶ ἕνας ἀνθρώπος νέος κι' ὁμοίος ἡ ἡλικιακῶς καὶ σεβάσιμος εἶχε τόσο φρικτὸ τέλος.

Ἄν ὁμῶς ὁ κατηγορούμενος ἀνοίγε τὴν ἄλλη πόρτα, τότε ἔβγαινε μιὰ γυναίκα, ἡ πρὶν κατὰλληλη γιὰ τὴν ἡλικία καὶ τὴν θέσιν του, πού ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης εἶχε μπορέσει νὰ θρῆ μεταξὺ τῶν ὠραίων γυναικῶν τῆς χώρας του. Καὶ μ' αὐτὴν, τὸν στεφανώνουν ἀμέσως, σάν ἀνταμοιβὴ τῆς ἀθωότητός του. Καθόλου δὲν ἐλαφθάνετο ὑπ' ὕψιν ἂν εἶχε γυναίκα, οἰκογένεια, παιδιὰ ἢ, τέλος, ἂν ἀγαποῦσε κάποια ἄλλη. Ὁ βασιλιάς δὲν μποροῦσε ν' ἀνεχθῇ ὅτι αὐτὰ τὰ ἀσήμαντα πράγματα θὰ τοῦ ἐμπόδιζαν τὸ μεγαλόπνοο τὸν πρόγραμμα γιὰ τὴν ἀνταμοιβὴν ἢ τὴν τιμωρίαν τῶν ὑπηκόων του. Ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη περίπτωση, ἡ γαμήλιος τελετὴ γινόταν ἀμέσως, ἐκεῖ, στὴν ἀρένα. Κάτω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ θεωρεῖο, ἀνοίγε μιὰ ἄλλη πόρτα, κι' ἕνας λερωμένος, συνοδευόμενος ἀπὸ μουσικούς, ἀπὸ χορωδούς καὶ χορευτὰς, πού τραγουδοῦσαν ἢ ἔπαιζαν ἢ ἐχόρευαν ἕνα ἐπιθαλάμιο, πλησίον τὸ ζεῦγος. Γρήγορα, ἀλλὰ μὲ μεγαλοπρέπεια, ἐτελειώσε ἡ τελετὴ καὶ τότε ἐνῶ τὰ χαρμόσυνα μηνύματα τῶν καμπαναριῶν γέμιζαν μὲ ἀγαλλίασιν τὴν ἀτμόσφαιρα κι' ὁ λαὸς ἐξέφωζε ἐνθουσιασμένους, ὁ ἀθῶος, πατώντας ἐπάνω στὰ λουλοῦδια πού οἱ θεαταὶ σκόρπιζαν στὸ διάβα του, ὠδηγοῦσε τὴν γυναίκα του ἔως τὸν νυφικὸ θάλαμον τοῦ σπιτιοῦ του.

Μ' αὐτὴν λοιπὸν τὴ μέθοδο, ὁ μισοθάρβαρος βασιλιάς ἀπένεμε τὴν δικαιοσύνην. Ἡ ἀπόλυτη ἀμεροληψία ἦταν ἀναμφισβήτητη. Ὁ ἕνοχος δὲν μποροῦσε νὰ ξέρῃ ἀπὸ ποιά πόρτα θὰ ἔβγαινε ἡ γυναίκα. Ἄνοιγε αὐτὴ πού διέλεξε μὴ γινώσκοντας ἂν, τὸ ἐπόμενο δευτερόλεπτο, θὰ παντρευόταν ἢ θὰ τραγώταν! Γιὰτὶ ἡ τίγρις, πότε ἔβγαινε ἀπὸ τὴν μιὰ, πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα. Οἱ ἀποφάσεις ἐνός δικαστηρίου αὐτοῦ τοῦ εἶδους δὲν ἦταν μόνο ἀμερόληπτες, ἀλλὰ καὶ τελεσιδικίες, ἀφοῦ ὁ κατηγορούμενος αὐτόματα εἶχε τὴν τιμωρίαν τὸν ἂν ἦταν ἕνοχος, κι' ἂν ἦταν ἀθῶος, ἀμέσως ἔπαιρνε τὴν ἀνταμοιβὴν του—ἔτσι κι' ἂν αὐτὴ τοῦ στοιχίσει περισσότερο. Ἀτυχῶς γιὰ τοὺς κατηγορούμενους, κανένα μέσο δὲν ὑ-

πῆρχε γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν δικαιοσύνην τῆς βασιλικῆς ἀρένας.

Τὸ «Ἰδρυμα» αὐτὸ ἦταν πολὺ δημοφιλές. Οἱ ἄνθρωποι πού πλημμύριζαν τὶς κερκίδες ποτὲ δὲν μποροῦσαν νὰ ξέρουν ἂν ἐπρόκειτο νὰ παρακολουθήσουν μιὰ αἱματηρὴ ἐξόντωσι ἢ μιὰ γαμήλιο τελετὴ. Ἡ ἀβεβαιότης ἔδινε ἰδιαίτερη ἀξία στὸ θέαμα. Ἔτσι ὁ δῶλος μποροῦσε νὰ διασκεδάσῃ καὶ νὰ ἱκανοποιηθῇ, νὰ ἀπολαύσῃ καὶ νὰ σκεφθῇ τί παθαίνουν οἱ ἔνοχοι. Ὅσο γιὰ τοὺς πρὶν πνευματικούς πολίτες, αὐτοὶ, στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς, ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσουν ὅτι ὁ κατάδικος κρινόταν ἐντελῶς ἀμερόληπτα, ἀφοῦ μόνος του ἐδιέλεγε τὴν τύχην του.

Ὁ μισοθάρβαρος λοιπὸν βασιλιάς εἶχε μιὰ κόρη θερμὴ καὶ λάνγαν σάν τὰ πρὶν τολμηρὰ του δνεῖρα, πεισματάρικα κι' ἀπολυταρχικὰ ὅσο ἦταν κι' ὁ ἴδιος. Ὅπως μορεῖ ὁ καθένας νὰ τὸ φαντασθῇ, τὴν πρόσχεε σάν τὰ μάτια του τὰ δύο καὶ τὴν λάτρευε πάνω ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. Μεταξὺ τῶν αὐλικῶν του ὑπῆρχε κι' ἕνας νέος ἀπὸ ἀρχοντικὴ γενεὰ ἀλλὰ χωρὶς καλὴ θέσιν. Εἶχε, δηλαδή, τὰ δύο κύρια γνωρίσματα πού διακρίνουν πάντοτε δόσους ἡρώες μυθιστορημάτων ἐρωτευόμενους πριγκίπισσες. Ἡ βασιλοπούλα μας ὁμῶς τὸν ἀγαποῦσε κι' ἦταν εὐτυχισμένη, γιὰτὶ κανεὶς ἄλλος δὲν τὸν ξεπερνοῦσε στὴν ὁμορφίαν καὶ στὴν λεβεντιά. Τὸν λάτρευε μὲ τόσο πρωτόγονες ἐκδηλώσεις, ὥστε σάν καμινὴ ἔκαινε ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης τῆς. Ὁ δεσμός τους συνεχιζόταν ἐπὶ πολλὸν καιρὸ, ὅταν, κάποτε, ὁ βασιλιάς τὰ ἔμαθε ὅλα. Τότε, δὲν δίστασε οὐτε στιγμή. Ἦξερε καλὰ τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ. Διέταξε νὰ φυλακίσουν τὸ παλληκάρι κι' ὥρισε τὴν ἡμέρα πού θὰ παρουσιαζόταν γιὰ νὰ δικασθῇ μέσα στὴν βασιλικὴ ἀρένα. Φυσικὰ, ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις παρουσιαζέτο εἰδικὸ ἐνδιαφέρον, δόλοκληρος ὁ λαὸς ἀγωνιοῦσε νὰ μάθῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε παρουσιασθῇ τέτοια ὑπόθεσις, οὐδέποτε ἕνας ὑπήκοος εἶχε τολμήσει ν' ἀγαναχίσει τὴν κόρη τοῦ βασιλιά. Εἶναι γεγονός ὅτι, στοὺς κατοπινούς αἰῶνες, αὐτὰ τὰ καμώματα κατήντησαν κοινότητα. Στὴν ἐποχὴ ὁμῶς πού γίνεται ἡ ἱστορία μας, αὐτὸ ἀποτελοῦσε ἀκόμη ἕνα νεωτερισμὸ πραγματικὰ ἐξωφρενικό.

Ἐψαξαν ὅλα τὰ θηριοτροφεία τοῦ βασιλείου γιὰ νὰ βροῦν τὶς πρὶν ἀγριές καὶ αἰμοθόρες τίγρεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ διάλεγαν τὴν πρὶν φοβερή. Ἀλλὰ ἐξετάσθησαν καὶ οἱ ὠραιότερες κοπέλλες ἀπὸ εἰδικούς ἐρευνητὰς, ὥστε ὁ νέος νὰ βρῇ μιὰ ἀντάξια σύζυγο, ἂν ἔτσι ἀποφασίσει ἡ τύχη. Κανεὶς δὲν ἀμφέβαλλε γιὰ τὴν ἐνοχὴ τοῦ κατηγορουμένου. Τὸ ἔγκλημά του ἦταν πραγματικόν: Εἶχε ἀγαπήσῃ τὴν βασιλοπούλα, κι' οὐτε αὐτὸς, οὐτε αὐτὴ ἡ κανένας ἄλλος δὲν τὸ ἀμφισβητοῦσαν. Πάντως, γιὰ τὸν βασιλιά, ἡ ὁμολογία τοῦ ἐνόχου δὲν ἔπαιζε κανένα ρόλο στὴν διεξαγωγὴ τῆς δίκης, πού θὰ τοῦ πρόσφερε τὴν χαρὰ ὅση καὶ ἱκανοποίησι. Μὲ ὅποιο, λοιπὸν, τρόπο κι' ἂν ἐτελειώσε ἡ δίκη, τὸ μέλλον τοῦ νέου ἦταν ἤδη τακτοποιημένο. Ὁ λαὸς θὰ αἰσθανόταν ἀσφαλῶς μιὰ ἀνωτέρα αἰσθητικὴ ἀπόλαυσι, παρακολουθώντας τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων, πού θ' ἀποφάσιζαν ἂν ναι ἢ ὄχι ὁ κατηγορούμενος ὑπῆρξεν ἕνοχος.

Τέλος, ἔφθασε ἡ κρίσιμη ἡμέρα. Ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ βασιλείου μαζεύτηκαν χιλιάδες λαοί, πού γέμισαν τὰ διαζώματα καὶ τὶς κερκίδες. Ὅσοι δὲν χόρεσαν συγκεντρώθηκαν γύρω ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικούς τοίχους τῆς ἀρένας. Ὁ βασιλιάς μὲ τοὺς αὐλικούς του καθίσαν στὴν συνηθισμένη τους θέσιν, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὶς δίδυμες πόρτες — τίς τόσο τραγικῆς στὴν ὁμοιότητά τους.

Ὅλα ἦταν ἔτοιμα. Ὁ ἄρχοντας ἔδωσε τὸ σύνθημα. Ἡ πόρτα, κάτω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ θεωρεῖο, ἀνοίξε κι' ὁ ἐραστὴς τῆς βασιλοπούλας προχώρησε μέσας στὸν στίβο, γεροδεμένος, ὁμορφος κι' ἀτάραχος. Ἐνα βουβὸ μωρυμύρισμα θαυμασμοῦ κι' ἀνησυχίας χαιρέτισε τὴν ἐμφάνισίν του. Ὅταν οἱ θεαταὶ εἰ-

δαν τὴν λεβεντιά του, βρῆκαν πολὺ φυσικὸ νὰ τὸν ἀγαπᾷ ἡ βασιλοπούλα τους. Τί τρομερὴ ὁμῶς δοκιμασία, νὰ εἶναι τώρα μέσα στὴν ἀρένα!...

Μὲ θῆμα σταθερό, τὸ παλληκάρι συνέχισε τὸν δρόμον του κι' ὅταν ἔφτασε στὴ μέση τοῦ στίβου γύρισε πρὸς τὸ βασιλικὸ θεωρεῖο γιὰ νὰ ὑποκληθῇ, ὅπως ἐπρόσταζαν τὰ ἔθιμα. Ἐκεῖ τὴν ὥρα δὲν συλλογιζόταν τὸν βασιλιά. Τὸ βλέμμα του εἶχε καρφωθῇ στὴ βασιλοπούλα, πού βρισκόταν καθισμένη στὰ δεξιὰ τοῦ πατέρα της. Ἄν ἔλειπαν ἀπὸ τὸν χαρακτήρα της τὰ μισοθάρβαρα ἐνστικτα τῆς γενεᾶς της, ἀσφαλῶς δὲν θὰ βρισκόταν στὸ θεωρεῖο σάν θεατῆς. Ἀλλὰ ἡ θερμὴ τῆς ἰδιοσυγκρασία δὲν τῆς ἐπέτρεψε ν' ἀποσιώσῃ ἀπὸ μιὰ τελετὴ πού, γι' αὐτὴν, εἶχε τὴν σημασία.

Ἀπὸ τὴν στιγμή πού ἔμαθε τὴν τρομερὴ ἀπόφασιν γιὰ τὸν ἀγαπημένο της δὲν μπόρεσε νὰ ἡσυχάσῃ κι' ἡ σκέψιν της, δλημερὴς κι' ὁλοφυγία, ἐγύριζε διαρκῶς στὴν τραγικὴ στιγμή καὶ στὴν κάθε λεπτομέρειά της.

Ὅπως λοιπὸν εἶχε περισσότερα μέσα, δύναμι κι' ἐπιρροὴ ἀπὸ κάθε ἄλλον πού βρέθηκε στὸ παρελθόν ἀνακατεμένους σὲ τέτοιες δίκες, ἐπέτυχε ὅτι κανεὶς ποτὲ δὲν κατ' ὀρθὴν ἀνέλεγε τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ μεγάλου μυστικοῦ τῆς πόρτας! Ἔτσι ἐγνώριζε πίσω ἀπὸ ποιά θὰ βρισκόταν ἡ τίγρις καὶ ποιά θὰ ἔκρυβε τὴν κοπέλλα. Κανεὶς θόρυβος δὲν ἐπερνοῦσε ἀπὸ τὰ χοντρά τοιχώματα, τὰ σκεπασμένα ἐσωτερικὰ μὲ δέρματα, ὅτε καὶ τίποτα μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ὁποῖος πλησίαζε γιὰ νὰ τίς ἀνοίξῃ τραβώντας τοὺς χαλκάδες. Τὸ χρυσάφι ὁμῶς, καὶ ἰδίως ἡ καταποσύνῃ τῆς γυναικας κι' ἡ θέλησί της, ἀποκάλυψαν τὴν πριγκίπισσα τὸ μεγάλο μυστικόν, πού τόσο τὴν ἐνδιέφερε.

Κι' ὅχι μόνον ἤξερε ποιά πόρτα ἔκρυβε τὴν κοπέλλα πού περίμενε μὲ συγκίνησι ὁλόχαρην νὰ παρουσιασθῇ ἂν ἀνοίγε ἡ πόρτα, ἀλλὰ ἀκόμη γνώριζε καὶ ποιά ἀκριβῶς ἦταν αὐτή, πού ἴσως θὰ γινόταν γυναίκα τοῦ ἐγαπημένου της. Ἦταν πραγματικὰ ἡ πρὶν ὁμορφὴ, ἡ πρὶν κομψή, ἡ πρὶν πλούσια καὶ χαριτωμένη δεσποινίδα τῆς Τίμης τοῦ παλατιοῦ. Σάν καλύτερη ἀπ' ὅλες τὴν ἐδιέλεξε ὁ βασιλιάς, γιὰ νὰ ἔχη μιὰ δίκαιη ἀνταμοιβὴν τὸ παλληκάρι, ἐπ' ὅσον θὰ ἔβγαινε ἀθῶος ἀπὸ τὸ ἔγκλημα νὰ ρίξῃ τὰ δίκτυα τοῦ τόσου πηλᾶ. Ἡ πριγκίπισσα τὴν μισοῦσε. Συχνὰ εἶχε δὴ — ἡ τουλάχιστον εἶχε φαντασθῇ — τὴν πανέμορφη κοπέλλα νὰ κρυφοβλέπῃ μὲ θαυμασμὸν τὸν ἐραστὴ τῆς καὶ, κάποτε, νόμιζε ὅτι οἱ ματιές αὐτὲς δὲν πῆγαιναν χαμένες. Μιὰ μάλιστα φορὰ, τοὺς εἶδε καὶ νὰ μιλᾶν, γιὰ ἕνα θέαμα λεπτόν. Ἀλλὰ μῆπως χρειάζεται περὶ σὺντομος καιρὸς γιὰ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι δὲν πρέπει; Ἰσως καὶ νὰ κουβεντιάζαν γι' ἀθῶα κι' ἀσήμαντα πράγματα... Αὐτὸ ὁμῶς δὲν τὸ ἤξερε! Ἡ κοπέλλα ἦταν πολὺ ὁμορφὴ. Καὶ εἶχε τολμήσει νὰ κυττάξῃ τὸν ἀγαπημένο τῆς βασιλοπούλας. Ἔτσι, λοιπόν, κι' ἡ καλὴ μας πριγκίπισσα μισοῦσε τὴν γυναίκα πού, τρέμοντας ἀπὸ συγκίνησι, μὲ ἀγωνία καὶ λαχτάρα περίμενε ν' ἀνοίξῃ ὁ νέος τὴν δικὴν τὴν πόρτα. Τὴν μισοῦσε μ' ὅλη τὴν ἐντασιν τοῦ ἀγρίου πάθους πού εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὴν μακρὰ γενεὰ τῶν θαρραλῶν προγόνων της.

Ὅταν ὁ ἐραστὴς τῆς γύρισε, ὅταν τὴν κύτταξε, μόλις τὸ βλέμμα του καρφώθηκε στὸ δικὸν τῆς τὸ βλέμμα, στὰ μάτια τῆς ἀγαπημένης, πού κατάχαρην ἐξέλεγε ἀνάμεσα στὶς μορφὲς τοῦ λαοῦ πού ἀγωνιοῦσε, ἀμέσως κατάλαβε ὅτι ἡ ἀγαπημένη του ἦξερε. Μ' αὐτὸ τὸ χάρισμα, πού μόνο οἱ ἐρατευμένοι ἔχουν, μιλήσαν οἱ ψυχές τους κι' ὁ νέος ἀμέσως ἔνιωσε πῶς ἡ βασιλοπούλα γνώριζε ποιά πόρτα ἔκρυβε τὴν πενινασμένη τίγριν καὶ ποιά τὴν κοπέλλα. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι περίμενε κατὶ τέτοιο. Εἶχε καλὰ ψυχολογήσει τὴν βασιλοπούλα κι' ἦταν θῆβαιος πῶς αὐτὴ δὲν θάδρισκε ἡσυχία πρὶν μά-

ΟΤΑΝ ΕΝΑΣ ΔΟΥΣ (ΧΡ. ΤΣΑΓΑΝΕΑΣ) ΚΛΕΒΗ ΣΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΕΝΑ ΛΗΣΤΗ (ΛΑΜ-ΠΡΟΣ ΚΩΣΤΑΝΤΑΡΑΣ) ΤΙ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑΣ ΑΛΛΟΣ;... ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΝΙΚΟ ΤΖΟΓΙΑ!

«ΧΩΡΙΣ ΓΑΝΤΙ»

Άριστοκράτες και ληστές υποδέχονται
έναν «ἄσωτο υἱό» ὕστερα ἀπὸ 12 χρόνια...

Ὁ Ἀλέκος Λιδωρίκης σκέπτεται ὥς ὅτι ἓνας θεατρικὸς συγγραφεὺς μοιάζει, στὴν πρόβα, σὰν ἡν κλῶσσα μὲ τὰ κλωσοόπουλά της. Τὸ τί αὐτὰ ὅμως θὰ γεννηθῶν — αὐτὸ εἶναι ἄλλη υπόθεσι... Στὴν ἐπάνω φωτογραφία ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Χωρὶς Γάντι» μαζί μὲ τοὺς ἐρμηνευτές του. Ὁρθιο ἀπὸ ἀριστερά, ὁ Νίκος Τζόγιας, ἡ Σούλα Ἀθανασιάδου, ἡ Μιράνα, ὁ Λιδωρίκης, ἡ Βούλα Ζουμπουλάκη, ὁ Στέφανος Ληναῖος κί ἡ Τζόλλυ Γαρμπῆ. Καθισμένοι, ὁ Λάμπρος Κωσταντάρης, ὁ Δημήτρης Μυράτ καὶ ὁ Χρῆστος Τσαγανέας. Στὸ ἔργο ὅλοι αὐτοὶ (κί ὁ Γ. Δάνης, πού ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν φωτογραφία) εἶναι ἀριστοκράτες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ζουμπουλάκη, πού εἶναι καμαριέρα, τὸν Ληναῖο, πού εἶναι ὁδηγὸς τῶν ἐκδρομῶν καὶ τὸν Κωστατάρη πού εἶναι... ληστής!

«ΔΙΑ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ ΛΥΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Ο ΚΩΣΤΑΝΤΑΡΑΣ, ΑΔΙΑΦΟΡΟ ΑΝ ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ, ΓΥΡΩ ΤΟΥ, ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ

Ενα καινούργιο ἑλληνικὸ θεατρικὸ ἔργο παρουσιάζει τὸ θέατρο Κοτοπούλη. Ὁ τίτλος του: «Χωρὶς γάντι». Καὶ ὁ συγγραφεὺς του... Ἀλλά, ἀκριβῶς γιὰ τὸν συγγραφέα του οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ θὰ ἤθελαν νὰ μιλήσουν κάπως ἐκτενέστερα. Γιατί ὁ Ἀλέκος Λιδωρίκης —περὶ αὐτοῦ πρόκειται— ἔχει σχεδὸν δώδεκα δλόκληρα χρόνια νὰ δώσῃ ἔργο του στὴν Ἀθήνα, ἔπειτα ἀπὸ μιά συνεχή παρουσία του στὶς σκηνές της— κί' ἔπειτα ἀπὸ μιά ἀλυσίδα θεατρικῶν ἔργων πού χειροκροτήθηκαν θερμά.

ΜΠΡΟΝΤΓΟΥΑΙΗ ΚΑΙ ΤΗΛΕΘΡΑΣΙ

Χρόνια στὴν Ἀμερικὴ ὁ Ἀλέκος, ἄφηκε κάπου - κάπου τὴν... ἡχὼ μόνον τῶν κινήσεών του νὰ φθάνῃ ὡς τὴν πατρίδα του καὶ ἔτσι ἔγραψε ὅτι ἓνα θεατρικὸ ἔργο του, τὸ «Ξεκίνημα γιὰ πούθενά...» (Springboard to Nowhere), εἶχε παίχθῃ στὸν Νέο Κόσμο μὲ σκηνοθέτη τὸν Ἔντν Ντάουλιγκ, τὸν ἴδιο πού εἶχε παρουσιά-

σει μὲ τόση ἐπιτυχία τὸν «Γυάλινο Κόσμο» τοῦ Τεννεσσὶ Γουίλλιαμς καὶ τὸ «Ἡ πιδ χαριτωμένη ὦρα σου» τοῦ Σαρόγιαν. Ἀργότερα τὰ καλλιτεχνικὰ νέα κάποιων ἀμερικανικῶν ἑφημερίδων μᾶς ἐνημέρωναν ὅτι ὁ Λιδωρίκης εἶχε ἐπιδοθῇ στὴν τηλεόρασι καὶ ὅτι 4 τηλεοπτικὰ του ἔργα τὰ εἶχαν ἤδη παρακολουθήσει ἑκατομμύρια Ἀμερικανῶν.

Ὁ ἴδιος μᾶς ἐπιηροφόρησε, μὲ τὴν ἐπιστροφή του ἐδῶ, ὅτι τὸ τελευταῖο του ἔργο: «Χωρὶς γάντι», πού παρουσιάσθηκε προχθές, ἔχει διασκευασθῇ ἀπὸ τὸν ἴδιο στ' ἀγγλικά καὶ πρόκειται ν' ἀνεβασθῇ στὸ Χάυντ Πάρκ τῆς Νέας Ὑόρκης —τὸν προσεχῇ Σεπτέμβριο— μὲ προοπτικὴ νὰ μῆθῃ στὸ Μπροντγουαίη μετὰ.

ΑΛΛΟΤΕ...

Θυμώμαστε τὴν τελευταία ἀθηναϊκὴ του προσφορά. Ἦταν ὁ «Ἀγνωστος Θεός» πού —ἀν δὲν μᾶς γελᾷ ἡ μνήμη— εἶχε παρουσιασθῇ στὸ θερινὸ θέατρο Μου-

σούρη τὸ καλοκαίρι τοῦ 1944. Ἦταν τὸ τέλος τῆς μαύρης κατοχῆς καὶ τοῦ πολέμου καὶ ὁ συγγραφεὺς ἄφηκε τότε μὲ ὑπονοούμενα —ἀν καὶ τὸ ἔργο του ἦταν καθαρὰ κοινωνικὸ— νὰ φαίνεται ἡ ἀγανάκτησί του γιὰ ὅ,τι ἦταν ἀνελεύθερο καὶ θίαιο στὰ πλαίσια τοῦ παγκοσμίου. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Γερμανοὶ σταμάτησαν τὸ ἔργο γιὰ δυὸ ἡμέρες τότε καὶ τὸ λογόκριναν ξανά!

Πρὶν ὅμως ἀπ' τὸν «Ἀγνωστο Θεό» οἱ θεατροφιλοὶ μᾶς —τῆς ἐποχῆς ἐκείνης— σίγουρα θὰ θυμούνται καὶ ἄλλα παλιά ἔργα τοῦ Λιδωρίκη πού τὸν τοποθετοῦσαν στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν θεατρικῶν δημιουργῶν μᾶς. Δράματα, ὅπως «Ἡ Μεγάλῃ Στιγμῇ», ὁ «Λόρδος Βύρων», τὸ «Ἐδῶ θὰ μείνουμε γιὰ πάντα», τὸ «Ξύπνημα», κομεντί, ὅπως οἱ «Ἰουλιέτες χωρὶς Ρωμαίους», «Αἰθουσα ἀναμονῆς», «Ἐνας ἱππότης στὸν καιρὸ μᾶς», «Κυρία χωρὶς καμέλιες», καὶ κωμωδίες, ὅπως τὸ «Μιά ζωὴ εἶν' αὐτή», «Ἐξοδὸς κινδύνου», «Παντοῦ τὰ πάντα»,

«Ἀντρας, Γυναίκα, Διάβολος» κλπ. ἔφεραν ὅλα τὴ σφραγίδα τῆς δεξιότητάς του ἐργάτη των καὶ τὴν κοσμοπολιτικὴ του διάθεσι. Αὐτὴ τὴν ἴδια διάθεσι πού θρῖσκει ὁ θεατὴς τοῦ «Χωρὶς γάντι» ἐπάνω στὴ σκηνὴ τοῦ «Ρέξ» ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια.

... ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Θὰ ἀναρωτιέται ὅμως κανεὶς ποῖα νᾶναι ἄραγε ἡ συγκίνησι πού δοκιμάζει ἓνας συγγραφέας, ὅταν ξαναγυρῇ ἐπείτ' ἀπὸ 12 δλόκληρα χρόνια στὸν τόπο του. Ὁ Λιδωρίκης, πού τὸν συναντοῦμε (πού ἄλλοῦ;) στὰ παρασκήνια τοῦ «Ρέξ», δὲν κρύβει καθόλου πόση εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησί του, πού θὰ ἐπικοινωνήσῃ καὶ πάλι μὲ τὸ ἀθηναϊκὸ κοινόν: «Χρόνια περίμενα αὐτὴ τὴ μέρα, λέει. Γιατί ὅσο κι' ἂν εἶναι πλουσιώτερα τὰ κέρδη —σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ διεθνὲς κοινὸ μὰ καὶ σὲ χρήμα— σὲ ἓναν τόπο μεγάλο ὅπως ἡ Ἀμερικὴ, δὲν φτάνουνε ὥστ' ὅσο νὰ γεμίουν τὸ κενὸ πού αἰσθάνθηκα τόσες φορές, γιατί

μου ἔλειπε τὸ ἀκροατήριό τοῦ δικό μου —τὸ ἑλληνικόν— αὐτὸ πού μὲ βοήθησε στὰ πρώτα θέματα μου καὶ πού προσπάθησα κι' ἐγὼ νὰ τὸ ἱκανοποιήσω, κατὰ δύναμιν, μὲ δση τέχνη διέθετα καὶ δση τεχνική...».

Δίπλα στὸν συγγραφέα... τιτλίζουν οἱ πρωταγωνιστὰ τοῦ νέου ἔργου του. Εἶναι ὁ Μυράτ πού ἔχει ἤδη παίξει σὲ πέντε προηγούμενες ἐπιτυχίες τοῦ Ἀλέκου Λιδωρίκη, εἶναι ἡ Μιράνα πού ἔχει θριαμβεύσει σὲ ἔργα του, ὁ Κωνσταντάρης πού μιά ἐποχὴ εἰπαίξει... μόνο σὲ ἔργα τοῦ Ἀλέκου, ὁ Τσαγανέας, ὁ Τζόγιας, ἡ Βούλα Ζουμπουλάκη, ἡ Γαρμπῆ, ὁ Δάνης, ἡ Ἀθανασιάδου, ὁ Ληναῖος.

ΕΝΑ ΠΡΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τὸ «Χωρὶς γάντι»—ἔργο ὅπου διασταυρώνονται τὸ γέλιο καὶ ἡ συγκίνησι, τὸ κέφι καὶ ὁ σαρκασμός— ξεκινᾷ ἀπὸ μιά θάσι

πλατύτερης σάτιρας πού ὁδηγεῖ, μὲ διάφορους σκηνοκούς ἱριδισμούς, σ' ἓνα ἐνδιαφέρον φινάλε. Ὁ Λιδωρίκης παίξει μὲ τιτλούχους σ' αὐτὸ τὸ ἔργο του καὶ ξεγυμνῶνει κάποιες ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, πού τὸ ξεγυμνωμά τους χαρίζει τὸ χαμόγελο καὶ φέρνει εὐφορία ἀκόμα —θᾶλεγα— καὶ στὴ μερίδα τοῦ κοινοῦ πού σατυρίζει!

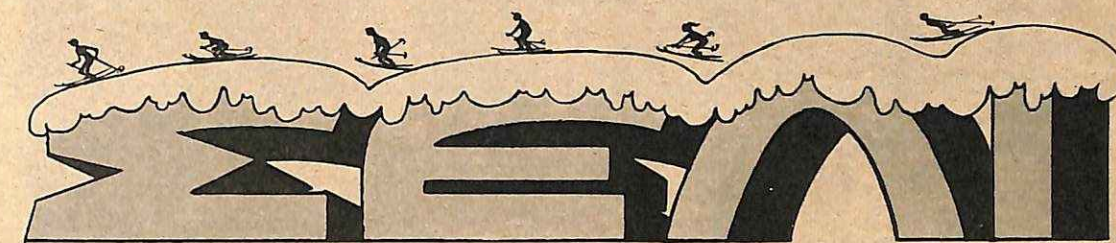
«Θὰ ὠνόμαζα τὸ ἔργο μου —προσθέτει ὁ συγγραφεὺς— παραμῦθι ρεαλιστικόν... «Ὅσο κι' ἂν φαίνεται δεξυμῶρο αὐτό, νομίζω πὼς δὲν εἶναι! Καὶ τὸ νομίζω γιὰτὶ καὶ ἡ ἴδια μου ἡ ζωὴ —ὅπως ἐγὼ τουλάχιστον— εἶναι ἓνα παραμῦθι μέσα στὸν κυκεῶνα τοῦ ὕλισμου... Τὰ παρακάτω ἢ παραπάνω συμπεράσματα ἄς τὰ ἀντλήσουν οἱ θεατὰ ἀπ' τὴν παράστασι».

Καὶ τὰ ἀντλοῦν.

Ω.

ΑΓΩΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΒΑΣΕΩΣ ΣΤΟ ΒΕΡΜΙΟ. ΟΙ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΟΙ ΜΑΣ ΧΑΡΙΣ ΣΤΟ «ΣΚΙ-ΛΙΦΤ» ΑΝΕΒΑΙΝΟΥΝ ΤΩΡΑ ΑΝΕΤΑ ΣΤΑ ΥΨΩΜΑΤΑ

«Ένα μεγάλο άλμα του ελληνικού «σκι»

Μέ την τέλεσι των Πανελληνίων 'Αγώνων Χιονοδρομίας ήλθαν πάλι για λίγον καιρό σε επικαιρότητα στην 'Ελλάδα τα χειμερινά σπόρ.

Τα σπόρ αυτά έχουν κατακτήσει σε άλλα μέρη το εύρυ κοινό, αλλά στον τόπο μας ενδιαφέρουν ακόμη ένα σχετικώς περιωρισμένο αριθμό φιλάθλων. 'Η έφετεινή όμως χρονιά αποτελεί ένα σταθμό στην εξέλιξη του ωραίου σπόρ της χιονοδρομίας, γιατί άρχισε ή λειτουργία του πρώτου μεγάλου χιονοδρομικού άναθατήρος (σκι-λίφτ) στο Βέρμιο.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΜΕΣΟ ΣΤΟ ΣΠΟΡ

'Η χιονοδρομία, όπως έχει καθιερωθή να λέγεται στον τόπο μας το σκί, άρχισε σαν ένα μεταφορικό μέσο στις χιονισμένες χώρες του Βορρά, εξελίχθηκε αργότερα σε όρειο-αθλητικό έσφοδιο και κατέληξε σήμερα να είναι ένα άθλημα κατάσβεων στις χιονισμένες βουνοπλαγιές. 'Ο καιρός, όπου ο σκιέρ έπρεπε να κάνει πολλών ωρών πορεία για να φθάσει σε ένα ύψωμα και από εκεί να κατεβή μέσα σε

μερικά λεπτά στην άφετηρία του, έχει πλέον περάσει. Σήμερα, όλα τα κέντρα χιονοδρομικών διαθέτουν μεταφορικά μέσα, που ανεβάζουν τους σκιέρ σε διάφορα ύψωματα της περιοχής, απ' όπου μπορούν να κάνουν εκούραστοι τις κατηφορικές διαδρομές τους. Το σύστημα αυτό επιτρέπει στους χιονοδρόμους να μην καταπονούνται με τη σκληρή ανάβαση και να χρησιμοποιούν το μεγαλύτερο μέρος του καιρού των σε τεχνική εξάσκηση.

'Η πρώτη προσπάθεια κατασκευής σκι-

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΣΕΛΙ (ΚΑΤΩ ΒΕΡΜΙΟΝ), ΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ, ΟΠΟΥ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗ ΕΝΑ ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΟ «ΣΚΙ-ΛΙΦΤ»

770 μέτρα στὴν ἀέρα ὁδηγοῦν στὸν μεγάλο φίλο: τὸν κατήφορο

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ. ΤΟ «ΣΚΙ - ΛΙΦΤ» ΤΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ ΕΧΕΙ ΜΗΚΟΣ 770 ΜΕΤΡΩΝ, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ 192 ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΑΝΕΤΑ 67 ΑΤΟΜΑ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ, ΠΟΥ ΟΙ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΟΙ ΕΧΟΥΝ ΟΝΟΜΑΣΕΙ «ΣΑΛΕ» (ΞΥΛΙΝΟ ΟΙΚΙΣΚΟ)

λίφτ στὴν Ἑλλάδα ἔγινε ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Ὀρειβατικὸ Σύνδεσμο, στὸν ὁποῖον ὑπάγεται ἡ Ἑνωσις Ὀμίλων Χιονοδρόμων Ἑλλάδος, στὸ Μπάφι τῆς Πάρνηθος. Δυὸ τροχαλίες, ἓνα σχοινὶ καὶ μιὰ παλιά θενζινομηχανὴ βοηθοῦσαν τοὺς Ἀθηναίους σκιέρ ν' ἀνεβαίνουν μερικὰ μέτρα χωρὶς πολὺ κόπο καὶ νὰ ἐξασκοῦνται στὸ ἀγαπητὸ τους σπόρ στὸ λειβαδάκι πού εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὸ καταφύγιο. Τὸ σκί - λίφτ αὐτό, ἀρκετὰ βελτιωμένο, θρίσκεται σήμερὰ στὴν τοποθεσίᾳ Παλιοχωρὶ τῆς Πάρνηθος καὶ προσφέρει ἀρκετὲς ὑπηρεσίες. Ἄλλῃ μιᾷ ἀνάλογη προσπάθεια, ἀλλὰ μὲ μηχανήματα εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς, ἔγινε στὴν Ζήρεια ὅπου, κατὰ τὴν διάρκειά τῶν συγκεντρώσεων, λειτουργεῖ σκί - λίφτ 200 περίπου μέτρων. Οἱ ἀναβατήρες αὐτοὶ εἶναι ἀρκετὰ πρωτόγονοι καὶ γιὰ ν' ἀνεβῇ κανεὶς πρέπει νὰ κρατιέται ἀπὸ τὸ σχοινὶ καὶ νὰ προχωρῇ γλιστρώντας μὲ τὰ σκί του, πράγμα ἀρκετὰ κουραστικόν.

ΤΟ «ΣΚΙ - ΛΙΦΤ» ΤΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ

Ἔτσι ἡ Ἑνωσις Ὀμίλων Χιονοδρόμων ἔφθασε στὴν ἀπόφασιν ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ πλεον κατὰ καλὺτερον στὴν Ἑλλάδα, ὅπου οἱ φίλοι τῆς χιονοδρομίας αὐξάνουν καθημερινῶς, καί, μὲ τὴ βοήθειά τῆς Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν Ναούσης, Βερροίας καὶ κάτω Βερμίου (Σέλι) καί, τέλος, τῆς Ἐπιτροπῆς Δήμων καὶ Κοινοτήτων τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρύματος, ἔγινε πραγματικὸ τὸ ὄνειρό κάθε Ἑλλήνου σκιέρ. Στὸ Βέρμιο, πού ἀπὸ χρόνια ἔχει καθιερωθῇ ὡς τόπος τελέσεως τῶν χιονοδρομικῶν ἀγώνων, καὶ κοντὰ στὸ χωριὸ Κάτω Βέρμιο ἢ Σέλι, κατασκευάσθηκε ἕνας τελειότατος ἀναβατήρ ὀλικοῦ μήκους 770 μέτρων καὶ ὑψομετρικῆς διαφοράς 192 μέτρων. Ὅπως φαίνεται καὶ στὶς φωτογραφίες, τὸ συρματόσχοινο ἀπ' ὅπου κρέμονται τὰ 67 καθίσματα στηρίζεται σὲ δικτυωτοὺς πυλῶνες καὶ τὸ μηχανήμα κινήσεως θρῖσκεται στὸ οἰκοδόμημα τῆς θάσε-

ως. Ἐκεῖ κοντὰ ἔχει κτισθῇ ἀπὸ κορμούς δένδρων καὶ ἓνα μικρὸ περίπτερο μὲ τζάκι καὶ μπάρ, πού προσφέρει πολλὰς ὑπηρεσίες στοὺς φίλους τῶν ἀνέσεων. Τὸ σκί - λίφτ αὐτό μπορεῖ νὰ ἀνεβάσῃ 250 άτομα τὴν ὥρα καί, κατὰ τὶς μέρες τῶν συγκεντρώσεων, γνωρίζει μεγάλες δόξες. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι, κατὰ τὴν διάρκειά τῶν τελευταίων ἀγώνων ὅπου, λόγω τοῦ ἐργασίμου τῶν ἡμερῶν, ἡ συρροὴ ἦτο σχετικῶς περιορισμένη, ἐκόπηκαν 1800 περίπου εἰσιτήρια ἀναβάσεως.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Τὸ σκί - λίφτ τοῦ Βερμίου προορίζεται ἰδίως γιὰ τοὺς χιονοδρόμους τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἐδῶ ὅτι πολλὰ χωριά τῆς περιοχῆς αὐτῆς εἶναι σήμερὰ πεπειραμένοι σκιέρ διακρινόμενοι στοὺς ἀγῶνες. Ὅταν θὰ διορθωθῇ καλύτερα ὁ δρόμος πού συνδέει τὴν Νάουσα ἢ τὴν Βέρροια μὲ τὸ Σέλι, τὸ μέρος αὐτό θὰ γίνῃ ἓνα ἀπὸ τὰ τουριστικὰ κέντρα τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, ἡ Ἐπιτροπὴ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, πού ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων διαφόρων περιοχῶν μέσῳ τοῦ τουρισμοῦ, ἐβοήθησε τοὺς κατοίκους τοῦ Σέλι νὰ διορθώσουν 58 δωμάτια σὲ διάφορα σπιτὰ τοῦ χωριοῦ, μὲ σύνολον 173 κλινῶν, κατὰ τρόπο πού νὰ προσφέρουν στοιχειώδεις ἀνέσεις στοὺς ἐπισκέπτας. Κάθε δωμάτιο ἔχει 1 - 3 καινούργια κρεβάτια μὲ καθαρὰ κλινωσκεπάσματα, ἓνα νιπτήρα, μιὰ σόμπα καὶ ἀφθονὰ ξύλα καί...παράθυρα πού κλείνουν ἐρμητικὰ. Βέβαια, οἱ ἀνέσεις πού προσφέρονται ἀπέχουν ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τὰ κομφορ τῶν πολυτελῶν ξενοδοχείων τῶν μεγάλων χιονοδρομικῶν κέντρων τῶν Ἀλπεων, ἀλλὰ ὅσοι πέρασαν τελευταῖα ἐκεῖ μερικὲς μέρες ἔχουν κρατήσῃ τὶς καλύτερες ἀναμνήσεις ἀπὸ τὰ ζεστὰ καὶ συμπαθητικὰ αὐτὰ δωματιάκια.

23

«Ἐπί τούτους!» μονολογοῦσε, ἐπαναλαμβάνον-
τας τὰ λόγια τῶν ὑπηρέτων.
Ἀτέλειωτοι καὶ ἀναιροὶ τῆς εἵχανε φανῇ οἱ
μήνες πού εἶχανε περάσει ὑπερὰ ἀπὸ τὴν ἐπι-
σκεψὴ πρὸ πειράρχου Τρουμπρίτ. Μετὰ τὸ γράμ-
μα πρὸ τῆς εἰς στείλει ὁ Νέλσον γιὰ νὰ τὴν εὐ-
χριστήσῃ — ἡ μοῖρα του εἶχε ἀνεφοδιασθῇ με-
τὰ τρόφιμα καὶ μετὰ νερὸ στὶς Συρακοῦσες — εἶχε ἔρ-

—Ο ναύαρχος ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση, λαίδη Χάμιλτον, πρόσθεσε δειλά. Ἄν καταπορῶσατε νὰ τὸν πείσετε νὰ ξεκουραστῇ γιὰ λίγο, θὰ σᾶς εὐγνωμονῇ ὅλος ὁ στόλος.

— Ἀρχίσαμε τὴν ἐπίθεση τ' ἀπόβραδο καὶ δώσαμε μάχη ὅλη τὴ νύκτα. Ἦταν μιὰ μάχη πολὺ ὥρη καὶ σκληρή. Ὅταν ἡ γαλλικὴ ναυαρχία «Λ' Ὀριάν» πήρε φωτιά καὶ τινάχτηκε στὸν ἄερα, εἶδμε κατ' ὄψιν ποὺ ἀπλώθηκε ὁλόγυρα πῶς ὅλα πήγαιναν καλά γιὰ μᾶς. Στὸ τέλος, μονάχα δυὸ γαλλικὰ δίκροτα καὶ δυὸ φρεγάτες δέχθηκαν. Ὁ-

«Γι' αυτό ήρθα στην Ίταλία», συλλογίστηκε.
 Ή μοίρα την είχε προορίσει για ένα μεγάλο
 κι' ένδοξο πεπρωμένο. Όσο γι' αυτό, ή Έμμα
 δὲν είχε τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΧVΙ

—*Αν μοῦ εἶχε δώσει τότε ἐκεῖνες τὶς φρε-

Εἰκονογράφησις Χ. Κουσέντου

Μόλις είδε τὸ ἄδειο μανίκι του, ἔνοιωσε
ἓναν κόμπο στὸ λαιμό...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

Η ΠΟΠΠΑΙΑ (ΜΠΡΙΖΙΤ ΜΠΑΡΝΤΟ) ΉΜΙΓΥΜΝΗ, ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΧΟΡΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΣΥΖΥΓΟ ΤΗΣ

Αν πιστέψουμε τα βιβλία, από τα οποία μας διδάσκουν στο σχολείο την Ιστορία, ο Νέρων ήταν ένας αίμοθόρος τύραννος, μισότρελλος και άπεχθής. "Αν πά-λι πιστέψουμε μερικούς πιδ μοντέρνους ιστορικούς, ήταν ένας εξάσιος μουσικός, ένας από τους πιδ «παρεξηγημένους» τής Ιστορίας, ο οποίος ούτε την Ρώμη έ-καψε, ούτε είχε άδικο όταν ύπε-

χρέωνε τόν κόσμο να τόν παρα-κολουθή στις στιγμές πού έπαι-ζε, έμπνευσμένος, τή λύρα του. "Όσο για τὰ θργια... αυτό δεν πρέπει να τὸ παρεξηγούμε, γιατί και ποίος Ρωμαίος αυτοκράτωρ δεν έκανε θργια, και ποίος δεν δολοφονούσε όλους τούς συγγε-νείς και φίλους του; Ήταν πλέ-ον ζήτημα... ανατροφής!

Ο Νέρων όμως, ή μάλλον ή

εποχή του, έχει δώσει άφορμή σε πολλές κωμικές ταινίες, μεταξύ τών οποίων τὰ περίφημα «Ρωμα-ικά Σικάνδαλα» και, στὰ νεώτε-ρα χρόνια, τὸ «Ο. Κ. Νερόνε», τήν Ιταλική παραγωγή, με πρω-ταγωνιστή τόν δημοφιλέστατο Βάλτερ Κιάρι.

Φαίνεται όμως ότι ο Νέρων, σάν πηγή έμπνεύσεως, δεν έχει έξαντληθή ακόμη, γιατί ένα και-

«ΝΕΡΩΝ»

«Ένα συκοφαντημένο «καλό παιδί»

νούργιο φιλμ έτοιμάζεται στην 'Ιταλία. Σύμφωνα με τήν ταινία, ή προσωπικότης τού Νέρωνος δεν είναι κάτω τὸ φοβερό και άποτρό-παιο, αλλά άπλως τὸ αποτέλεσμα τής καταπιγμένης του έπιθυμί-ας να γίνη τραγουδιστής. Γιατί, λένε οί σεναριογράφοι τουλάχι-στον τού φιλμ, ο Νέρων δεν ήταν κακό παιδί. Μόνον δεν ήθελε να γίνη αυτοκράτωρ, γιατί αισθα-νόταν πολὺ δυνατή τήν καλλιτε-χνική φλέβα μέσα του. "Όπως φαντάζεσθε, βέβαια, τὸ φιλμ θά είναι κωμωδία.

Ο.Η.Ε. ΕΡΜΗΝΕΥΤΩΝ

Ο περιζήτητος ρόλος τού Νέ-ρωνος, αὐτὴ τή φορά θά παιχθῇ από τόν κορυφαίΟ 'Ιταλὸ κωμι-κὸ 'Αλμπέρτο Σόρντι, πού εἶδα-με κι' ἐδῶ, τελευταία, στὸ «Κο-ρίτσι τού Συντάγματος». 'Αγρι-πίνια (ή μητέρα του) θά είναι ή Γκλόρια Σθάνσον. Μάλιστα! 'Η μεγάλη τραγωδὸς τού θωθοῦ και τού ὀμιλούντος άπεφάσισε να παίξῃ σὲ φάρσα! Κι' αὐτὸ γιατί λατρεύει τήν 'Ιταλία. 'Αγόρασε ἐκεῖ ένα κτηματάκι, κτίζει μιὰ θίλλα στὰ περίχωρα τής Ρώμης και άπεφάσισε να περάσῃ ἐκεῖ τὰ τελευταία χρόνια τής καλλι-τεχνικῆς, τουλάχιστον, καριέρας τής. Ποππαία (ή γυναίκα του) θά είναι τὸ καινούργιο χαϊδεμέ-νο παιδί τού εὐρωπαϊκοῦ κινη-ματογράφου, ή Μπριζίτ Μπαρντό, τήν οποίαν θά σκοτώσῃ ο Νέρων, άκριβῶς πρὶν κάψῃ τή Ρώμη και δολοφονήσῃ μερικές χιλιάδες Χριστιανῶν σὲ γραφικές εορτές.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΦΟΝΟΙ

Σύμφωνα με τήν ταινία, ο Νέ-ρων σκοτώνει τή μαμά του, γιατί ή 'Αγριππίνια έχει τήν κακή συ-νήθεια να σφυρίζῃ τήν ώρα πού έκείνος έξασκεῖται. Τήν Ποππαία τήν σκοτώνει, γιατί έπιμένει να κάνει τήν αυτοκράτειρα και δεν δέχεται να τόν ακολουθήσῃ σὲ μιὰ καλλιτεχνική τουρνέ, πού έ-τοιμάζει ο Νέρων στὰ αἰγυπτια-

κά θέατρα και ὅπου έχει σκοπὸ να χορέψῃ και να τραγουδήσῃ.

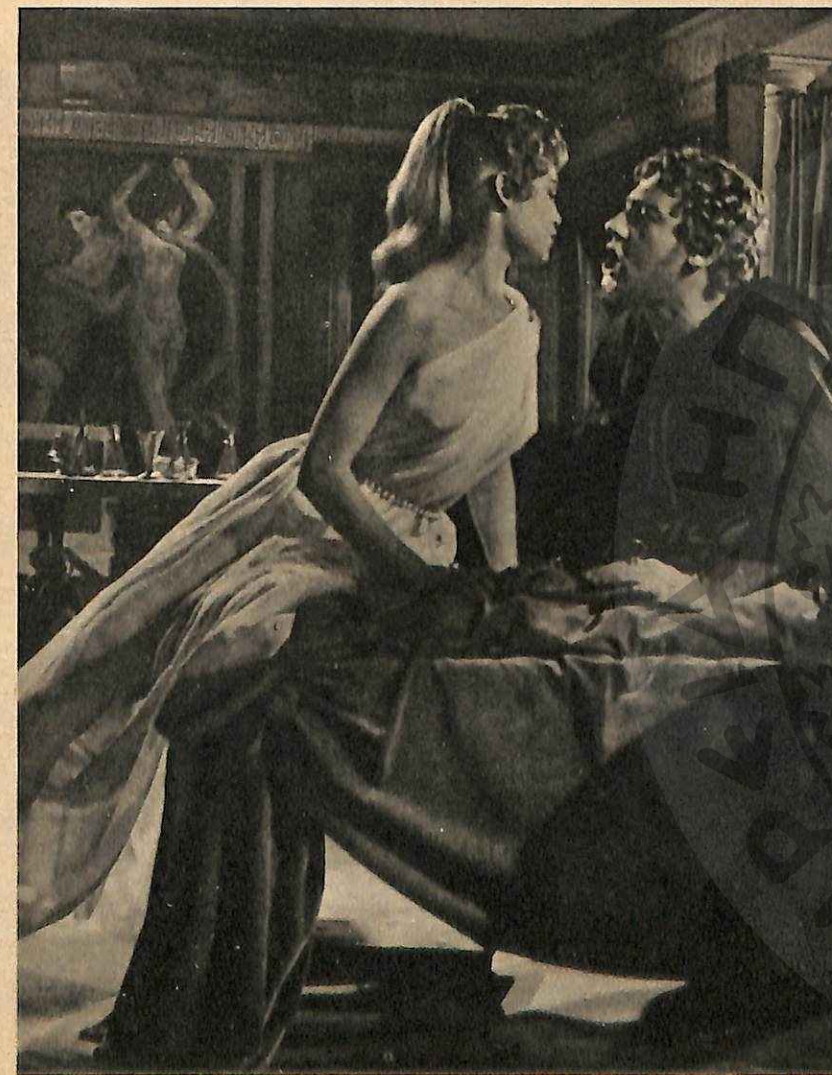
Βέβαια είχε κι' άλλο λόγο πού σκοτώσε τή μαμά. 'Η μαμά είχε θάλει δηλητηριώδη φίδια να δαγ-κώσουν τήν Ποππαία, αλλά έγι-νε κάποιο λάθος και παρά λίγο να δαγκώσουν τόν ἴδιο τόν Νέ-ρωνα.

Τότε ο Νέρων έθαλε κι' αὐτὸς

φίδια στὸ κρεβάτι τής, αλλά ἐ-κείνη σώθηκε. "Έβαλε να πέσῃ τὸ ταβάνι ἐπάνω τής τήν ώρα πού κοιμόταν, αλλά ο μόνος πού σκο-τώθηκε ήταν ο έραστῆς τής. "Υ-στερα ή 'Αγριππίνια γλύτωσε και από τὸ ναυάγιο ενός πλοίου τού ὁποίου ο καπετάνιος είχε λάθει ειδικές διαταγές.

Φαίνεται πὼς οί σεναριογράφοι

Ο ΝΕΡΩΝ, ΠΟΛΥ 'ΚΟΝΤΑ ΤΗΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΝΑ ΠΑΝΤΡΕΥΘΟΥΝ

ΜΕ ΤΟ ΣΜΑΡΑΓΔΕΝΙΟ ΤΟΥ «ΜΟΝΟΚΛ» Ο ΝΕΡΩΝ (ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΣΟΡΝΤΙ) ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟΝ ΧΟΡΟ ΚΑΙ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΦΑΣΙ...

«Η ΡΩΜΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ ΠΟΔΙΑ ΣΟΥ», ΤΗΣ ΨΙΘΥΡΙΖΕΙ Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

Η ΠΟΠΠΑΙΑ ΘΑΥΜΑΖΕΙ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΣΤΟΛΙΔΙΑ ΤΟΥ, ΕΝΩ Ο ΝΕΡΩΝ ΧΑΜΟΓΕΛΛΕΙ ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ

ΦΙΔΙΑ ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ! Ο «ΑΝΔΡΕΙΟΣ» ΝΕΡΩΝ ΔΕΙΞΕΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΗΜΕΝΟΣ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ...

...ΕΝΩ Η ΠΟΠΠΑΙΑ ΕΧΕΙ ΠΑΓΩΣΕΙ ΑΠΟ ΦΟΒΟ. ΤΑ ΦΙΔΙΑ ΤΑ ΕΙΧΕ ΒΑΛΕΙ Η ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΠΕΘΕΡΑ ΤΗΣ

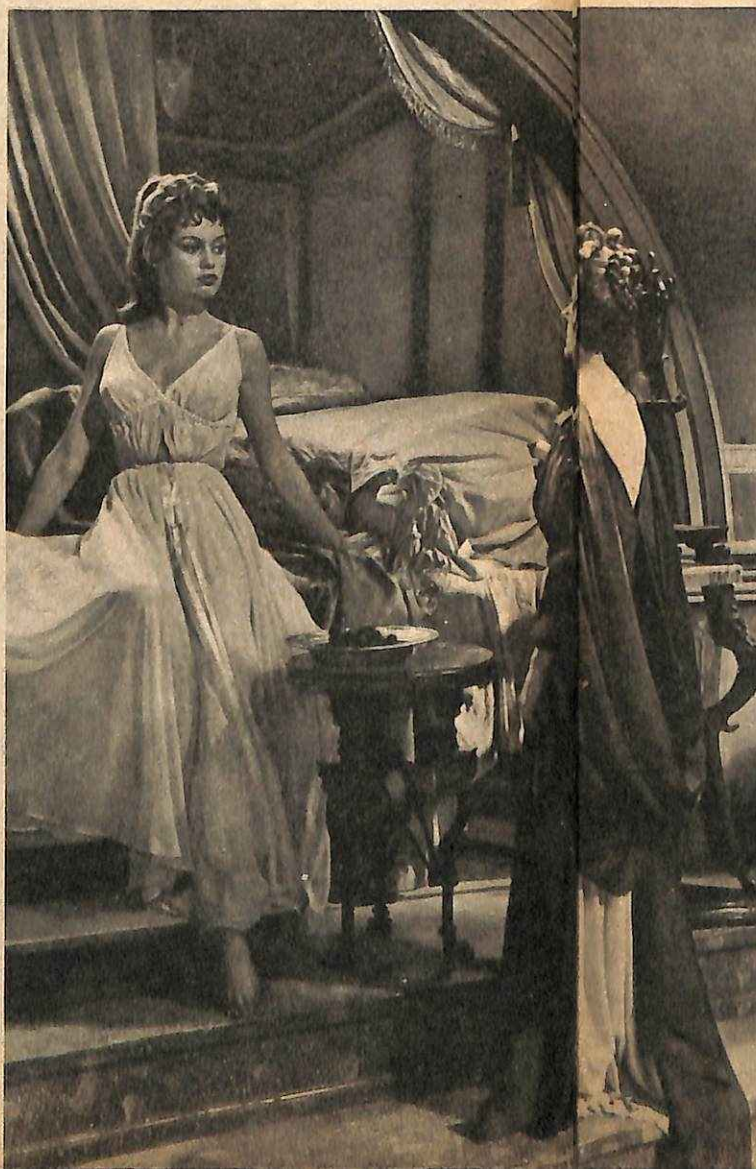
άκόμη αγωνίζονται να θρούν ένα πράγματι νόστιμο και ξεκαρδιστικό θάνατο για την Άγριππίνα. Γιατί, δυστυχώς, δεν μπορεί να μην πεθάνει. Μόνον όταν έλευθερωθή από κείνην, ο κοκκινότριχος γιός της θα μπορέσει να πραγματοποιήσει την καλλιτεχνική του τουρνέ... Και μάλιστα αυτή τη φορά ή τουρνέ έγινε στην Ελλάδα, όπου ο Νέρων είχε πολύ μεγαλύτερη επιτυχία όταν τραγουδιστής παρά όταν αυτοκράτωρ. Το περίεργο είναι ότι σ' όλη

αυτή την ιστορική παρωδία, οι σκηνογραφίες και τα κοστούμια θα είναι θαύματα ακριβείας και οι πονηρές τοιχογραφίες στο «μπουντουάρ» της Ποππαίας θα είναι πιστές αντιγραφές των τοιχογραφιών της Πομπηίας. Όπως ανέκοίνωσε δε το στούντιο, ακόμη και τα αυγά που χρησιμοποιήθηκαν για τα χρώματα των τοιχογραφιών ανεμίχθησαν με τις μπογιές, με τον ίδιο τρόπο που συνήθιζαν οι Πομπητιανοί!

■ ■ ■

‘Η μαμά, ό γιός, ή νύφη, τó σφύριγμα καί τά άδέξια φίδια

Η ΑΓΡΙΠΠΙΝΑ ΔΙΩΧΝΕΙ ΤΗΝ ΠΟΠΠΑΙΑ ΑΠΟ ΤΟΛΑΤΙ (ΑΡΙΣΤΕΡΑ), ΕΝΩ Ο ΝΕΡΩΝ ΟΥΡΛΙΑΖΕΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΟΥ (ΣΤΗ ΜΕΣΗ). ΤΕΛΟΣ Η ΠΟΠΠΑΙΑ ΤΟ ΒΑΖΕΙ ΣΤΑ ΠΟΔΙΑ, ΜΕ ΤΟ ΝΥΧΤΙΚΟ ΤΗΣ

‘Αποκλειστικότητα CAMERA PRESS (LEE THODT) — ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ 24 ΩΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΓΡΙΠΠΙΝΑ (ΓΚΛΟ ΡΙΑ ΣΒΑΝΣΟΝ) ΒΡΙΣΚΕΙ ΦΙΔΙΑ ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΤΗΣ! ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΤΟΥ ΓΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΤΟΝ ΑΝΙΔΕΟ: «ΠΩΣ ΤΟΣΟ ΠΡΩ-Ι-ΝΗ;...»

ΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Ρίχνανε πιά κι' από τις δυο μεριές. Τότε ο Λεωνίδας πρόσταξε να ρίξουν μια μπαταριά μ' όλα τα κανόνια μαζί κι' έβαλε πλώρη προς το έχθρικό. Οιμπομπάρδες άρχισαν να βροντούν. 'Η κουβέρτα του έχθρικού σχεδόν έρημώθηκε. Τότε το ελληνικό πέρασε στο ρεσάλτο. 'Ο Μιχάλης με την ομάδα του, ο Λεωνίδας κι' ο Λέων σκετότανε τους γάντζους. Πυροβολούσανε τους έχθρους με τα τουφέκια, στεριόσανε τους γάντζους και σαν άστραπη, ο Μιχάλης κι' ο Λέων πηδήσανε στο τούρκικο. 'Ο Λέων πρότεινε το πιστόλι του κι' έριξε στὸν πρώτο που δρῆκε μπροστά του. 'Υστερα τράβηξε το γαταγάνι του κι' άρχισε να θερίζη τούς Τούρκους. Σε μια στιγμή έπεσε ο Μιχάλης. Μά τώρα βρίσκεται αὐτοῦ ὁ Λεωνίδας. Οί 'Ελληνες προχωροῦν. Σκληρή μάχη άρχίζει. Οί 'Ελληνες πού έχουν μείνει στο καράβι τους, τουφεκάν κι' αὐτοί στα γιομάτα. Γρήγορα μερικοί Τούρκοι κατεβάζουν τ' άρματα. Κείνη τή στιγμή ξενας τεράστιος 'Αρναούτης τρέχει στην κουβέρτα και φωνάζει, κουνώντας το γαταγάνι του:

—Μουσουλμάνοι, θ' αφήσετε τους Γαλασιόηδες να σάς κόψουν; Πάρτε τα γαταγάνια σας και πελεκήστε τα σκυλιά!

Τρέχει μπροστά και σκοτώνει έναν 'Ελληνα. —Ποῦναι ὁ καπετάνιος σας; φωνάζει ὁ 'Αρναούτης.

—Έδῶ, ἀποκρίνεται ὁ Λεωνίδας καὶ προχωρεῖ.

Ἡ πάλῃ ἀνάμεσα στους δυο τους άρχίζει. 'Ο Λεωνίδας ψύχραιμος, δέχεται τα βρεαῖά, σκληρά κτυπήματα του αντίπαλου του. Αὐτὸς τυφλὸς, λυσσασμένος ἀπὸ μῖσος, κάνει ἕνα σάλτο και τὸν χτυπά με τὸ γαταγάνι του στὸ ζερβὶ του μπράτσο. Μά ὁ Λεωνίδας μ' ἕνα δυνατὸ κτύπημα τῆς πλάτης του σπάσσε σπάζει τὸ γαταγάνι τοῦ ἐχθροῦ καὶ με μιά δεύτερη σπαθιά, τρυπά τὸ στήθος τοῦ Τούρκου και τὸν ξεπλώνει χάμω. Ξαφνικά ἕνας ἄλλος Τούρκος φανερώνεται: καὶ κτυπά τὸ Λεωνίδα στὸ πρόσωπο. Βλέποντας τὴ σκηνή αὐτὴ ὁ Λέων, ὁρμά και σκοτώνει τὸ φονιά, ἀπαθεῖ τὸν ἐχθρὸ και τὸν ἀναγκάζει νὰ παραδοθῇ.

IV

Τώρα ὁ Λέων ἐπιθεωρεῖ τὸ πεδίο τῆς μάχης. Δώδεκα Τούρκοι σκοτωμένοι, ὀκτὼ πληγωμένοι, πέντε αἰχμάλωτοι, δέκα καταφέρνανε νὰ τὸ σκάσουν. Μά και τέσσαρες 'Ελληνες ἔχουν σκοτωθῇ. 'Ο Μιχάλης ἦταν ἐτοιμοθάνατος. 'Ο Νότης πληγώθηκε ἀπὸ σφαῖρα στὸ πλευρὸ, ὁ καπετάνιος ἦταν κι' αὐτὸς λαβωμένος κι' ἀκόμα τρεῖς ἄλλοι ἔχουν πληγωθῇ. Κι' ὁ Λέων ἔχει πάθει ἕνα ἐπιπλοῖο τραῦμα στὸ κεφάλι κι' ἕνα γρατζούνισμα ἀπὸ βόλι στὸ ζερβὶ του χέρι.

'Ο Στέφανος τὸν πλησιάζει.

—Παλληκαρίσια πολέμησης, Λέων! Μά τώρα, πρέπει νὰ πᾶς στὸ Λεωνίδα. Μπα, τί αἵματα εἶναι αὐτά;

—Δὲν εἶναι τίποτε. Λυτῶμαι μόνο πού μᾶς ξεφυγε κείνος ὁ παλιοαρναούτης. Θὰ τὸν σκότωσω με τὴν καρδιά μου.

Σὲ λίγο βρισκότανε κοντὰ στὸ λαβωμένο καπετάνιο. 'Ο Λεωνίδας τοῦπε:

—'Ακουσε Λέων...μέχρι πού νὰ γίνῃ καλὰ ὁ Νότης, ἐσὺ θὰ κάνῃς τὴ δουλειά του. Στὸ πόδι μου, σὰν ἀρχηγό, μέχρι πού νὰ γερέψω, ἀφήνω τὸ Στέφανο. Καὶ τώρα πετάξω νὰ δῆς πὺς εἶναι ὁ Μιχάλης.

—Τὸν εἶδα, ἔσπευσε ν' ἀποκριθῇ ὁ Λέων. Εἶναι χάλια... 'Έχει λαβωματιά ἀπὸ βόλι στὸ στήθος και σπασμένο ἕνα παιδί... Μά ὁ Ταρᾶς ἔχει ἀκόμα ἐλπίδα.

Στὰ λόγια ἀπάνω ἦρθε κι' ὁ Στέφανος.

—Τὸ καράβι, εἶπε, εἶναι φορτωμένο μπουμπάκι γιὰ τὴν 'Αθήνα και σιδηρικά γιὰ τ' 'Ανάπλι. 'Έχει ἀκόμα χουρμάδες, μισιριάτικα καρύδια, σύκα και πολλὴν ἄλλη πρᾶμᾶτια γιὰ πούλημα.

—'Ολο τὸ καλὸ πρᾶμα, ἀπάντησε ὁ Λεωνίδας, κῦτταξε νὰ τὸ φέρῃς ἐδῶ. 'Υστερα νὰ σαλπάρῃς γιὰ τὸ Πόρτο Ράφτη. 'Εσὺ, Λέων, πῆγαινε με τὸ Στέφανο και κάνε ἀνάκρισι στους Τούρκους πού πιάσαμε.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ
ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡ. ΕΝΓΚΕΛΣ

'Ο Λέων ἔφυγε. Οἱ πληροφορίες πού πήρε ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους ἦταν πάνω-κάτω αὐτές: 'Επρόκειτο γιὰ ἔμπορικὸ σκάφος ἑνὸς Σμυρνιοῦ καραβοκύρη πού τὸ κυβερνοῦσε ὁ ἀδελφός του 'Αλῆ. Αὐτὸς ἦτανε πού εἶχε λαβῶσει καὶ τὸν Λέοντα. 'Όταν ἀράξανε στὸ Σ. τοὺς φέρανε χαμπέρι πὺς ἐκεῖ κοντὰ εἶχαν φανῇ κουρσάροι. Γι' αὐτὸ και τὴν προηγούμενη νύκτα εἶχαν πάρει ἄλλους δέκα νοματίους γιὰ ἐνίσχυσι. Μά παρ' ὅλα τὰ μέτρα τοὺς δὲν μπορέσανε νὰ ξεφύγουν κι' ἀναγκαστήκανε νὰ δεχτοῦνε τὴ μάχη. 'Όταν τοὺς ρώτησαν τί ἀπέγιναν οἱ 'Ελληνες ἐπιβάτες, εἶπανε, πὺς τὸν ἕναν τὸν φουντάρανε στὴ θάλασσα και τὸν ἄλλον τὸν σκότωσε ὁ 'Αλῆ, ὅταν ἀντίκρουσε τὸ κουρσάριο.

'Υστερα ἐπιθεώρησαν τὸ σκάφος. 'Εκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα πρᾶματα, δρῆκαν ἀκόμα πολλὰ ἄρματα και πυρομαχικά, ὑφάσματα και ρούχα. Μά τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα τὰ εὐρήματα ἦτανε τρία πωγγιά με ἀσημί, πού τὸ καθένα του εἶχε μέσα 5000 γρόσια. "Ολ' αὐτὰ τὰ κουβαλήσανε πάνω στὸ ἐλληνικὸ καράβι.

'Ανάμεσα στὸ Σούνιο και στὴν 'Αργολική δρῖσκεται τὸ Σὰν Τζώρτζιο, ἕνα μικρὸ βραχῶδες κι' ἀκατοίκητο νησί. Γι' αὐτοῦ ἔβαλε πλώρη τώρα ὁ Λεωνίδας. Ρίξανε ἄγκυρα τ' ἄλλο πρωί. Καὶ μιά πού ὁ 'Αλῆ κι' οἱ ἄλλοι Τούρκοι αἰχμάλωτοι θὰ ξεσηκώνανε σίγουρα τὸν πασά τοῦ 'Εγρίπου ἢ τῆς 'Αθήνας νὰ κυνηγήσῃ τοὺς κουρσάρους, ξεμπάρκαρανε τοὺς Τούρκους αὐτοῦ. Γιὰ νὰ μὴν πεθάνουν στὴν πείνα τοὺς ἀφήσανε μερικὲς τροφές και τοὺς δώσανε δυὸ γαταγάνια και τουφέκια γιὰ νὰ κυνηγοῦν λαγούς κι' ἄλλα ἀγρίμια, πού ζοῦνε στὰ ξηρονήσια αὐτά.

'Ηταν πιά ἐτοιμοὶ νὰ κάνουν πανιά. Μά ὁ Λέων πουμενὰ δὲ φαινότανε. Εἶχε πάει γιὰ κυνήγι και στείλανε νὰ τὸν βροῦνε. Ξαφνικά ἀκούστηκε μιά τουφεκιά. Τρέξανε πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτῇ και τὸν δρῆκανε πλημμυρισμένο στὸ αἷμα. Πλάι του ἦτανε ἕνας Τούρκος σκοτωμένος. 'Ενας ἄλλος κρατοῦσε ἀπὸ πάνω του τὸ γαταγάνι του, πού ἔσταζε αἷμα. 'Ο Στέφανος πού προχωροῦσε πρώτος, ρίχτηκε πάνω στὸν Τούρκο. Πιαστήκανε στὰ χέρια κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Στέφανος ἔριξε κάτω τὸν ἐχθρὸ του και τοῦ πήρε τὸ κεφάλι.

Στὸ μεταξὺ φτάσανε κι' ἄλλοι. Ξεπλώσανε τὸν Λέοντα πάνω σ' ἕνα πρόχειρο φορεῖο ἀπὸ κλαριά και τὸν μεταφέρνανε στὴν ἀκτῇ. 'Ο Ταρᾶς πού κύτταξε τὸν πληγωμένο, εἶδε πὺς ἦτανε λαβωμένος στὸ κεφάλι, στὰ παιδία και λαφρεῖα στὸ χέρι.

"Όταν ὁ Λέων συνῆλθε, ἡ πρώτη του κουβέντα ἦτανε:

—Ποῦναι τὸ γαταγάνι μου;

Σὰν τοῦ τὸ δεῖξανε πρόσθεσε:

—Ποῦ εἶναι ὁ Τούρκος πού με λάβωσε;

—Τὸν σκότωσα, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος. Μά τώρα κάτσε φρόνιμα, γιατί εἶσαι θαρεῖα λαβωμένος.

Τὸ τραῦμα στὸ κεφάλι ἦταν ἐπικίνδυνο. Γι' αὐτὸ κι' ἡ μεταφορὰ τοῦ πληγωμένου στὸ πλοῖο δὲν θάμινε χωρὶς συνέπειες γιὰ τὴ ζωὴ του. 'Αποφασίστηκε λοιπὸν νὰ ξαναπιᾶσουν τοὺς Τούρκους και νὰ τοὺς ξεμπάρκάρουν στὸ Μωριά, ἀφήνοντας στὸ νησί τὸν Λέοντα, τὸν Μιχάλη —πού κι' αὐτοῦν ὡς κατὰσσαι ἦταν ἀκόμα κρίσιμη— τὸ Νότη και τὸν Λεωνίδα, μαζί με τρεῖς ἄλλους συντρόφους τους νὰ τοὺς περιποιοῦνται. 'Ο Στέφανος λογάριζε νὰ γυρίσῃ και τὸς παραλάβῃ σὲ μερικὲς βδομάδες. Ξαναπιᾶσανε τοὺς Τούρκους στὰ γρήγορα κι' ἀνοῖξαν πανιά ἀμέσως, γιατί στὸ μεταξὺ φάνηκε στὸ βάθος τούρκικο πλεοῦμένο. Μά ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τραυματίες και τὸν Ταρᾶ με τοὺς δυὸ βοηθούς του, στὸ νησί μείνανε κι' ἄλλοι πέντε ναῦτες, πού ἔπρεπε νὰ δηγῆσουν τὸ τούρκικο καράβι στὸν 'Επινο. Αὐτοὶ σολπάρανε τὴν ἄλλη μέρα.

'Ο Λέων άρχισε νὰ συνέρχεται γρήγορα. Μέσος σὲ ἕξι μέρες μποροῦσε πιά νὰ σηκώνεται και νὰ βγαίνει γιὰ λίγο. Μά κι' ὁ Μιχάλης άρχισε νὰ βγαίνει κι' αὐτὸς, ὕστερα ἀπὸ μιά βδομάδα, στὴν πόρτα τῆς μικρῆς καλύβας, πούχανε φτιάξει. 'Ο Λεωνίδας κι' ὁ Νότης εἶχανε γίνεῖ σχεδὸν καλὰ

πιά και πῆγαιναν τακτικὰ στὸ κυνήγι. Γυρίζοντας μιά μέρα ὁ Νότης εἶπε:

—Εἶδα σήμερα ἕναν Τούρκο. Μά μόλις με θώρησε τῶβαλε στὰ πόδια και τὸν ἔχασα. Πρέπει νὰ φυλαγώμαστε...

Τὴν ἄλλη μέρα ξαναπῆγε στὸ κυνήγι με τὸν Λεωνίδα. 'Όπως δάδizαν εἶδαν νὰ τρέχῃ ἕνα ἀγριοκάτσικο. Χωρίστηκαν νὰ τὸ κυνηγήσουν. 'Ο Νότης πῆγε μέσα ἀπ' τοὺς βάλτους. Ξαφνικά, ἀκούστηκε μιά τουφεκιά κι' ὁ Νότης ἔπεσε. 'Ενας Τούρκος, κρατώντας στὸ ἀριστερὸ χέρι μιά πιστόλα και στὸ δεξι ἕνα χαντζάρι, ρίχτηκε πάνω του. Γονατίζει, σηκώνει τὴ χαντζάρα κι' ἐτοιμάζεται νὰ τὸν χτυπήσῃ. Μά ὁ λαβωμένος τραβᾷ γρήγορα τὴν κουμπούρα του και σημαδεύει τὸν Τούρκο. 'Αμέσως σχεδὸν φτάσανε ἐπὶ τόπου οἱ 'Ελληνες. 'Ο Τούρκος ἦτανε νεκρός. Εὐτυχῶς τὸ βόλι πού δρῆκε τὸ Νότη, χτύπησε πάνω στὴ λαβὴ τοῦ μαχαριοῦ του κι' ἔτσι τὸ τραῦμα του ἦταν ἀκίνδυνο.

Τὸν μεταφέρνανε στὴν καλύβα, ὅπου μιάν ὁλόκληρη βδομάδα ἔμινε ξεπλωμένος. Σε λίγες μέρες ὅλοι τοὺς εἶχαν ἀναλάβει. Μά οἱ τροφές τοὺς εἶχαν ἐξαντληθῇ και στὸ νησί ἦτανε δύσκολο νὰ συντηρηθοῦν με τὸ κυνήγι.

V

Ζῆσανε στὸ νησί τέσσαρες βδομάδες, μέχρι πού νὰ φανῇ ὁ Στέφανος. Εἶχε πούλησει τὸ τούρκικο πλεοῦμένο σ' ἕναν 'Εγγλέζο καραβοκύρη γιὰ 10.000 γρόσια και σ' ἕναν ἄλλο ἔμπορο τὸ μπαμπάκι γιὰ 4.000. Τὸ κουρσάριο ἀρματώθηκε ξανά, ἐνισχύθηκε με τρία ἀκόμα κανόνια, τριπλασίωσε τὰ πυρομαχικά του κι' ἀπόχτησε νέα ὄπλα. 'Η κατὰσσαι τῶν κουρσάρων, με τὴν πλούσια λεία πού πήραν, δελτιώθηκε. Τώρα τὸ καράβι ἔκανε πανιά γιὰ τὴν Κρήτη. 'Όταν ἀντίκρυσαν τὴ Μήλο, φάνηκε στὴν πλώρη τοὺς σκάφος, τούρκικο κατὰ τὰ φαινόμενα. 'Ο Λεωνίδας τὸ ἀκολούθησε, κυνηγώντας τὸ μέχρι τὸ λιμάνι τῆς Μήλου. Αὐτοῦ δρῖσκονται μερικὰ νησάκια, πού φράζουν τὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ. 'Ετσι τὸ πλεοῦμένο κρύφτηκε μέσα, σιγουρεμένο ἀπ' τὰ κανόνια τοῦ κάστρου, πού προστατεῖ: τὸ λιμάνι. 'Όπως διαπιστώθηκε, ἐπρόκειτο γιὰ μιά αἰγυπτιακὴ φρεγάτα.

'Ο καπετὰν Λεωνίδας, χωρὶς νὰ λογαρίασῃ τίποτε, τὴ μπλοκάρει και μιά σκληρὴ μάχη άρχίζει ἀνάμεσα στὰ δυὸ πλεοῦμένα. Οἱ 'Ελληνες πολεμοῖν παλληκαρίσια. Μά ξαφνικά μπαίνει στὸ λιμάνι ἕνα τούρκικο σκάφος και τοὺς ρίχνεται ἀπὸ τὴν πρῶμη. 'Ηταν ἕνα τούρκικο πολεμικὸ. Τότε ὁ Λεωνίδας περνᾷ σὲ ρεσάλτο, στέλνει τὸ Στέφανο και σὲ λίγο τὸ κυριεῖ.

Δὲν πρόλαβαν ὅμως νὰ χαροῦνε τὴ νίκη τους. Μιά μπαταριά πού ρίχνεται ἀπὸ τὸ κάστρο, χτυπά τὸ ἐλληνικὸ πλοῖο. Με τεράστιες προσπάθειες τὸ δδηγοῦν στὰ κοντινὰ ρηχὰ και κεῖ τὸ καθίζουν. Τὸ πλήρωμα ὅμως περνᾷ στὸ τούρκικο πολεμικὸ πού κυριεύτηκε και συνεχίζει τὴν καταδίωξι τῆς φρεγάτας. Τὴ διπλωρᾶναι και κάνει γρήγορα ρεσάλτο.

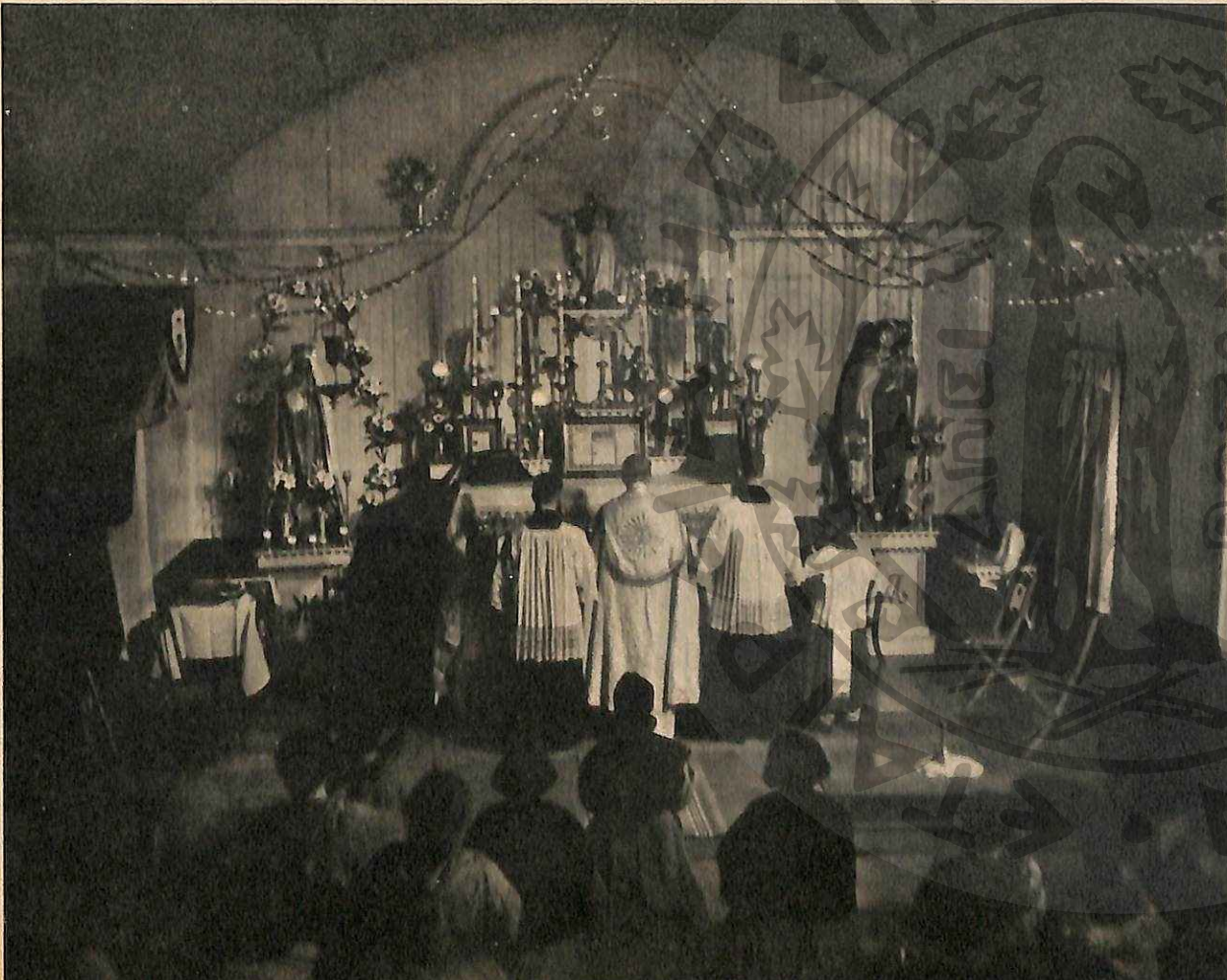
'Ο Λέων πηδᾷ στὴν κουβέρτα τῆς. Πίσω του ἀκολουθοῦν ὁ Στέφανος κι' ἄλλοι. Πολεμὰ στίς πρώτες γραμμὲς και βάφει τὸ σπαθὶ του στὸ τούρκικο αἷμα. Χτυπά τοὺς ἐχθροὺς με λῦσσα. 'Ο Στέφανος τὸν ἀκολουθεῖ πάντα. 'Ετσι κι' οἱ δυὸ τοὺς ἀνοίγουνε δρόμο και προχωροῦν. Γιὰ μιά στιγμή, βλέπει νὰ ὀρθώνεται μπροστά του ὁ καπετάνιος τῆς φρεγάτας, ἕνας τεράστιος 'Αράρης. 'Αρπάζεται μαζί του, μά κανεῖς τοὺς δὲν μπορεῖ νὰ νικήσῃ τὸν ἄλλον. Στὸ τέλος ὁ Λέων καταφέρνει νὰ τραυματίσῃ τὸν ἀντίπαλό του στὸ ζερβὶ χέρι. Μ' αὐτὸς τραβᾷ τὴν πιστόλα του και ρίχνει. Τὸ βόλι θρῆκε ἕναν ἄλλο 'Ελληνα. Τότε ὁ Λέων ὁρμά και ξεπλώνει με ἀπανωτὰ χτυπήματα τὸν 'Αράτη. 'Υστερα ἀπ' αὐτὸ, τὸ καράβι κυριεύτηκε. Μερικοὺς Τούρκους πού γλύτωσαν και παραδόθηκαν, τοὺς ἔβγαλαν στὴ στεριά.

Τώρα ὁ Ταρᾶς, ντυμένος σὰν Τούρκος, πηγαινέ: στὸ κάστρο νὰ διαπραγματευτὴ τὴν ἐπι-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Η ΠΕΛΑΓΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ ΕΝΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΝΑΧΗ ΤΩΝ ΕΣΚΙΜΩΩΝ

Στις βόρειες περιοχές του Καναδά, στην έρημη και άνεμόδαρη ακτή του κόλπου του Χάντσον, βρίσκεται κανείς μικρές παροικίες 'Εσκιμῶν, πού ζοῦνε στὰ πατροπαράδοτα —και τόσο ἀνεκτικά σ' ὅλους τοὺς καιρούς— «ἰγκλού» (σπίτια ἀπὸ πάγο).

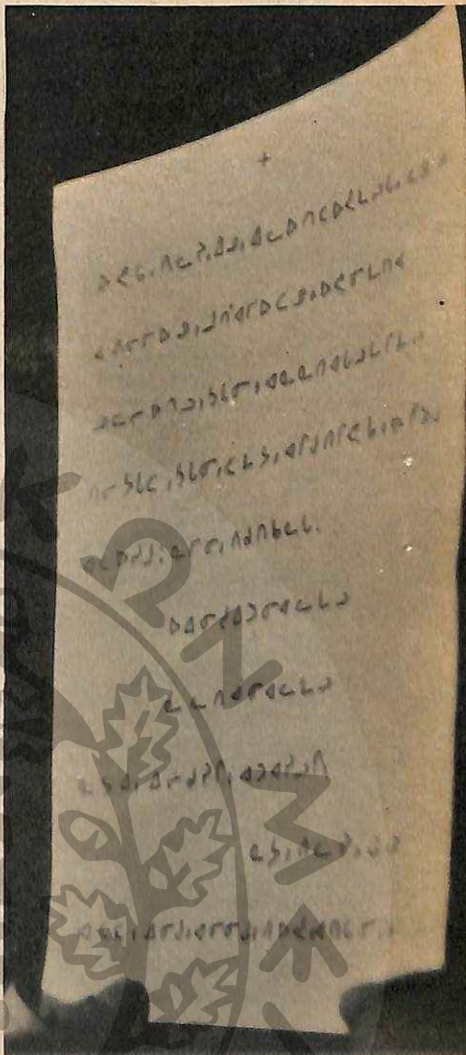
'Εδῶ και εικοσιτρία χρόνια γεννήθηκε σ' ἕνα τέτοιο ἰγκλού, ἕνα κορίτσι, ἡ Νάγια Πελαγία, πού τῆς μελλόταν νὰ γίνῃ ἡ πρώτη 'Εσκιμῶα μοναχή. 'Αφοῦ ἔμινε τέσσερα χρόνια κοντὰ στὸ «Τάγμα τῶν Μοναχῶν», ἔγινε τελικά δεκτὴ και ὠνομάστηκε ἀδελφὴ Πελαγία, ἐνώπιον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Καθολικῆς 'Εκκλησίας Μάρκ Λακρουά.

'Ο μισὸς σχεδὸν πληθυσμὸς τοῦ Καναδά ἀποτελεῖται ἀπὸ καθολικούς. Καθολικοὶ εἶναι ἐπίσης οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς 9.000 'Εσκιμῶους —πού οἱ πρόγονοί τοὺς ἔμεναν σ' αὐτὴ τὴ χώρα πολὺ πρὶν ἔρθουν οἱ Γάλλοι και οἱ 'Αγγλοὶ ἔποικοι, τὸν 17ο αἰῶνα.

'Η τελετὴ τῆς χειροτονίας ἦταν ἀπέρριτη και στὴ μικρὴ ἐκκλησία τοῦ Τσέστερφηλτ 'Ινλετ, λίγο νοτιότερα ἀπὸ τὸν ἀρκτικό κύκλο, παρευρέθησαν μόνον οἱ φίλοι και οἱ συγγε-

νεῖς τῆς νέας μοναχῆς. 'Ο ὄρκος τῆς ἦταν γραμμένος στὴ γλώσσα τῶν 'Εσκιμῶων.

'Η ἀδελφὴ Νάγια Πελαγία ἀποτελεῖ λαμπρὸ παράδειγμα ἀρετῆς, και ἐλπίζεται ὅτι σύντομα θὰ περιβληθοῦν τὸ μοναχικὸ σχῆμα πολλὲς 'Εσκιμῶες συνομήλικές τῆς. ■ ■ ■

Μιά σκηνὴ (ἀριστερά) ἀπὸ τὴν τελετὴ τῆς «ἀποδοχῆς» τῆς νεαρᾶς 'Εσκιμῶας στὸς κόλπους τοῦ μοναχικοῦ Τάγματος. Στὸ κέντρο διακρίνεται ἡ Πελαγία γονατιστὴ. 'Επάνω: Τὸ χειρόγραφο (στὴ γλώσσα τῶν 'Εσκιμῶων), ἀπὸ ὅπου διάβασε ἡ νεαρὰ προσήλυτος τὸν ὄρκο.

CAMERA PRESS

Πρωτότυπο μυθιστόρημα

13

Τὸ τηλέφωνο κουδούνισε ξανά. Τὸ ἀεροδρόμιο ἦταν μακριὰ, εἶπε ὁ θυρωρὸς, καὶ καλὰ θὰ ἔκανα νὰ μὴν ἀργήσω περισσότερο. Ἦμουν σχεδὸν ἔτοιμος. Ἐσφιξα σθένος τὰ λουριά τῆς θαλίτσας μου, σχεδὸν χαρούμενος. Ποιὰ καλὴ μάγισσα, συλλογίζομαι, εἶχε ἐτοιμάσει ὡς τὴν παρμικρὴ λεπτομέρεια αὐτὴ τὴ σκηνὴ γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ κάνω μιὰ μεγαλοπρεπὴ ἔξοδο;

—Εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγῃς; ρώτησε ἡ Ράινα. Μιλοῦσε σὰν τὴ Μίλυ. Πρὶν μιὰ ὥρα, ἡ σκέψις πὼς ἔπρεπε νὰ φύγω, μοῦ ἦταν ἀνυπόφορη. Τώρα, σφίγγοντας τὴ φαρδεῖα ζώνη τοῦ ἀδιάθροχου μου, σὰ νὰ ἤμουν κανέναν γενναῖος πολεμιστῆς τοῦ παλίου καιροῦ κι' ἔζωνα τὸ σπαθί μου πρὶν φύγω γιὰ τὴ μάχη, ἀποχαιρέτησα μὲ χαρούμενο ἐνθουσιασμό καὶ μὲ λόγια καθυσχαστικά τὴ νέα τὸν ὄνειρνον μου ποὺ θὰ μὲ περιμένει σκυμμένη πάνω ἀπ' τὸν ἀργαλεὶο τῆς.

—Πρέπει, ἀγάπη μου. Ἀλλὰ θὰ ξαναγύρισω γρήγορα. Φαντάζομαι πὼς αὐτὸ θάβανι τὸ τελευταῖο μου ταξίδι. Θὰ συναντήσωμιν στὸ Παρίσι.

Ἦταν ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο, τυλιγμένη μὲς στὸ χοντρὸ παλτό τῆς, μὲ τὸ πρόσωπο χλωμό κι' ἀνήσυχτο. Φαινότανε κουρασμένη.

—Ὡ, ἀναστέναξε, πότε θὰ τελειώσουν, ἐπιτέλους, αὐτὰ τὰ ταξίδια! Βαρέθηκα νὰ περνῶ τὴ ζωὴ μου σὰ μιὰ τσιγγάνα. Θέλω πιά νὰ στήσω κι' ἐγὼ κάπου τὴν καλύβα μου...

Βλέποντας τὴν κούραση ποὺ πρόδινε ἡ ἔκφρασή της, τὸ Ἀρκάντιν ἔχασε μονομιάς τὸ θυμὸ του. Τὴν πῆλσιωσε, σχεδὸν ταπεινὰ.

—Παιδί μου, γιατί δὲν ἔμεινες στὸ Κάπρι νὰ ξεκουραστῇς;... Ἦ στὸ Σάν Τίρσο, ποὺ τὸ ἀγαπᾷς τόσο πολὺ; Γιατί ἤρθες ἐδῶ; Ἐσὺ ἐπόμενες νὰ μείνῃς μιὰ ἐβδομάδα στὴ Νέα Ὑόρκη, σὰ νὰ μὴ μποροῦσες νὰ κἀνς ἄλλου τίς χρηστογεννητικές ἀγορές σου.

Μὲ τὰ χέρια χωμένα θαθεῖα στὶς τσέπες τῆς. Θλασυρῇ, γεμάτη κακία, ἡ Ράινα τὸν κύτταξε μὲς σ' αὐτὰ:

—Ἦρθα γιατί ἔτσι ἤθελα. Καὶ ἤθελα νῦρῳ γιατί ἤμουνα δεδαῖα πὼς ἐδῶ θὰ εὕρισκα τὸν Γκάυ.

Ἦταν τὰ λόγια τῆς ἡ χαριστικὴ βολὴ ποὺ δίνει κανεὶς στὸν νικημένο. Τὸν νικημένο ποὺ κοίτεται κίχλας χάμω.

Ἔνας κλητήρας ἤρθε νὰ πάρῃ τὶς θαλίτσες μου. Ἐρρίξα μιὰ ματιά ὀλόγυρα. Ὅχι συγκινητικούς ἀποχαιρετισμούς, σκέφθηκα. Θὰ ἦταν κακοὺ γούστου. Καὶ περὶ τοῦ, ἀφοῦ θαμνάσε πάλι μαζί σὲ μιὰ, τὸ πολὺ δύο ἐβδομάδες. Θὰ γιορτάζαμε μαζί τὸ Χριστούγεννα στὸ Παρίσι.

—Γεῖα χαρά, μωρό μου. Τῆς ἔστειλα ἀπὸ μακριὰ ἕνα φιλί. Τὰ μακριὰ ματόκλαδα ἀνοίγονται ἀργά. Ἐσκυψε τὸ κεφάλι μὲ μιὰ βουβὴ κίνησις ὑποταγῆς. Ὁ Ἀρκάντιν στεκότανε ὀρθὸς πλάι τῆς καὶ γιὰ πρώτη φορὰ εἶχε τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ πελάριος ὄγκος του, τὸ ἐπιβλητικὸ του παρὰστῆμα εἶχαν ἐξαφανισθῇ. Τὸν εἶδα ἄξαφνα σὰν ἕνα χοντρὸ ἀντρα μὲ γένεια, ἕναν ἄνθρωπο σχεδὸν γελοῖο. Τὸ ἔβγαλα τὸ καπέλλο μου καὶ τὸν χαϊρέτησα μὲ πομπώδη εὐγένεια:

—Καλὴ ἀντάμωση, κύριε Ἀρκάντιν. Καὶ δὲν μπόρεσα νὰ μὴν προσθέσω, καθὼς ἄκουα ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ διαδρόμου τὸ γνῶριμο τρίξιμο τοῦ ἀσπασέρ:

—Περίεργο, ἀλήθεια, πὼς καμμιὰ φορὰ καὶ ὁ πῖο δυνατὸς ἀφῆνει καὶ τοῦ διαφεύγουν μερικὰ πράγματα;... ἀνεπανόρθωτα.

Στὸ ἀεροδρόμιο μοῦ εἶχαν κάνει τὴ χάρη νὰ

μὲ περιμένουν πέντε λεπτά. Παρὰ τρίχα θὰ ἔχανα τὸ ἀεροπλάνο γιὰ τὸ Μεξικό. Μακάρι νὰ τὸ εἶχα χάσει!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

Ὅλα αὐτὰ μοῦ προξενούσαν ἀηδία. Εἶχα δώσει ἐντολὴ νὰ πλευρίσουμε. Δὲν εἶχαμε τίποτε νὰ φοβηθοῦμε, ἡ ἀκτὴ φαινότανε ἔρημη. Ἐξ ἄλλου, ἦταν μᾶλλον ἀπίθανο νὰ προσπαθῇ ὁ Ὄσκαρ νὰ τὸ σκάσῃ. Σωριασμένοι πάνω σὲ μιὰ στοίβα σακκιά, μὲς στὴν ἀποπνικτικὴ καμπίνα, κοιμότανε. Ἦ ἦταν λιπόθυμοι; Κάθε τῶσο, ὅλο καὶ πῖο συχνά, βυθίζοντανε σὲ λήθαργο. Δὲν ξέρω οὔτε ὁ ἴδιος τί φοβόμουνα περισσότερο: αὐτὴ τὴν κατάσταση τῆς νάρκης ἢ τὶς νευρικὲς κρίσεις ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ παρακαλῇ καὶ νὰ ἱκετεύῃ, μὲ τὸ πρόσωπο παραμορφωμένο, τὸ στόμα γεμάτο ἀφροῦς;

Σ' ἄλη μου τὴ ζωὴ, τὰ ναρκατικά μοῦ προξενούσαν ἕνα αἰσθημα παράξενου τρόμου. Μιὰ—δὺς φορές, γιὰ νὰ κάνω παρὰ μὲ γνωστός μου, εἶχα πάρε κι' ἐγὼ ναρκατικά. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πάντοτε τὸ ἴδιο: ζαλάδες καὶ ἔμετοί. Σπουδαῖο πράγμα νὰ εἶσαι ἀτρωτός μὲ μερικοὺς πειρασμούς. Νὰ μὴν πίνῃς, νὰ μὴν ἀγγίξῃς ναρκατικά. Κάθε φορὰ πὺρ διάφοροι τύποι ἔρχονταν νὰ μὲ παρακαλέσουν· γονατιστοὶ νὰ τοὺς βρῶ λίγο ὀπιο, ὅσα—ὅσα, τοὺς κύτταξα ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς ἐγκρατείας μου, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ περιφρονητικοῦ οἴκτου μου, νιώθοντας ἕνα εὐχάριστο συναίσθημα εὐρωστίας. Ὅπως κύτταξε ὁ Θαδδαῖος ὅλο τὸν κόσμον... Ἦταν ἕνα συναίσθημα παρήγορο.

Γιὰ τὸν Ὄσκαρ δὲν ἔνιωθα παρὰ οἶκτο καὶ ἀηδία. Δὲν ἦταν εὐχάριστο τὸ θέαμα αὐτοῦ τοῦ κατακίτρινου ἀνθρώπου ποὺ σοῦ ζητοῦσε τρέμοντας νὰ τοῦ δώσῃς τὸ σκονάκι του. Φαινόταν πὼς ἡ στέρηση τοῦ ναρκατικοῦ εἶναι χειρότερη κι' ἀπὸ τὴν πείνα, κι' ἀπὸ τὴ δίψα.

Τὶ νὰ κάνω ὅμως; Δὲν ἦτανε στὸ χέρι μου νὰ διαλέξω.

Αὐτὸ τὸ ταξίδι στὸ Μεξικό ἦταν πολὺ διαφορετικὸ ἀπ' ὅτι τὸ εἶχα φαντασθῇ. Ἦ ἐπιτυχία μου στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης μὲ εἶχε μεθύσει καὶ φεύγοντας ἀπ' ἐκεῖ, αἰσθανόμενα τὸν ἑαυτὸ μου θριαμβευτῇ. Τὰ μυαλά μου εἶχανε πάρει ἀέρα ἀπὸ τὴν στιγμιαία ὑπερηφάνειά μου ἀπέναντι τοῦ Ἀρκάντιν. Ἐπειδὴ ἡ Ράινα μὲ εἶχε ἀφήσει νὰ τὴ φιλήσω στὸ διάδρομο ἐνὸς ξενοδοχείου, εἶχα νομίσαι πὼς ἤμουν παντοδύναμος. Τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἀεροπλάνο μὲ περιμένε γιὰ ν' ἀπογειωθῇ, μοῦ εἶχε φανῇ σὰ μιὰ ἀπόδειξις τῆς σπουδαιότητός μου. Χαριεντισθήκα μὲ τὴ συνοδὸ τοῦ ἀεροπλάνου, κουδέντισα μὲ τὸν πιλότο, εἶπα λίγα καθυσχαστικά λόγια σ' ἕνα κοριτσάκι ποὺ τρώμαξε κάποια στιγμή μὲ τὸ ἀεροπλάνο περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα σύννεφο. Ἦ εὐχάριστο, ἀνετὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ θασιλεύει κατὰ κανὸνὰ τῆς μεγάλης ἀεροπορικῆς γραμμῆς, οἱ εὐγένειες καὶ οἱ περιποιήσεις ποὺ μοῦ ἔκαναν, εἶχαν δυναμώσει τὸ συναίσθημα τῆς ἀπόλυτης ἱκανοποίησός μὲ τὸν ἑαυτὸ μου.

Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ πίστευα, πὼς ἡ ἴδια ἡ Σοφία θὰ ἔρχονταν στὸ ἀεροδρόμιο γιὰ νὰ μὲ προϋπαντήσῃ.

Τὰ πράγματα ὅμως ἔγιναν πολὺ διαφορετικά. Καὶ τώρα, βρισκόμενος ἐδῶ, σ' αὐτὸν παραλιακὸ δρόμο, βαδίζοντας μὲ μεγάλαν θήματα καὶ ἀνατινέοντας θαθεῖα, ἀχόρταγα, τὸν ἀέρα τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Πάνω στὸ καράβι, κόντευα ν' ἀρρωστήσω κι' ἐγὼ ἀπὸ τὰ νεῦρα μου. Ἦ θάλασσα στὸν κόλπο τοῦ Μεξικοῦ εἶναι δολερή. Τὰ νερά

φαίνονται γαλῆνια, κι' ὥστόσο μικρά, ὕπουλα κύματα κάνουν τίς δεινγίνες νὰ παραδέρνουν σὰ νὰ βρίσκονται σὲ ἀνταρσιασμένες θάλασσες. Πάνω στὸ κατὰστρωμα δὲν εἶχα καμμιὰ ἐλπίδα νὰ κάνω τὸν Ὄσκαρ νὰ μιλήσῃ. Ὁ δυνατὸς ἀέρας τὸν ζάλιζε καὶ τὸ μάτι του, νεφουλισμένο σὰ μάτι ψαριοῦ, κύτταζε ἀρηρημένα πέρα μακριὰ, χωρὶς νὰ μὲ βλέπῃ. Εἶχα ἀναγκαστῇ νὰ μείνω μαζί του κάτω στὴν καμπίνα, νὰ τὸν κρατῶ ὀρθιο ἀπ' τὰ μανίκια· τοῦ παλίου δελουδίνου σακκακιού του, σκιδόνοντας ἐρευνητικὰ πάνω ἀπ' τὸ πρησμένο πρόσωπό του καὶ παραδοκῶντας τὴν παρμικρὴ ἐκφραση μὲς στὰ στοργγγυλὰ σὰ μπῆλεις μάτια του. Μιὰ μυρωδιά πτωμαίνης ἀναδιδόνταν ἀπ' τὸ κορμί του καί, μ' ὅλο ποῦ ἔκανε ἀποπνικτικὴ ζέστη στὴ στενὸχωρὴ καμπίνα, τὰ χέρια του ἦτανε παγωμένα.

Κάπου—κάπου τὸν τράνταζα ἀπὸτομα, σήκωνα τὸ χέρι νὰ τὸν κτυπήσω. Τί τὸ θελεις ὅμως; Οὔτε θὰ αἰσθάνοντανε τὰ κτυπήματά μου. Δάγκωνα, λοιπόν, τὰ χεῖλη μου καὶ σφίγγοντας τίς γροθιές μου, ἄλλαξα τακτικὴ καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν πιάσω μὲ καλοπιάσματα, μὲ ὑποσχέσεις, μὲ κολακείες.

—Πέες μου μονάχα αὐτὸ ποῦ σὲ ρωτῶ, φιλαράκο μου, καὶ θὰ σοῦ δώσω ἀπ' αὐτὸ ποῦ θέλεις... Κι' ἔπειτα θὰ γυρίσουμε· μαζί στὸ Μεξικό.

Τὸ ἀστεῖο ἦταν πὼς δὲν εἶχα κοκαίνῃ ἐπάνω μου. Πρῶτὴ φορὰ ἔρχομουν στὸ Μεξικό, δὲ γυνάρικα κανένα καὶ δὲν ἦταν εὐκόλο πράγμα νὰ δημιουργήσω σχέσεις μὲ λαθρεμπόρους ναρκατικών. Ὅχι μόνο θὰ ἔχανα πολὺτιμο καιρὸ, ἀλλὰ καὶ θὰ ριψοκινδύνευα χωρὶς λόγο. Ἐξ ἄλλου, μονάχα μιὰ φορὰ, στὴν Ἰσπανία, εἶχα ἀνακατεθῇ σὲ μιὰ τέτοια δουλειὰ καὶ ἡ ἀνάμνηση ποῦ μοῦ εἶχε ἀφήσει ἦταν ἀπ' τίς πῖο κακές. Ἐτοι, εἶχα ἀποξενωθῇ τελείως ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ μοῦ προμηθεύσουν κοκαίνῃ. Γιὰ νὰ ξεγελάσω τὸν Ὄσκαρ, εἶχα ἀναγκαστῇ νὰ τοῦ δείξω ἀπὸ μακριὰ ἕνα φακελάκι μὲ σόδα. Ἦταν τόσο ἀποκαταμυένο, ποὺ δὲν ἦτανε ἱκανὸς οὔτε νὰ πονηρευθῇ. Ποτέ μου δὲν εἶχα δῇ τέτοια ἀποκτίνωση.

Ὡστόσο, ὅταν τὸν εἶχα συναντήσῃ γιὰ πρώτη φορὰ τὸν νυκτερινὸ κέντρο «Ὁ Ἐρωτας», δὲν εἶχα προσέξει σχεδὸν τίποτε τὸ ἀνώμαλο στὴν ἐμφάνισή του. Μοῦ εἶχε φανῇ ἀπλόστατα ἕνας τύπος λιγνὰκι παράξενος, σὰν τοὺς τύπους ποὺ συναντᾷ κανεὶς στὰ νυκτερινὰ κέντρα ὅλου τοῦ κόσμου. Τὸ κέντρο τῆς Σοφίας... ἡ μάλλον αὐτὸ ποῦ χρηματιστοῦσε ἡ Σενόρα Γιέζους Μαρτινέθ, ἦταν ἀπὸ τὰ πῖο συνηθισμένα. Λίγα ζωγραφισμένα πιάτα στοὺς τοίχους, μερικὲς μασέες, σαρκίκα, πῆλινα σκευὴ καὶ διάφορα μικροπράγματα, τοῦ ἔδιναν τὴν ἐξωτικὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ τραβάει τοὺς τουρίστες.

Ἐπληττα τρομερά, καὶ ἡ ξέρωντας πῖο δρόμο ν' ἀκολουθῇσω, ὅταν, ἄξαφνα, ξεφύτρωνε μπροστά μου ὁ Ὄσκαρ. Κάθισε μπροστὰ στὴν ὀρχήστρα καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ ἀμερίμνος τὴν κονσερτίνα του, χωρὶς νὰ δινῇ πεντάρια γιὰ τὸ τί γινότανε γύρω του. Στὴν ἀρχή, τὸν εἶχα πάρει γιὰ κανένα μεθυσμένο ἐνευχῇ. Τὸ ἀτημέλητο ντύσιμο καὶ τὸ ἀδιάφορο ὄφος τοῦ ἔδειχναν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε κατεβάσει μερικὰ ποτήρια οὔθσκου παραπάνω ἀπ' τὸ συνηθισμένο. Δὲν ἔπαιζε στὴν κονσερτίνα του τὰ γνωστὰ ἀμερικάνικα τραγοῦδια τῆς μόδας, ἀλλὰ κατὰ μελωδίες λυπητερές καὶ πολὺπλοκες, καθαρά σλαδικές.

Τὸν κύτταξα πῖο προσεκτικά. Κάτω ἀπ' τὰ ἀρρωσταμένα, πρησμένα χαρακτηριστικά του, ἀνακάλυψα μιὰ φευγαλέα, ὥστόσο ἀναμφισβήτητη ὁμοιότητα... Μὲ ποιόν; Τὰ μαλλιά του ἦτανε ξεθωριασμένα, ἀν παραδεχτοῦμε πὼς κάποτε εἶχαν ἕνα ὥραιο χρῶμα. Τὸ δέρμα του θαμπό, σὰ μολυβένιο, κι' ἀνάμεσα ἀπ' τίς ἀραιὲς βλεφαρίδες, τὰ μάτια του ἔμοιαζαν σὰν γυάλινα—μάτια ἐνὸς νεκροῦ. Φοροῦσε ἕνα δελουδῖνο σακκάκι πολὺ παλιό, ἀλλὰ καλοραμμένο, ποῦ εἶχε ἀκόμη κατὰ ἀπ' τὴν ἀρχοντιά μὲ πὺρ διακρίνει, ἀκόμη κι' ὅταν παλιώσουν, τὰ πραγματικά καλὰ πράγματα. Καθὼς ἔπαιζε μὲ ὄφος ἀρηρημένο τὸ θλιβερὸ σκοπὸ τοῦ, τὸ πρόσωπό του ἔπαιρει κάπου—κάπου τὴν τραγικὴ ἀκαμψία μιᾶς μάσκας. Τὴν ἤξερα καλὰ αὐτὴ τὴν ἐκφραση τῆς ἀναισθησίας, ποῦ εἶναι τὸ ὕστατο καταφύγιο τοῦ πόνου καὶ τῆς ταπεινώσεως.

Ἐξέφου θυμῆθηκα ποῦ εἶχα ξαναδῇ αὐτὸ τὸ νωθρὸ καὶ ἀδιάφορο ὄφος, τοῦτῃ τὴν ἐκφραση τῆς ἀπαθείας ποῦ εἶναι ἕνα κράμα ξεπεσμοῦ καὶ ἀπρωτῆς ἀξιοπρεπείας. Τὸ εἶχα δῇ στοὺς πρόσφυγες Ρώσους εὐγενεῖς ποῦ, φορώντας πάντα τὸ μικρὸ δάκτυλο τὸ δακτυλίδι μὲ τὸ οἰκόσημό τους,

πλένουν πιάτα στὰ κέντρα μὲ χέρια ποῦ διατηροῦν ἀνέπαφῃ τὴν ἀριστοκρατικότητά τους. Ὁ Ὄσκαρ πρέπει νὰ εἶναι Ρώσος, σκέφτηκα. Ἦ Πολωνός.

Μὰ βέβαια, Πολωνός, γιατί τώρα ἀναγνώριζα καὶ τὴ μελωδία ποῦ ἔπαιζε στὴν κονσερτίνα του. Εἶχα ἀκούσει τὸν Θαδδαῖο νὰ τὴν σφυρίζῃ κάποια μέρα ποῦ ἔνα ἀραπάκι προσπαθοῦσε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ πὼς εἶχε χάσει δώδεκα κοutiὰ κάλτσες ναύλου.

Μονομιάς, ἡ βραδυὰ ἄρχισε νὰ γίνετα ἐνδιαφέρουσα. Κάλεσα τὸν Ὄσκαρ στὸ τραπέζι μου. Δέχτηκε ἀμέσως, χωρὶς παρακάλια. Ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ πῇ. Δὲ μιλοῦσε πολὺ. Κάθισε ἀντίκρου μου, μὲ τὴν κονσερτίνα του σὰ γόνατα, κυττάζοντας ἀδιάφορα μπροστὰ, ἀπαντώντας στὶς ἐρωτήσεις μου ἀρηρημένα. Ναι, ἔρχοντανε τακτικά σ' αὐτὸ τὸ κέντρο, εἶπε. Αὐτὸ φαίνονταν, ἄλλωστε, ἀπὸ τὸν τρόπο ποῦ τὸν ἀνέχονταν ὅλοι ἐκεῖ μέσῃ. Κανεὶς δὲν τοῦ ἔδινε τὴν παρμικρὴ σημασία, ἀκόμη κι' ὅταν, σὰν ἕνα νυστάχο γιὰ πῖο τετάνετα καὶ μισουρίζει στὴ γωνιά του, ὁ Ὄσκαρ ἔπαιζε τὴν κονσερτίνα του, ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς μουσικοὺς τῆς ὀρχήστρας καὶ τὰ ζευγάρια ποῦ χόρευαν στὴν πίστα. Ναι, γνῶριζε τὴ σενόρα Γιέζους Μαρτινέθ. Ρίγησε ἀνεπαίσθητα ὅταν, μιλώντας γιὰ τὴ σενόρα, τὴν εἶπα ἀδιάφορα Σοφία.

Ἦ τὸση οἰκειότητα τὸν ἐξάφισε, δὲ χωροῦσε ἀμύβωλα. Ὡστόσο, τὸ αἶσθημα τῆς ἀπορίας γιὰ νὰ θθάσῃ στὸν ἐγκέφαλό του ἔπρεπε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα παχὺ στρώμα ἀναισθησίας κι' ὥσπου νὰ γίνῃ αὐτὸ, ἡ πρώτη ἐντύπωση ἔσθισε σιγὰ—σιγὰ καὶ στὸ τέλος ἔμεινε μονάχα μιὰ ἀόριστη περιέργεια τοῦ δάθος τῶν ξεθωριασμένων ματιῶν. Πέρασε ἀρκετὴ ὥρα ὥσπου νὰ ἐξηγήσω τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς νάρκης ποῦ τὸν τυλίγε σὰ μιὰ ὀμίχλη. Κάποια στιγμή, ἔσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ τότε εἶδα στὸ φῶς τὰ φλογισμένα, ὑγρά ρουθόνια του. Ὅλα ἐξηγήθηκαν μονομιάς: Τὸ ξεπλυμένο βλέμμα, τὸ πλοδαρὸ κέρινο πρόσωπο καὶ ἡ πανοπία τῆς ἀδιαφορίας. Ἦταν παραγεμισμένος μὲ ναρκατικά, ταριχευμένος σὰ μουσική. Ὅπως κι' ἂν εἶχε ὁμας τὸ πράγμα, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν ὁ μόνος ποῦ μπορούσε, ἴσως, νὰ μὲ βοηθῇ νὰ πλησιάσω τὴ Σοφία.

Ξαναπῆγα, λοιπόν, πολλὰς φορὲς στὸν «Ἐρωτα». Ἐχάσα ὅρες δλόκληρες προσπαθώντας ν' ἀποσπᾶσα λίγες ἀσυνάρτητες λέξεις ἀπ' αὐτὸν τὸν μορφωμένο. Ὁλοένα, ὅμως, δυνάμωνα ἡ πεποίθησή μου πὼς ὁ Ὄσκαρ εἶχε κάποια στενὴ σχέση μὲ τὴ Σοφία. Ἀλλίως, δὲν θὰ τὸν ἀνέχονταν στὸ κατὰστρωμα τῆς. Οὔτε αὐτὴ, οὔτε ὁ μαῖτρο ντ' ὀτέλ, ποῦ, παρ' ὅλο τὸ εὐγενικό καὶ μελιχλιῦ ὄφος του, κατάρθωνε νὰ ἐπιβάλλῃ μιὰ τῆξη ἀφυγῇ. Τίποτε δὲν τοῦ ξέφευγε κι' ὥστόσο, ἄφηνε συχνὰ τὸν Ὄσκαρ νὰ παίρνῃ βόλτα τὰ τραπέζικα μ' ἕνα καπέλλο ἡ ἕνα πῆλινο δοχεῖο στὸ χέρι, ζητώντας ἐλεημοσύνη ἀπ' τοὺς θαμώνες τοῦ κέντρου, ποῦ, κάποτε γελώντας, κάποτε νευριασμένοι, τοῦ ἔριχναν μερικὲς δεκάρες. Ἄλλες φορὲς πάλι, μὲ φανερὴ σοφρότητα, ὁ Ὄσκαρ ἔδινε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα βρωμερὸ χαρτί ποῦ εἶχε μέσα τρίχες γουρουνιοῦ καὶ ζητοῦσε ἀγοραστές, λέγονται πὺς τίς εἶχε ἀπὸ ἕνα μάγο καὶ πὼς μ' αὐτὲς γιαιπερνοῦσαν ὅλες οἱ ἀρρώστειες τῆς καρδιάς καὶ οἱ δαγκωματιές τῶν φιδιῶν. Οἱ τουρίστες ἀγόραζαν ποῦ καὶ ποῦ ἀπ' αὐτὰ τὰ μάγια, ὅπως ἀγόραζαν χρωματιστές κάρτες καὶ ψεύτικα ἱνδικὰ κοσμηματα.

Ἀναρωτιόμουν γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Ὄσκαρ νοιαζότανε γιὰ λεπτὰ. Ποτέ δὲν τὸν εἶχα δῇ νὰ πληρώνῃ. Τὸν εἶχα δῇ ὅμως νὰ παίρνῃ, χωρὶς νὰ λήψῃ, ἕνα σεροδριμένο πιάτο ἀπ' τὸν δίσκο μὲ τίς παραγγελίες τῶν πελατῶν ποῦ κουβαλοῦσαν τὰ γκαρσόνια. Στὶς περιπτώσεις αὐτές, τὸ γκαρσόνι, δίχως νὰ τοῦ κἀνῃ τὴν παρμικρὴ παρατήρηση, ξαναγύριζε στὸ ὄφρις γιὰ νὰ ζητήσῃ μιὰ καινούργια μερίδα. Ὑπαψιζόμενα πὼς ὁ Ὄσκαρ κοιμότανε τίς νύχτες σὲ μιὰ ἀπόμυρῃ γωνιά, πίσω ἀπ' τὴν κουζίνα. Φοροῦσε πάντα τὸ ἴδιο σακκάκι, τὸ ἴδιο μᾶλλινο ποικαμίσο μὲ τὰ κίτρινα καρρῶ. Δὲν ἦταν ὁμας βρώμικος, φαίνονταν μονάχα σὰν ταριχευμένος μὲς στὸ δηλητήριο.

Εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς τὰ κατὰφευγε νὰ μὴ τοῦ λείπῃ ποτέ τὸ ναρκατικό. Τὰ καταλάβαινε κανεὶς ἀπ' τὴ μακαριότητα ποῦ ἦτανε πάντα διὰ χύτης στὸ πρόσωπό του. Μόνον ὅταν τὸν κύτταξε προσεκτικά, μπορούσε νὰ διακρίνῃ ἕνα νευρικό σπασμὸ στὰ ρουθόνια του. Ἐτοι, λοιπόν, δὲν ὑπῆρχε τίποτε ποῦ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ προσφέρῃ. Καὶ τότε μοῦ κατέθηκε ἡ ἰδέα νὰ δημιουργῶ ἀνάγκες σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποῦ δὲν εἶχε καμμιὰ. Ἦ πῖο σίγουρη μέθοδος, ἡ πῖο γρήγορη, ἀλλὰ καὶ ἡ πῖο σκληρὴ, ἦταν νὰ τοῦ στερῇ τὴν κοκαίνῃ.

Νοίκιασα, λοιπόν, ἕνα παλιὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ ἕνα γκαράζ καὶ ὕστερ' ἀπὸ πολλὰς ἐρευνες στὸ λιμάνι, ἀνακάλυψα ἕνα ναῦτο ποῦ ἔμοιαζε ἴδιος πειρατής. Ἦταν ἀκριβῶς αὐτὸ ποῦ ἤθελα, γιατί λογάριζα νὰ τὸν χρησιμοποίησω γιὰ μιὰ ἀπαγωγή, ἢ, τὸ λιγώτερο, γιὰ μιὰ παράνομον προσωποκράτηση. Τοῦ πρότεινα νὰ μοῦ νοικιάσῃ τὸ καϊκι του καὶ δέχτηκε. Τὸν πλήρωσα καλά. Δὲν μοῦ ἔκανε ἐρωτήσεις. Μὲ δεδαίωσε πὼς τὸ καϊκι θὰ μὲ περιμένει σὲ μιὰν ἀκρὴ τῆς ἀκτῆς, κοντὰ στὴ Βέρα Κρούξ, ἔτοιμο ν' ἀρμενίσῃ. Τὸ εἶχε καταλάβει πὼς τὸν ἤθελα γιὰ βρωμοδουλειὰ, μὰ δὲν σκοτίζονταν καθόλου.

Ξαναγύρισα στὸν «Ἐρωτα», ψάχνοντας νὰ βρῶ ἕνα πρόσχημα γιὰ νὰ πείσω τὸν Ὄσκαρ νὰ βῇ μαζί μου στὸ δρόμο. Τὸ αὐτοκίνητο ἦταν σταματημένο σ' ἕνα στενὸ λίγο παρὰ πέρα. Ὅλα γίνανε πολὺ πῖο ἀπλά ἀπ' ὅτι εἶχα φαντασθῇ. Εἶχα δῇ μιὰ διαφήμιση στὴν πόλη γιὰ ἕνα πολωνικό φιλμ: «Οἱ πέντε τῆς ὁδοῦ Μπάρσκα». Ἦξερα κατὰ συμπύωση πὼς ὁ Ὄσκαρ ἔμεινε σ' αὐτὸ τὸ δρόμο στὴν Πολωνία. Προσπάθησα, λοιπόν, νὰ ζυγνήσω μέσα του κάποια ἀόριστη περιέργεια. Τὸν δεδαίισα πὼς τὸ φιλμ παιζότανε στὸν γωνιακὸ κινηματογράφο. Τοῦ εἶπα πὼς θὰ μπορούσε νὰ δῇ τίς φωτογραφίες ποῦ εἶχαν θάλει στὴν εἴσοδο. Δέχτηκε ἀρκετὰ πρόθυμα. Ὅταν τὸν κτύπησα στὸ στέρκο μὲ μιὰ μαγκούρα, ξεφούσκωσε σὰν ἕνα μπαλλόνι. Μὲ κόπο τὸν ἔσυρα μὲς στὸ αὐτοκίνητο, ὅχι ἐπειδὴ ἦταν πολὺ βαρὺς, ἀλλὰ γιατί τὸ σῶμα του ἦταν σὰν ἕνας ξεχαρβαλωμένος μὲγος μὲ σφυγγάρια.

Λίγο χλωροφόρμιο μὲ βοήθησε νὰ τὸν μεταφέρω ὡς τὸ καράβι, χωρὶς ἀπρόοπτα ἐπείσοδια. Ὅταν συνήρθε καὶ εἶδε πὼς βρισκότανε σ' ἀνοχτὰ τῆς θάλασσας, δὲν ἔβειδε σχεδὸν καμμιὰ ἀπόρεια. Ρουθόνισε σπασμωδικὰ διὰ—τρεῖς φορές, ἔχως τὸ χέρι τὴν τσέπη του, θρῆκε ὅτι ἔπαυχε... Μεγάλῃ μου κουταμάρα νὰ μὴν τὸν ψάξω τὴν ὥρα ποῦ κοιμότανε. Ἐχάσα, ἔτσι, τουλάχιστον μιὰ δλόκληρη πολὺτιμη μέρα.

Εὐτυχῶς, τὸν ἔπιασε γρήγορα ἡ θάλασσα κι' ἔτσι μπόρεσα νὰ τὸν ξαλαφρώσω ἀπὸ τὴ μικρὴ πρημῆθεια ναρκατικοῦ ποῦ εἶχε ἀπάνω του. Τὸ ἴδιο δράδυ, φάνηκαν τὰ πρῶτα σημεῖα ἐκνευρισμοῦ. Καὶ τότε ἀρχισα σοδαρὰ τὸ «δουλέμα».

Στὴν ἀρχὴ ἀντιστάθηκε μὲ λύσσα. Οὐρλιαξε, ξεφώνιζε, μὲ ἱκέτευε νὰ τὸν πᾶω πίσω στὴ στεριά. Ἐπειτα κλείστηκε σὲ μιὰ θλασυρὴ σιωπῇ. Ἀργότερα μὲ περιέλουσε μὲ δρισεῖς καὶ κατάρτες σ' ὅλες τίς γλώσσες, κυρίως πολωνικά. Ὅλα αὐτὰ, ὅμως, δὲν ἦταν τίποτε μπροστὰ στὴν ἀηδία ποῦ μοῦ προξενούσαν οἱ δυνατοὶ σπασμοὶ του, οἱ ἔμετοί καὶ οἱ ἀπτόμετες διαλειψεῖς του.

Πάνω στὸ κατὰστρωμα, ὁ Πάκο, ὁ ναυτικός, μαστολεῖε ἕνα κοκκινωπὸ καπνὸ καὶ διασκεδάζε φτύνοντας κάθε τόσο στὴ θάλασσα... Διὰ φορές τὴ μέρα μὰς ἔφερνε κατὶ νὰ φάμε—ἕνα πρᾶγμα καφρὸ καὶ δοτηγμένο στὸ λαδί, κρέας ἡ ψάρια ποῦ δὲν ἦταν καλὰ ἐλεπισσόμενα καὶ ποῦ ἔπρεπε νὰ κἀν μεγάλης προσπάθειας γιὰ νὰ τὸ καταπιῇ. Ὁ Ὄσκαρ δὲν ἔρωγε τίποτε. Ἐβλεπα τὸ ξεφανθισμένο κορμί του, σωριασμένο πάνω σὲ μιὰ ψάθρα σὰ μιὰ γκρίζα μέδουσα κι'

● Η ΗΘΕΟΠΟΙΟΣ του Ιταλικού κινηματογράφου Φράνκα Βαλέρι, δέχθηκε την επίσκεψη μίας Γαλλίδος δημοσιογράφου, η οποία, σε μία ώρισημένη στιγμή της ρώτησε:

—Πώς μπορεί μία γυναίκα να δεσιασθί ότι ο άνδρας που την φλερτάρει είναι πράγματι ελκινής;

—Απάντησε της Βαλέρι:

—'Απλούστατα: όταν η διαγωγή του άνδρος γίνεται στ' αλθέια γελοία.

● Ο ΤΖΟΡΤΖΙΝΙ, ο Φλωρεντίνος διανοούμενος που έκανε γνωστή σ' όλον τ' κόσμο την Ιταλική μόδα, πηγαίνει λοιπόν στην 'Αμερική. Πρώ ημερών, λοιπόν, συνήντησε στην Νέα Υόρκη έναν ενθουσιώδη 'Αμερικανό, ο οποίος άρχισε να τον ζημιάει τις όμορφες της 'Ιταλίας και και ιδίως τις γυναίκες της!

—'Αχ αγαπητέ μου, τι γυναίκες στη Ρώμη! Η Ρώμη έχει γίνει η πόλη των γυναικών. 'Υπάρχουν όλες γυναίκες όλων των ειδών, όλων των αποχρώσεων, όλων των μεγεθών, μὰ όλες όμορφες, όλες νέες...

—'Ε... κάνει ο Τζορτζίνι ελός τάκτ. Οά υπάρχουν και γρήες όμως...

—'Ισως, απάντά ο ενθουσιώδης 'Αμερικανός. Άλλά δέν τό ξέρουν!

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

... Βασιλική Κρουαζιέρα Β. Έφετος επαναλαμβάνεται η περίφημος πλέον «Βασιλική Κρουαζιέρα», γράφουν οι ξένες εφημερίδες. Με τον «Αχιλλέα», για δεκαπέντε μέρες κατά τον Αύγουστο, υψηλό προσκεκλημένο θα απολαύσουν πάλι τα ελληνικά νησιά. Μεταξύ αυτών αναφέρονται ως έχοντες ήδη λάβει και δεχθή πρόσκλησι: Ο βασιλεύς Ουμβέρτος της Ιταλίας, η βασίλισσα Τζουλιάννα της Ολλανδίας — τόσο είχε ένθουσιασθή πρότεροι ώστε ξεναρχείται — και το θρυλικό ζεύγος των πριγκίπων του Μονακό... Η Χαρές διεθνείς: Μόνον ο γάμος της Γκρέις επισκιάζει τον αρραβώνα της Μαργαρίτας Τρούμαν. Η ξανθή κόρη του πρώην προέδρου — τριάντα δύο ετών — παίρνει τον κ. Κλίφτον Ντάνιελ, γοητευτικό κριζομάλλη, πολιτικό συντάκτη του «Νιού - Γιόρκ - Τάιμς» — σαράντα τριών ετών... Η Χαρές αθηναϊκές: Η πιο ώραια νύφη της χρονιάς: Υψηλή και λυγρή, με θαυγάλανα άστραφτερη μάτια, η Σαβίνα Σεργιέβα, συνεχίζει οικογενειακή παράδοση καλλονής. Νεωτάτη κόρη, νεωτάτης και ώραιστατης μαμάς, παντρεύεται τον κ. Φώτη Λυκαριδόπουλο, υψηλό λεβεντοπαίδο που της ταίριαζει θαυμάσια... Η Πολύτιμες συμβουλές: Η Σύντ Τσάρρις, διά τον πρόπον του να κρατής τον άνδρα σου εύτυχισμένο: Να του φέρεις απάν τον σκυλάκι σου. Να τον χαϊδεύεις συχνά... να μη τον έχεις πρόσ την ώρα δεμένο και να μη τον ένοχλής όταν τρώη... Η Τί προδοός! Σ' ένα ξενοδοχείο της γαλλικής πόλεως Ντιζόν, ο ξενοδόχος έχει εγκαταστήσει τρείς δρύσες σε κάθε δωμάτιο: από τη μία βγαίνει νερό — για το πλύσιμο των χεριών φυσικά — και από τις άλλες, άσπρο και κόκκινο κρασί!... Η Είς τους διαδρόμους του Ο.Η.Ε.: «Είναι πολύ εύκολο ν' αναγνωρίση κανείς τόν Γάλλο αντιπρόσωπο είς τις διάφορες συναντήσεις τών Μεγάλων. Είναι αυτός τόν όποϊόν δέν αναγνωρίζεις...» Η Φρικτά άστεϊα: «Ένας άνθρωποςάφογος τρέχει διαστικά πίσω είς το χωρίον του. Έχει άργησι για το γεύμα. «Φάγατε;» ρωτάει. «Όλο φως» τού άπαντανε... Η Σταγόνες οίκονομολογικής σοφίας: Με το χρήμα δέν αγοράζεις βέβαια φίλους, άλλα είναι βέβαιον ότι άποκτάς έχθρους καλύτερας ποιότητος... Η Σταγόνες πικρίας: Δέν μας φτάνει να είμαστε εύτυχισμένοι. Θέλουμε συγχρόνως και τη δυστυχία τών άλλων. (Άλφρεντ Ζαρρύ)...

ηηη

● Η ΜΑΡΙ - ΣΑΝΤΑΛ συναντά την φίλη της Γκιολαίν:
—Χρυσό μου! Πόσο χαίρομαι που σε βλέπω! Ζήε;
—Η Γκιολαίν είναι κατάπληκτη:
—Καί γιατί τού σου φαίνεται παράξε-
νο που ζω; Σου είχαν πη πως είμαι ζω-
ρωστη;
—“Όχι, χρυσή μου. Μά χθές είδα
την Γιλνάντες καί, φαντάσου, μου είπε
όλο καλά λόγια για εμένα!

● ΔΥΟ ΜΕΘΥΣΜΕΝΟΙ περπατούν στις γραμμές ενός τραίνου.
 Ὁ πρῶτος λέει:
 —Ποτέ μου δὲν εἶδα τόσα σκαλιά σὲ ἄνη μου τῆ ζωῆ.
 Καὶ ὁ ἄλλος:
 —Ἐμένα δὲν εἶναι τὰ σκαλιά πού μὲ ἀνησυχοῦν. Εἶναι τὸ κάγκελλο τῆς σκάλας πού μου πέφτει χαμηλὸ!

● Σ' ΕΝΑ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΚΑΦΕ-
ΝΕΙΟ:
—Γκαρσόν! Φέρτε μου ένα
τσάι με λεμόνι!
—Τό λεμόνι τελείωσε. Τό θε-
λετε χωρίς γάλα;

● ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ, και οι δύο ἀδιόρθωτοι παίκτες, ἀποραρίζουν να ἐξηγηθῶν καβάρια:

Λεῖο ὁ πρῶτος: —Ξέρω πῶς ἔχεις σχέσεις με τὴ γυναικία καὶ; αὐτὸ δὲν μοῦ ἀρέσει. Ξέρεις γιατί; Γιατὶ τὴν ἀγαπᾷ καὶ ἔγώ. Σοῦ προτείνω ὁ- ὅμως μία λογικὴ λύσι: "Ἄς τὴν εἰ- ῶμε στα χαρτιά. "Ἄν νικήσης, θὰ εἶ- ναι δική σου. Ἀλλιῶς, θὰ μείνῃ με μένα!

Ὁ δεύτερος ἀπαντᾷ:

— Συμφωνοῖ!

Παίρνουν τὴν τράπουλα καὶ ὁ πρῶ- τος δίνει χαρτιά. Σταματᾷ ὅμως ἂν μία στιγμή γιὰ νὰ κάνει μία πρόστασι:

— Ἀκουσε: Τί βάζεις ἐν βάζαμε καὶ εἰκόσι χιλιάδες λιρῆτες γιὰ νὰ πάρῃ ἐνδιαφέρον τὸ παίγνδι;

Η ΤΖΑΙΗΝ ΣΕΦΦΗΑΝΤ, πού είχε
ρίξησι δημοσίω τὸν Δούκα τοῦ
Κέντ στὸ Κλόστερς τῆς Ἑλβετίας
— μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκληθῇ σά-
λος στὰ κοσμικὰ σαλόνια καὶ νὰ τε-
θοῦν εἰς κίνησιν οἱ μυστικοσύμβουλοι
τῆς Αὐλῆς — πρόκειται νὰ παντρευ-
θῇ, τὸν Ἰούλιο, τὸν 23ετῆ Τζόσλιν
Στήνενς, ἀνηψιὸ τοῦ μεγάλου ἐκδό-
του Ἐντουαρδὸ Χάλτον. Στὸ γάμο
θα παρευρεθῶν 400 ἕως 500 ἄ-
τομα, μετὰ τῶν ὀπίσμων καὶ ὁ
— ἀτυχὲς ἢ σκληρὸς ; — Δούξ.

Ἡ ἀποκατάστασις, τοῦ πορπαίλου

Στο Παρίσι έγιναν, επί τέλους, τὰ ἐγκαινία τῆς πρῶτης ἐκδόσεως τῆς ζωγραφικῆς ἐκθέσεως τῶν τελευταίων ἐτῶν. Μιάς ἐκθέσεως ποῦ σκοπὸ ἐκεῖν ἐξείναι ἡ ξαναδόση στὸ «πρωταίριον» τῆς παλαιοῦ αἰῶνος. Οἱ πίνακες ἐκείνοι γίνονται ἀπὸ τὴν γνωστὴ ὁμάδα τῶν «Ζωγράφων, θεατῶν τῆς ἐποχῆς τους» καὶ παραρτίζονται στὸ μουσεῖο Γκαλλιερί.

Ἐκατὸ ζωγράφοι, λοιπόν, ἀπαθανά-
τισαν ἑκατὸ προσωπικότητες ἀπὸ τοὺς
πιο διαφορετικούς κύκλους τῆς ἀνθρώ-
πινης δραστηριότητος, ἀπὸ τὸν κλά-
στον Ζαβάττα, μέχρι τὸ ζεῦγος Ζολιό-
Κιουρί, περνώνας ἀπὸ τὴν ἀδὲς Πιέρ,
τὴν Ζυλιέτ Γρεκό, τὴν Μπριζίτ Μπαρ-
νὲ καὶ τὸν Ζάν - Πολ Σάρο.

Πολλοί από αυτούς τους θαρραλέους ζωγράφους είναι διάσημοι, όπως, π.χ. ο Βάν Ντόγκεν, ο Φουζιτά, ο Κουτάν, ο Τερέκχουιτς. Με άλλα λόγια, ήξεραν πόσο κινδυνεύει δεχόμενοι να υποστηρίξουν την προσωπογραφία. Ή φωτογραφία, λένε, σκόταζε την 'προσωπογραφία. Ο ζωγράφος, έδω κι' εκατό χρόνια, άδισαφορών όλο και περισσότερο για την αναπαράστασι των χαρακτηριστικών τού προσώπου των συγχρόνων τους. Ο «φωβ» και ο κυδισμός αείχρηστον τού ανθρώπινου προσώπου σάν διακοσμητικό στοιχείο ή τού δειλίσουν για να κάμουν «κατά άλλο».

“Όπως είπε και ο Κοκτώ, το «διαζύγιο είναι άπλυτο, στην εποχή μας, άναμέσα στην κοινωνία και στην ζωστήρή τέχνη». Οι «μαίτρ» του ιμπρεσιονισμού ή του «φωβισμού» ή του «κυβισμού», ζωγράφισαν τους φίλους τους αλλά δέν άφησαν πίσω τους πορτραίτα που νά αντιπροσωπεύουν την κοινωνία τής εποχής τους.

Οι ζωγράφοι της καινούργιας εκθε-
σεως, απλόν, προσπαθούν να συμ-
πληρώσουν, και να αυτό είναι που
δίνει τόσο ενδιαφέρον στην έκθεση του
μουσείου Γκαλιέρια. Αποδίδουν πώς
ή τέχνη του πορτραίτου θέτει ακόμη
σθεναρώτερα προβλήματα στην καλλι-
τέχνη και ότι, το ανθρώπινο πρόσωπο
μπορεί ακόμη να είναι πηγή καινούρ-
γων βεμάτων και καινούργιων πλαστι-
κών συγκινήσεων. Πί' άρχισαν ήδη συ-
ζητήσεις που δεν προέκυπταν βέβαια να
δωσουν οριστική λύση, αλλά που πάντο
ζωντανεύουν την τέχνη. Και η πιο τι-
κάντικη λεπτομέρεια είναι ότι τα ίδια
τα μοντέλα των ζωγράφων δίνουν τις
πρώτες άδειες του ... καυά. «Ο κατά-
λογος, δηλαδή, της έκθεσεως αναφέρει
και τις γνώμες των προσωπικοτήτων
που ποζάρουν για τα πορτραίτα. 'Α-
πό αυτές δίνε τις γνώμες σάς παραθέ-
τομε μία επιλογή:

Ζάν Κοκτώ: (πορτραίτο υπό Μπελιάς). «Ό,τι και να ζωγραφίζει ένας ζωγράφος, πάντα την αυτοπροσωπογραφία του κάμνει».

Φρανσουά Μωριάκ: (πορτραίτο υπό Μανέ - Κάζ). «Οι ζωγράφοι διατείνονται ότι δεν κάνουν πλέον πορτραίτα, διότι κανείς δεν τους τα ζητά. Ή όμοιότης είναι δουλειά του φωτογράφου. Τα πορτραίτα όμως που κάνουν, επιχειρούν συχνά να αποδώσουν μία διαφορετική ομοιότητα και μία διαφορετική εικόνα. Ένα μεταφυσικό μίος, ίσως αστείο, προδίδεται σε μερικούς καιρό και στον πιο μεγάλο απ' όλους, στον Πικασσό».

Βὰν Ντόγκεν: (πορτραίτο ὑπὸ Ῥγκυστ Ντυρέλ), «Προσωπικῶς, προτιμῶ τὰ πορτραίτα τῶν ταυτοτήτων, προφίλ, στολισμένα μὲ τὴν σφαγιδα τῆς ἀστυνομίας καὶ τριγυρισμένα ἀπὸ δακτυλικά ἀποτυπώματα. Πάντα μοιάζουν καὶ εἶναι κανεῖς σίγουρος ὅτι σ' αὐτὰ τὰ πορτραίτα μοιάζει μὲ ἐγκληματῆς ἢ τουλάχιστον μὲ κακοποιό».

Ἄντρε Μωρούα: (πορτραίτο
ὕπὸ Σπυλιαν- Μισιού). «Ἐνὰ πορτραί-
το πρέπει να εἶναι ἀληθινὸ, ἀλλὰ με-
τὰ μὲ ἀλβείνα πού νά μήν εἶναι μόνον
ζήτημα γραμμῶν καί περιγραμμάτων.
Ἡ βαθεύη ἀλβείνα θάβανει στὴν ἴδια
τὴ φύσι τοῦ μοντέλου. Αὐτὴ τὴ φύσι,
το μοντέλο, δὲν τὴν ἐκφράζει πάντα.
Εἶναι ἔργο τοῦ ζωγράφου να συλλαβ-
δῶναι τὴν στιγμή πού εἶμαι πραγματι-
κά ἐγώ. Δικό τοῦ ἔργο, ἔπισης, εἶναι
ν' ἀναγνωρίζη τὴν στιγμή πού τὰ τυ-
χερά τοῦ πινακίου τοῦ ἐπὶτρέφαναι
νὰ φάσῃ στή σωστή ἐκφρασι καί νὰ ἑ-
ρῇ νὰ σταματήσῃ ἐκεῖ. «Ὅλα ἐκγειν-
ται σ' αὐτό: Οὔτε νὰ δῖνῃ μορφή κα-
νεῖς περισσότερό ἀπὸ δὸ πρέπει, ἀλ-
λά οὔτε καί νὰ παραμορφῶν».

Σε σὶ λ Σαῖν Λωράν: (πορ-
τραίτο ὑπὸ Μισὲλ Ρόντ). «Ἡ τέχνη τῆς
προσωπογραφίας εἶναι μία μιμητική
τέχνη, ἀλλὰ ἡ μίμησις, στὴν τέχνη, εἶ-
ναι δημιουργία. Ὅπως εἶπε ὁ Πῶλ
Βαλερύ, ὁ πορτραίτιστας δείχνει τὸ
μοντέλλο του, ἀλλὰ, συγχρόνως, δεί-
χνει τὸν ἑαυτό του».

ΠΙΚΑΣΣΟ: (πορτραίτο υπό Μάρκ' Αβδύ). «Όταν φεύγει κανείς από ένα πορτραίτο και αναζητά, με διαδοχικές αφαίρεσεις, την άγνη μορφή, τον καθαρό όγκο χωρίς «περιπτώσεις», καταλήγει στο αυτό. Κατά τον ίδιο τρόπο, φεύγοντας από το αυτό, μπορεί κανείς να φθάσει, ακολουθώντας τον αντίθετο δρόμο και τον αντίθετο σκοπό, στο πορτραίτο. Μά ή τέχνη, πιστεύω, ξεφεύγει από αυτή την υπερβολικά α-πλοϊκή διαδρομή που έγκειται στο να ηγηάται κανείς από το ένα στο άλλο άκρον. Πρέπει να σταματούμε εγκαίρως».

Λουϊζα Ντέ Βιλμορέν: (πορταίτο υπό Σαλά). «Μία πιστή προσωπογραφία είναι πάντα έργο του ζωγράφου που ξέρει να έξηγηται. 'Η όμοιότης αποτελεί συγκίνηση».

Ο ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ ΤΟΝΙ ΣΑ-Ι-ΛΕΡ, «ο μεγαλύτερος χιονοδρόμος των εποχών», αφού έκέρδισε τρία χρυσά μετάλλια στους χειμερινούς Ολυμπιακούς της Κόρτινα Ντ' Αμπέτζιο, έπεσφράγισε τον θρίαμβό του περδίζοντας και την καρδιά της νεαρωτάτης Γερμανίδος ήθοποιου Ρόμυ Σνάιντερ. Η έρωτική τους Ιστορία έχει κάτι από την απόληττα των παραμυθιών και τών θούλων του Ρήνου. Ο Τόνι, για να απόφυγη τις συνεχείς ενοχλήσεις τών θαυμαστών του, είχε καταφύγει σ' ένα ξενοδοχείο του Μονάχου, όπου και γνώρισε τη Ρόμυ. Τα 17 χρόνια της και η τριανταφυλλένια τούλινη τουαλέττα της, τόν συγκίνησαν περισσότερο από τη φήμη της ως ήθοποιου, πού άλλωστε την άγνοουσε. Όλο το βράδυ χόρεαν μαζί. Την επομένη έματάισσε μιάν έκδρομη στην Φραγκφούρτη. Και το ίδιο απόγευμα όλες οι γερμανικές έφημερίδες μίλουναν για το «ραϊνάντο» τους...

Στο Μπέμπερλντ Χίλς, η Μαίριλντ Μονρόε παρουσιάσθηκε στο δικαστή για να πληρώσει, πολύ καθυστερημένα όμως, ένα πρόστιμο στην τροχαία, και άκουσε τον δικαστή να της λέει:

—Οι νόμοι είναι για όλους μας, πλούσιους και φτωχούς, χωρίς διακρίσι φυλής και θρησκείας, είτε το όνομά σας συμβαίνει να είναι δεσποινίς Μονρόε, είτε κάτι άλλο.

Ή ξαπθό στάρ με τίς φημισμένες καμπύλες, ντυμένη στα κατάμαυρα, άκουσε γερή...κατσάδα, αφού πληρώσε τα πέντε δολάρια του προτίμιοι γιατί ώδηγούσε χωρίς άδεια, στις 21 Νοεμβρίου 1954, και άλλα πενήντα δολάρια γιατί δεν εμφανίσθηκε όταν την κάλεσαν, ούτε κατόπιν όταν βγήκε αποφασί για την σύλληψή της.

‘Ο δικαστής Τσάρλς Γκρίφφιν διάβασε την κατηγορία και την ρώτησε αν ήταν άδωα ή ένοχος.

Με μία αδύνατη φωνίτσα, που μόλις άκούστηκε, η Μαίριλντ έπτε پاسخ ήταν ένοχος και για τα δύο αδικήματα.

—Ισως νομίζετε πως όλα αυτά άποτελούν καλή διαφήμισι, έπτε ο δικαστής. Και όμως, έλαβα αρκετά γράμματα για το ζήτημά σας και πολλούς κόσμους δέν την θεωρεί καλή διαφήμισι.

Ή ήθοποιός έψέλλισε ότι δέν είχε καταθροσεί να έμφανισθώ ωρίτερα γιατί έπαιζε στή Νέα Υόρκη.

—Τό μόνο που μπορώ να σας πω, απάντησε αυστράφρ ο δικαστής, είναι πως με αυτού το είδους το «παίξιμο» δέν πρόκειται να κερδίζετε το ‘Όσκαρ.

● ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ συναντώνται σ' ένα αγγλικό λιμάνι καὶ ἀνταλλάσσουν τὰ τελευταῖα νέα:

—'Ο Τζίμμου πέθανε. Τὸ ἦ ξερες; "Ἐπεςε ξερός στο κατώφλι ἐνὸς μπάρ.

—"Ἐμπαινε ἢ ἐβγαине;

—"Ἐμπαινε!

—Καμμένε Τζίμμου!...

● Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ του δικαστηρίου ἐ-
ρωτά:
— Ἐκ προμελέτης σκοτώσατε τὴ σύ-
ζυγό σας, κατηγορούμενη, ἢ ἐπάνω
στην ἐξάφι του θυμοῦ σας;
— Ἐπιτρέψτε μου νὰ σκεθῶ, κ.
πρόεδρε, πρὶν σὰς ἀπαντήσω.
Καὶ ὁ πρόεδρος ἀγανακτισμένος:
— Νὰ σκεθῆτε; Εὐχάριστως. Σοῦ
παρὰνῶ ἐίκοσι χρόνια.

Ρίπ Κίρμπυ

γάτες που ζητούσα, θα είχα πάει ως την Άλε-
ξανδρεία και θα είχα τώρα στα χέρια μου όλον τόν
οπλισμό του Βοναπάρτη. Έτσι θα ξεκαθαρίζαμε
μια και καλή τους Γάλλους απ' την Αίγυπτο και
από τη Μεσόγειο, ίσως και να τους νικούσαμε
δριστικά στην Εύρωπη. Πάντως...

Αναστήκω τους ώμους, τὸ πρόσωπό του
φωτίσθηκε πάλι, κι' ἔδωσε μιὰ διαταγή.

Χαιρετιστήριο βολή από εικόσινα κανό-
νια, είπε στην Έμμα χαμογελώντας, και για σὰς
μονάχα από δεκατρία. Τί να γίνη; Τὸ ἐπιβάλλουν
οὐ κανονισμοί.

Ἡ Έμμα γέλασε, ἀλλὰ πήρε ἀμέσως κατό-
πιν ὕψος σοβαρὸ καθὼς ἔλεγε:

—Νὰ εἰστε πάντοτε εὐκρινεῖς μαζί μου, Νέλ-
σων. Νὰ μὴ λέτε πάντα αὐτὸ πὺ ἔχετε στὴν
καρδιά σας, ἀλλιῶς θά...

Ἀφῆσε τὴ φράση τῆς ἀτελειωτῆ και γέλασε
ξανά.

—Ἀλλιῶς; ἐπέμεινε ὁ Νέλσων.

—Μπορεῖ νὰ σὰς μισήσω, ἀποκρίθηκε ἡ

Έμμα.
Λίγο ἀκόμη και θάλεγε «ξανά», ἀλλὰ σάπα-
σε ἐγκάρως.

—Ἐλάτε, εἶπε εὐθυμα, ὁ λόρδος Νέλσων
πρέπει νὰ χαιρετήσῃ τὸν βασιλέα.

—Ὁ «λόρδος» Νέλσων; ρώτησε ἐκεῖνος μ'
ἐνδιαφέρον.

Φαινόταν κολακευμένος σὰν παιδί.

—Μήπως ἔχετε νέα πὺ δὲν τὰ ἔμαθα ἀκό-
μη ἐγώ;

—Οχι, εἶπε ἡ Έμμα, φυσικὰ ὅμως ἐλπίζω
νὰ σὰς κάνουν σύντομα λόρδο.

—Τὸ ἐλπίζω κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Νέλσων σοβαρά.

Τὸ μπουμπουνιτὸ τῆς ὁμοδροντίας πρὸς τι-
μὴν τοῦ βασιλέα τοὺς ἀνάγκασε νὰ σωπάσουν.
Καθὼς οἱ ἀντίπαλοι τὸν κανονιὸν ἔσθηναν κι' ὁ
Φερδινάνδος σκαρφάλωνε ἀδέξια στὸ καράδι, ἡ
Έμμα θυμήθηκε νὰ ρωτήσῃ τὸν Νέλσωνα γιὰ τὸν
πρόγονό του. Ὁ Ἰωσίας δὲν τῆς εἶχε γράψει
ἀπὸ τότε πὺ εἶχε σώσει τὴ ζωὴ τοῦ πατριουῶ
τὸν στὴ Σάντα Κρουξ, ἀλλὰ κάπου-κάπου ὁ
Νέλσων τὸν ἀνέφερε μὲ λίγα λόγια στὰ γράμμα-
τά του. Παρ' ὅλο πὺ ἦταν τόσο νέος, ὁ Ἰωσίας
εἶχε προσχρῆ πολλὴ γρήγορα. Ἦταν τώρα πλοί-
αρχος και τὸ καράδι του, ὅπως εἶχε μάθει ἡ Έμ-
μα, ἦταν ὁ «Δελφίνος». Μόλις ἀκούσε τ' ὄνομα
τοῦ θετοῦ γιουῦ του, ὁ Νέλσων κατασφύιασε.

—Ἦταν μαζί σας στὸ Νέιλο; ρώτησε ἡ Έμ-
μα.

—Οχι, ἀποκρίθηκε ὁ Νέλσων κοφτά.

—Συμβαίνει τίποτε;

—Δυστυχῶς ναί. Ὁ Ἰωσίας ἤρθε ἀργότερα

κοντὰ μου, ὅταν τὸ ναυαρχεῖο μὸ ἔστειλε μερι-
κὲς ἀκόμη φρεγάτες. Οἱ ἀνῳτεροί του ἦταν δυσ-
αρεστοί μὲν μαζί του και μὸ τὸν ἔστειλαν νὰ
τὸν δάλω σὲ θεογνωσία. Ἐπῖνε πολλὴ και δὲν
μποροῦσε νὰ ἐπιβλῇ στους ἄντρες του. Ὅλη
αὐτὴ ἡ ἱστορία εἶναι πολὺ θλιβερή, λαίδη Χά-
μιλτον, ἀλλὰ προσπαθῶ νὰ κάνω ὑπομονή. Ὁ
Ἰωσίας μὸ ἔσωσε τὴ ζωὴ κι' αὐτὸ εἶναι κάτι
πὺ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ. Θέλετε νὰ τὸν δῆτε;

—Φυσικά.

Ὁ Νέλσων γύρισε τὸ κεφάλι και φώναξε:

—Πλοίαρχε Νίσμπετ!

Τὸ στιγμὴ πὺ χαιρετοῦσε τὸν Νέλσωνα, ἡ
Έμμα εἶχε προσέξει μὲ τὴν ἀκρὴ τοῦ ματιοῦ τῆς
ἓνα νεαρὸ ἀξιώματικὸ πὺ σκετόταν λίγο παρά-
μερα στὸ κατάστρωμα. Ὁ νέος αὐτὸς προχώρη-
σε τώρα ἀδέξια, και μὲ ὕψος σκυθρωπὸ.

—Ὁ Ἰωσίας! ἀναφώνησε ἡ Έμμα. Ὁμολο-
γῶ πὺς ποτέ δὲν θὰ σὲ ἀναγνώριζα!

—Πέντε χρόνια δὲν εἶναι λίγα, μουρμούρισε

ὁ Ἰωσίας.

Πρόσθεσε, μὲ φωνὴ τόσο σιγανή πὺ σχεδὸν
δὲν ἀκούστηκε, πὺς χαιρότανε πολλὸ πὺ ξανά-
βλεπε τὴ λαίδη Χάμιλτον και ξαναγύρισε στὴ θέ-
ση του.

—Τὸν καμμένο! εἶπε ἡ Έμμα στὸν Νέλσωνα.
Τοῦ κακοφάνηκε πὺ δὲν τὸν θυμήθηκα ἀπ' τὴν
πρῶτὴ στιγμὴ. Πόσων χρόνῶν εἶναι τώρα; Δεκα-
οκτῶ;

—Κοντεύει τὰ δεκαεννιά. Κατὰ βάθος εἶναι
καλὸ παιδί, εἶμαι βέβαιος. Γιὰ τὸ χατήρι τῆς
μητέρας του και, φυσικά, ἐπειδὴ τὸν ἀγαπῶ κι'
ἐγώ, θέλω νὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ γι' αὐτόν. Τοῦ
μίλησα αὐστηρὰ κι' ἔχω τὴν ἐντύπωση πὺς τὸν

λύπησα. Συνήρθε ὅμως ὅταν τοῦ ὑποσχέθηκα
πὺς θὰ φροντίσω νὰ τοῦ δώσουν μιὰ καλὴ φρε-
γάτα.

Ὁ Ἰωσίας ξεχάστηκε πάνω στὴ φασαρία τῆς
ὑποδοχῆς τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου. Λαχανιά-
ζοντας ἀπ' τὴν κούραση και περιστοιχισμένος
ἀπ' τοὺς μεγαλόπρεπα ντυμένους αὐλικούς, ὁ
Φερδινάνδος ἔβγαλε ἓνα πομπῶδη λόγο μιλώντας
γαλλικά και ζήτησε συγγνώμὴ γιὰ τὴν ἀπουσία
τῆς βασιλίσσας πὺ ἦταν κρεβατωμένη μὲ πυ-
ρετό.

—Κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ Μεγαλειότατος, εἶπε
ὁ σὲρ Οὐίλλιαμ μ' ἐνθουσιασμό, ὅταν ἡ Έμμα
μετέφρασε τὸ λόγο τοῦ Φερδινάνδου στὸν Νέλ-
σωνα, δὲ βρίσκει λόγια γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸν θαυ-
μασμό του γιὰ τὸν ἐπιστήθιο φίλο μου...

—Τὸν ἐπιστήθιο φίλο μ' ας, τὸν διώθρωσε ἡ
Έμμα.

—Σωστά, σωστά, ἀγάπη μου, τὸ φίλο μας.

Ἡ ἔνδοξη νίκη τοῦ Νέλσων στὸ Νέιλο εἶναι
πρωτόκτιστο στὰ χρονικά τῆς ἱστορίας τοῦ ναυ-
τικοῦ. Ὁ ναύαρχος Νέλσων ἔκρινε φήμῃ ἀθά-
νατη.

Ὁ Νέλσων ἔκανε μιὰ κίνηση σὰ νᾶθελε νὰ
σταματήσῃ αὐτὲς τῖς φιλοφρονήσεις, ἀλλὰ ἦταν
ἐυχάριστος, ἡ Έμμα τὸ ἔβλεπε. Καὶ μὲ τὸ
δίκιο του, σκέφτηκε. Δὲν ἦταν ὅρα τῶρα γιὰ
μετριόφρονες, κάθε ἄλλο. Καὶ τοῦ τὸ εἶπε κα-
θαρά.

—Ἐχετε δίκιο, παραδέχτηκε ὁ Νέλσων, ἀ-
γνωστὰς—ὅπως και ἡ Έμμα—τὸ εἰρωνικό
ἐπιφώνημα πὺς ἔφηνε ἀπ' τὰ χεῖλῃ τοῦ νεαροῦ
Νίσμπετ, ἀλλὰ ἐκεῖνο πὺ μὲ ἀπασχολεῖ τώρα
δὲν εἶναι ἡ τόσο ἐνδοξη νίκη μου, ὅσο ἡ ἐπισκευὴ
τοῦ καραβιοῦ μου.

—Τὰ ναυπηγεία τοῦ Καστελλαμμάσε εἶναι
στὴ διάθεσή σας, δήλωσε ἡ Έμμα μὲ πολὺ με-
γαλοπρέπεια και ξανάπε τὰ ἴδια λόγια γαλλικά.

—Ἀσφαλῶς, ἀσφαλῶς, ἔκρινε νὰ συμφω-
νήσῃ ὁ Φερδινάνδος.

Ὁ Μεγαλειότατος ἔμεινε στὸ κατάστρωμα κα-
θὼς τὸ «Βάνγκαρντ» πογνοῦσε ἀργὰ-ἀργὰ
πρὸς τὴν προκυμία. Δήλωσε μ' ἐνθουσιασμό
πὺς ἂν δὲν ἦταν βασιλέας, θὰ ἤθελε νὰ εἶναι
ναυτικός κι' ἐπέμεινε νὰ κἀν ἓνα μεγάλο γύρο
γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ στῆλο.

—Αἰσθάνομαι ἐδῶ ἐπάνω τὸν ἑαυτό μου σὲ
ἀπόλυτὴ ἀσφάλεια, εἶπε.

Ἡ Έμμα, πὺ δὲν εἶχε ἀπομακρυνθῇ οὔτε
στιγμὴ ἀπ' τὸ πλευρὸ τοῦ Νέλσωνος, τὸν δεδαί-
ωσε πὺς ἐπάνω σ' ἓνα βρετανικὸ πολεμικὸ κα-
ράδι κανεῖς δὲν εἶχε λόγο νὰ φοβάται τοὺς Γάλ-
λους.

—Ὅπως τοὺς φοβάται στὴν ξηρὰ, πρόσθεσε.

Ὁ Νέλσων τῆς χαμογέλασε ἐπιδοκιμαστικά
και εἶπε στὸν Φερδινάνδο σοβαρά:

—Δὲν πρέπει νὰ γάνωμε καιρὸ, Μεγαλειό-
τατε. Κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμῃ, ἤρθε ἡ σι-
γμὴ γιὰ τὴ Νεάπολη—ἂν ὅχι γιὰ κανέναν ἄλλο
λόγο, πάντως γιὰ τὴ δικὴ τῆς προστασία—νὰ
στελῇ στρατὸ στὸ βορρὰ γιὰ νὰ συντρίψῃ τοὺς
ἐπιβρομείς.

Τὸ πρόσωπό τοῦ Φερδινάνδου σκοτεινίαισε μό-
λις ἡ Έμμα τοῦ μετέφρασε αὐτὰ τὰ λόγια γαλ-
λικά.

—Εἶναι τόσο ὁμορφὴ ἡ μέρα, παραπονέθηκε,
τόσο χαρούμενη, γιὰτὶ νὰ τὴν καταστρέψωμε μι-
λώντας γιὰ πόλεμο; Ὁ παραιτηθῶ ἀπ' τὸ θρό-
νο μου και θὰ πάω ναύτης στὸ βρετανικὸ ναυ-
τικό ὑπὸ τῖς διαταγὲς τοῦ ναυάρχου Νέλσωνος.

—Τοῦ ναυάρχου λόρδου Νέλσωνος, εἶπε
ἡ Έμμα μεταφράζοντας τὰ λόγια τοῦ Μεγαλει-
οτάτου κι' ἔσφιξε αὐτόρημα τὸ μπράτσο τοῦ
Νέλσωνος. Εἶμαι βεβαία, Νέλσων—πρόσθεσε—
ἀπόλυτως βεβαία. Αὐτὸ εἶναι τὸ λιγώτερο πὺ
μποροῦν νὰ κάνουν γιὰ σὰς, τὸ λιγώτερο!

Ὅταν ὁ Νέλσων, περιστοιχισμένος ἀπ' τὸν
σὲρ Οὐίλλιαμ, τὴν Έμμα και τὸν βασιλέα Φερ-
δινάνδο, ἀποδιβάστηκε στὴν ξηρὰ, βρέθηκε μέσα
σ' ἓνα ἐξαλλοῦ πλήθος. Ἀλλεπάλληλες τὸν ὑπο-
δέχθηκαν οἱ κραυγὲς «Βίβα Νέλσων» και σὲ μιὰ
ῳρισμένη στιγμὴ, ἐνῶ λουλούδια τὸν ράντιζαν ἀ-
πὸ παντοῦ, ψαράδες ἄφηναν ἐλεύθερα ἑκατοντά-
δες ποὺλιὰ μέσα ἀπ' τὰ καλὰθια πὺ κρατοῦσαν
ἐπάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους.

—Μὲ τὸν Νέλσωνα ἔρχεται ἡ ἀπελευθέρωση!
φώναξε ἡ Έμμα, μεθυσμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμό.

—Λαίδη Χάμιλτον, μὲ κολακεύετε, διαμαρ-
τυρήθηκε ὁ Νέλσων, ἀλλὰ ἦταν κατακόκκινος ἀπ'
τὴν εὐχαρίστηση.

Ἡ Έμμα τὸν ὠδήγησε στὸ ἀνοικτὸ ἀμάξι,
πὺ ἦταν, ὅπως και τ' ἄλλα, στολισμένο μὲ
κόκκινες, ἀσπρες και γαλάζιες ταινίες. Ἀνεβαί-
νοντας πρῶτῃ, ἔβαλε τὸν Νέλσωνα νὰ καθῆται δε-
ξιὰ τῆς και τὸν σὲρ Οὐίλλιαμ ἀριστερά. Ἀνά-
μεσα στὸ πλήθος, τὸ μάτι τῆς πήρε τὸ θλιμμένο
πρόσωπό τοῦ νεαροῦ Νίσμπετ και τοῦ φώναξε
χαρούμενα ν' ἀκολουθήσῃ μ' ἓνα ἄλλο ἀμάξι.
Ζήλευε, ὁ καμμένος, ἦταν ὁλοφάνερο.

Ὁ Νέλσων τὴ ρώτησε ἂν θὰ πήγαιναν στὴν
πρεσβεΐα ἡ στὸ Παλάτσο Σέσσα.

—Στὸ Παλάτσο Σέσσα, φυσικά, τοῦ εἶπε.

—Ἀ, τότε θὰ μὸ φανῇ αὐτὸ νὰ πηγαίνω στὸ
σπίτι μου, εἶπε ὁ Νέλσων καθὼς τ' ἀμάξι κυλοῦ-
σε ἀργὰ ἀνάμεσα στὰ πλήθη τὸν Ναπολιτάνων
πὺ ζητωκραύγαζαν. Τί κρίμα νὰ μὴ μπορῶ νὰ
μείνω μαζί σας παρὰ μονάχα λίγες μέρες.

—Ὁ, Νέλσων! διαμαρτυρήθηκε ἡ Έμμα.

—Τέσσαρες ἡ πέντε μέρες τὸ πολὺ.

—Και ἡ ὑγεία σας; Ἐχετε ἀνάγκη ἀπὸ ἀ-
νάπαυση. Κι' ὅταν ὁ Κέιπελ κι' ὁ Χόστ ἦταν ἐ-
δῶ, τοὺς ὑποσχέθηκα πὺς θὰ σὰς περιποιηθῶ
ἐγὼ ὥσπου νὰ γίνετε ἐντελῶς καλά.

—Δὲν εἶναι καιρὸς γι' ἀνάπαυση τώρα, εἶ-
πε ὁ Νέλσων, ἀλλὰ μὲ ὕψος κάπως πὺς ὑποχωρη-
τικὸ τώρα. Ἀν και ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι δὲν φαίνου-
νται νὰ σκέπτονται ἔτσι, πρόσθεσε κυττάζοντας
τὰ πλήθη πὺ συνωστίζονταν δεξιὰ κι' ἀριστερά
ἀπὸ τ' ἀμάξι. Εἶναι ὅλοι τόσο χαρούμενοι, τόσο
ἐξένοιαστοι! Κι' ὅμως οἱ Γάλλοι βρίσκονται στὴ
Ρώμη ἔτοιμοι νὰ ἐπιτεθοῦν ἀπὸ σι:γμὴ σὲ σι-
γμὴ.

—Οἱ Ναπολιτάνοι σκέπτονται ἓνα μόνον
πράγμα σήμερα, εἶπε ἡ Έμμα. Ὁ Νέλσων εἶ-
ναι ὁ σωτήρας τους.

Ὁ Νέλσων χαμογέλασε εὐτυχισμένα μὲ τὴν
ὑπερβολικὴ αὐτὴ κολακεία.

—Ὁ Νέλσων εἶναι αὐτῆς, δὲν εἶναι στρα-
τιώτης, εἶπε. Οἱ Ναπολιτάνοι πρέπει νὰ μάθουν
πὺς πρέπει νὰ φροντίσουν μόνον τοὺς γιὰ τὴν
ἀσφάλειά τους.

Ἀμέσως ἡ Έμμα ἔκρινε φρόνιμο ν' ἀκολου-
θήσῃ τὸ δικὸ του ρεῦμα σκέψεων.

—Θὰ μιλήσω στὴ βασιλίσσα. Ἰσως τὴν πεί-
σω νὰ στείλῃ στρατὸ πρὸς τὸ βορρὰ. Ὁ Φερ-
δινάνδος δὲν πρόκειται ποτέ νὰ κουνῆ μόνος
του. Πρέπει κάποιος νὰ τὸν σπρώξῃ. Ἡ Μαρία...
ἡ Μαρία κι' ἐγώ.

Εἶχαν ἀφήσει τὸ μεγάλο κλῆθος πίσω τους,
ὥστόσο ἀκόμη και τώρα, καθὼς τ' ἀμάξι ἀρχι-
σε ν' ἀνεβαίνει τὴν ἀπότομὴ πλαγίᾳ πρὸς τὸ Πα-
λάτσο Σέσσα, ἔδελαν στῖς γωνίες ἀνθρώπους
πὺ ἔσειαν σημαιοῦλες, φωνάζοντας:

—Βίβα Νέλσων!

—Θάπρεπε νὰ λένε «Βίβα Έμμα Χάμιλτον»,
παρατήρησε ὁ Νέλσων. Ἐγὼ πάντως τὸ πιστεύω
μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

Καὶ φώναξε ξανά και ξανά:

—Βίβα Έμμα Χάμιλτον! Βίβα Έμμα Χά-
μιλτον!

—Μπράβο, μπράβο! συμφώνησε μ' ἐνθου-
σιασμό ὁ σὲρ Οὐίλλιαμ κουνώντας τὸ κεφάλι και
κυττώντας ἀπαλὰ τὰ χέρια. Μὰ τὴν ἀλήθεια,
ἀγαπητὴ μου Έμμα, μὸ φαίνεται πὺς και τὸ
δικὸ σου ὄνομα θὰ μείνῃ ἀθάνατο.

Ἡ Έμμα ἔγειρε πίσω τὴν πλάτῃ τῆς. Ἦταν
περήφανη γιὰ τὰ δάκρυα πὺ γέμιναν τὰ μά-
τια τῆς. Ἦταν τόσο συγκινημένη ἀπ' ὅλες αὐτὲς
τῖς ἐκδηλώσεις πὺ, γιὰ λίγο, δὲν μπόρεσε νὰ μι-
λήσῃ.

—Σήμερα σὰς περιμένει ἓνα ἀπλὸ γεῦμα
μὲ λίγους διαλεγτοὺς καλεσμένους, Νέλσων. Τί-
ποτε τὸ ἐπίσημο. Εἵμαστε ὅλοι πολὺ κουρασμέ-
νοι: ἀπ' τὴ συγκίνηση γιὰ νὰ μωρέσωμε ν' ἀντι-
μετωπίσωμε μιὰ μεγάλῃ συγκέντρωση. Ἀργότε-
ρα ὅμως, ἀργότερα, Νέλσων, θὰ δῶσω ἓνα μεγά-
λο γεῦμα πρὸς τιμὴν σας. Στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶ-
μαι ἀνένδοτοι, ἀνένδοτοι.

—Εἰστε πάρα πολὺ καλὴ, λαίδη Χάμιλτον,
δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μὲ κακοσυνηθίζετε ἔτσι, δια-
μαρτυρήθηκε ἄτονα ὁ Νέλσων.

—Μὲ τὸν Νέλσωνα ἔρχεται ἡ ἀπελευθέρωση!
φώναξε ἡ Έμμα, μεθυσμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμό.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΕΡΑ

Γιὰ τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 2 — 8 Ἀπριλίου 1956

ΚΡΙΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου - 20 Ἀπριλίου:
Συντονίστε τῖς προσπάθειές σας ὅσο εἶναι καιρός. Τὰ ἐμπόδια μεγα-
λώνουν μέρα μὲ τὴν ἡμέρα και θὰ δυσχεράνουν τὸ ἔργο σας. Μὴ ἔχετε
τυφλὴ ἐμπιστοσύνη σὲ ὄλους. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα, ἀριθ. 5.

ΤΑΥΡΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου - 20 Μαΐου:
Ἡ λογικὴ εἶναι θεῖο χάρισμα γιὰ ὄσους μποροῦν νὰ τὴν χειρισθοῦν.
Προσπαθήστε νὰ σκεφθῆτε ἀνθρώπινα και πραγματικά, πρὶν παρασυρ-
θῆτε σὲ δυσκόλες περιπέτειες. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 9.

ΔΙΔΥΜΟΙ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου - 21 Ἰουνίου:
Οἱ δυσκόλοι καιροὶ περνοῦν και ἀνατέλλουν καλύτερες ἡμέρες. Ἡ εὐνοία
τὸν ἄστρον σας ἐπιφυλάσσει μεγάλῃς ἐπιτυχίαις στὰ ἐπαγγελματικά
και αἰσθηματικά σας ζητήματα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 4.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Ἰουν. - 22 Ἰουλίου:
Οἱ ἄνθρωποι δύσκολα καταλαβαίνουν ἐκείνους πὺ μιλοῦν μὲ αὐθορμητι-
σμό. Συγκρατήστε, νὰ ἀποτηθεύθῃτε ἀπὸ τὸ φιλικὸ σας περι-
βάλλον. Συνωμοτοῦν ἐναντίον σας. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευή, ἀριθ. 8.

ΛΕΩΝ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουλίου - 22 Αὐγούστου:
Ἡ διστακτικότης σας ἐμποδίζει ν' ἀπολαμβάνετε μεγάλων ἐπιτυχιῶν.
Προχωρήστε μὲ ἀποτεπτημένη και θάρρος στὴ ζωὴ και θὰ υπερπηθῇ-
σετε τὰ ἐμπόδια και τῖς δυσκολίες. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀρ. 6.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αὐγ. - 22 Σεπτεμβρίου:
Οἱ ἀνιδιαισθητικὲς σας ἐνέργειες ἀφώπλισαν ὄσους προσπαθοῦσαν νὰ
παρεμβληθοῦν στῖς δημιουργικὲς σας ἐνέργειες. Θὰ λάβετε γράμμα,
πὺ θὰ προαναγγέλλῃ ταξίδι σύντομο. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀρ. 1.

ΖΥΓΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτ. - 22 Ὀκτωβρίου:
Θὰ σὰς στενοχωρήσουν οἱ ὑπολείψεις ἀγαπητῶν σας προσώπων.
Δημιουργήστε νέες σχέσεις μὲ ἄτομα πὺ δὲν τοὺς δῶσατε τὴν εὐκαί-
ρια νὰ ἀποδείξουν πὺς σας ἀγαποῦν. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀρ. 3.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ὀκτ. - 22 Νοεμβρίου:
Θὰ λάβετε χρήματα πὺ δὲν τὰ περιμένατε. Οἱ εὐκαιρίες δὲν μποροῦν
νὰ περιμένουν. Πρέπει νὰ ἐπιφελῆσθε τὸν καλὸν σας σχέσεων και τῆς
ἐκτιμῆσεως τὸν προσιταμένων σας. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 9.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμ. - 21 Δεκεμβρίου:
Συγκρατήστε τὸν ἑαυτὸ σας. Ἡ ψυχραιμία δορὰ ὄσους εὐρίσκονται
στὴν ἐποχὴ τῆς δημιουργίας. Συμπληρώστε τῖς ἐπαγγελματικὲς σας
προσπάθειες μὲ δράσι ἐντατικὴ. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 5.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Δεκ. - 19 Ἰανουαρίου:
Ἐχετε κουρασθῇ ἀπὸ τὴν συνεχὴ διοπάλη. Φροντίστε ν' ἀναπαυθῆτε
ὄσο εἶναι καιρός. Τὸ Σάββατοκύριακο σας δίνει μιὰ ἰδεώδη εὐκαιρία
γιὰ ψυχικὴ και σωματικὴ ἀνάπαυσι. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀρ. 2.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Ἰαν. - 18 Φεβρουαρίου:
Ἐχετε κατορθώσει ν' ἀσπασάτε τὴν συμπάθεια, τὴν υποστήριξη και
τὴν ἀγάπῃ ὄσων σας γνωρίζουν. Μὲ τὰ ἐφόδια αὐτὰ θὰ ἐπιτύχετε σὲ κά-
θε δημιουργικὴ σας προσπάθεια. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 4.

ΙΧΘΥΕΣ.—Γιὰ ὄσους γεννήθηκαν ἀπὸ 19 Φεβρ. - 18 Μαρτίου:
Μὴ συγχωρήτε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τόση εὐκολία. Μερικὲς φορὲς στὴ
ζωὴ χρειάζεται νὰ δίνουμε μερικὰ μαθήματα κοινωνικῆς ἀγωγῆς σὲ
ὄσους ξεχνοῦν τῖς ἀνθρώπινες ἀρχές. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα, ἀρ. 9.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Τὸ δεύτερο σκίτσο διαφέρει ἀπὸ τὸ πρ

‘Ο κύριος ‘Αρκάντιν

(Συνέχεια από σελ. 43)

κολία εἶχα συγκεντρώσει. ‘Ο ‘Όσκαρ ἦτανε κάποτε μέλος τῆς σπείρας τῆς Σοφίας. “Οχι μονάχα σάν κομπάρσος. Ἀλλὰ οὔτε καί σάν ἀρχηγός. Οὔτε κἀν ὑπαρχηγός. Ἀρχηγός ἦταν ἐκεῖνη. Ὡστόσο, σέ στιγμιαίες ἀναλαμπές μιᾶς κενοδοξίας λησμονημένης ἀπὸ καιρό, εἶχε πῆ: «Ἐ! Ἄν μὲ γνῶριζες ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, δὲν θὰ τολμούσες νὰ μοῦ φερθῆς μ’ αὐτὸ τὸν τρόπο...». Τὶς περισσό-τερες ὁμῶς φορές, κλαψουρίζε φοβισμένα: «Θὰ δῆς ἐσύ, ὅταν μάθῃ ἡ Σοφία τί μοῦκανες...». Ἄ-νάσκανε βαρειά: «Στάθηκε πάντα καλὴ μαζὶ μου, ἡ Σοφία. Ἀκόμη καί τώρα, ἂν δὲν τὴν εἶχα...». Κάπου - κάπου, ξεφώνιζε σ’ ἓνα ξέσπασμα ματαιοδοξίας: «‘Ο ἔρωτας μιᾶς γυναικας σάν τῇ Σοφία, εἶναι μεγάλῃ τιμὴ γιὰ ἓναν ἄντρα. Πρέ-πει νὰ τὸ καταλαβαῖνῃ μόνος του κανεῖς, πῶς ἔ-νας ἔρωτας δὲν εἶναι αἰώνιος. Γι’ αὐτὸ δὲν τῆς κρα-τῶ κακία». “Ἀλλες στιγμὲς πάλι, κτυποῦσε τὸ στήθος του μὲ πάθος χαρακτηριστικὰ σαδισκὸ καὶ ἄρκειζόταν πῶς δὲ θὰ μούλεγε οὔτε μιὰ λέξη πε-ρισσότερο: «Εἶμαι ἓνα κᾶθαρμα, τὸ παραδέχο-μαι. Μπορεῖ νὰ εἶμαι ἓνας τιποτένιος. Κι’ ἔχει

κάθε λόγο ἡ Σοφία νὰ μὲ βλέπῃ σάν μιὰ δέδῆλα δγαλμένη ἀπ’ τὸν πιὸ βρώμικο δούρκο. Ἀλλ’ ἂν δὲν εἶμαι προδότης, ἐγώ. Δὲν εἶμαι ὁ Ἀτάμπιτζ. Καημένη Σοφία, τί καλὴ πού ἦταν πάντα...». Εἶχε ἀναφέρει κι’ ἄλλα ὀνόματα στὴν ἀφήγη-σὴ του: Κάποιον Ζούκ κι’ ἓναν Σίμον καὶ τὸν Σάσκιελ, τὸν μόνόφθαλμο. Κάποια στιγμὴ μοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσα τ’ ὄνομα τοῦ Θαδδαίου, ἀλ-λὰ θὰ εἶχα κάνει λάθος, γιατί ὁ ‘Όσκαρ ἐκείνη τὴ στιγμὴ τραυλίζε κι’ ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλά-δῃς τί ἔλεγε.

Πάντως, τ’ ὄνομα Ἀτάμπιτζ τὸ ξεχώρισα γιὰ καλὰ, γιατί κάθε φορά πού τὸ ἀνέφερε, ὁ ‘Όσκαρ ἀναπηδούσε μὲ θυμὸ. Ἦταν φανερό πῶς ἐνίωθε μῖσος γιὰ τὸν ἄνθρωπο πού εἶχε αὐτὸ τὸ ὄνομο, ἓνα μῖσος πού διατηροῦσε ὅλο του τὸ φαρμάκι, μ’ ὅλο πού εἶχανε περάσει τόσα χρόνια. Ἀντιζή-μιᾶ ἐπαγγελματικὴ; Ἐρωτική; Καὶ τὰ δύο.

Προχωροῦσα μὲ μεγάλα δῆματα μέσ’ στὴ λά-σπη τοῦ παραλιακοῦ δρόμου. Ἀηδιστικὰ καδού-ρια συνθιβόνταν κάτω ἀπ’ τὰ πόδια μου καὶ σέρ-

νονταν μέσ’ στὸ δούρκο, παρασύροντας πίσω τους τὰ γλοιώδη αὐγά τους. Τὸ ἀποκρουστικὸ θέ-αμα μοῦ θύμιζε τὸν ‘Όσκαρ.

Βάλτοι σκεπασμένοι μὲ γκριζὰ, τριχωτὰ φύ-κια ἀπλώνονταν δεξιὰ κι’ ἀριστερὰ ἀπ’ τὸν ἐπι-χωματωμένο δρόμο. Καθῶς δάδιζα, ἐνίωθα ἀνά-μεσα στὰ φύκια τὸ ἐλικωτὸ γλιστρήμα ἐρπετῶν πού τοὺς εἶχα ταραῖει τὴν ἡσυχία. Τὰ πάντα γύ-ρω μου ἦταν ὑπουλα, δολερὰ, γεμάτα παγίδες, ἀκόμη κι’ αὐτὸ τὸ μouxρὸ φῶς πού ἐφεπτε βαρὺ πάνω στὴν ἀκύμαντὴ θάλασσα.

Δὲν ἦταν εὐκολὴ δουλειὰ νὰ συναρμολογήσω τὶς σκόρπιες, συγκεχυμένες, ἀόριστες κι’ ὡς-τόσο ἐνδιαφέρουσες ἀναμνήσεις τοῦ ‘Όσκαρ. Δου-λειὰ ἐξαντλητικὴ καὶ ἀποκρουστικὴ. Ἦταν σὰ νὰ μοῦ ζητοῦσε κανεῖς νὰ προσπαθῶ νὰ πιάσω τὶς γλοιώδεις σαῦρες πού σάλευσαν κάτω ἀπ’ τὰ πό-δια μου.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

‘Ελεύθεροι οὐρανοί

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 21)

φυγὴ, κάθε ἀργοπορία ἀκόμη στὴν πρότασι περὶ καθιερώσεως τῆς «Ἀρ-χῆς τοῦ Ἐλευθέρου Οὐρανοῦ», δὲν ἀ-ποτελεῖ παρὰ φτηνὴ, ξεπερασμένης μόδας προπαγάνδα. Νὰ πιστέψω τὰ λόγια σου, τὶς ὑποσχέσεις, τὴν ὑπογραφή σου; Σύμφωνοι! Νὰ δῶ ὁμῶς καὶ τοὺς «τύπους τῶν ἡλων», γιατί πολλοὶ ἄλλοι, ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἱστο-ρίας, ἀπὸ «γενέσεως», μὲ ἐγέλα-σαν. Ἐγέλασαν τοὺς λαούς, ἐγέλα-σαν τὸν ἄνθρωπο. Καί, ἡ ἐτοιμαζαν ἢ ἔκαναν πόλεμο.

Η «ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ»

Καὶ ὁ Κρούστσεφ καὶ ὁ Μπουλ-γκάνιν δὲν χαμογέλασαν περιφρονη-τικά καὶ δὲν ἀπόρησαν. Οὔτε καὶ ὁ Ἡντεν, οὔτε καὶ ὁ τότε Γάλλος πρω-τοπουργὸς Ἐντγκάρ Φάρ. Γιατί καὶ οἱ τέσσερες ἤξεραν τὶς δυνατότητες πού παρουσιάζει σήμερα ἡ ἀεροφω-

τογραφία. Ἦξεραν ὅτι τίποτε δὲν μπορεῖ πιά νὰ κρυφθῇ ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ ὑπὸ τὴν Γῆν ἀκόμη. Γιὰ τοὺς τέσσερες αὐτοὺς, ὅπως καὶ γιὰ ἄρ-κετοὺς ἀκόμη «εἰδικούς», ἡ φράσις «ἀεροφωτογραφία» δὲν σημαίνει ὅ,τι καὶ γιὰ τὸ μεγάλο κοινόν. Τὴν εἰκό-να, δηλαδή, ἐνὸς ἀνθρώπου πού σκύ-δει ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο του καὶ στρέ-φει τὸ φακὸ τῆς μηχανῆς του πρὸς τὸ ἔδαφος ἀπὸ κάτω του. Ξέρουν οἱ «εἰδικοί» ὅτι τὰ σημερινὰ ἀεριοθού-μενα ἀναγνωριστικὰ ἀεροπλάνα χρη-σιμοποιοῦν ἐπτά φωτογραφικὲς μη-χανὲς ταυτοχρόνως πού, αὐτόματα καὶ συνεχῶς, φωτογραφίζουν τὸ ἔ-δαφος ὑπὸ ἑξῇ διαφορετικὲς γωνί-ες. Σὲ ὕψος 13.000 μέτρων ἓνα ἀ-εροπλάνο μπορεῖ νὰ φωτογραφίση ἑκτασι ἐνὸς ἑκατομμυρίου τετραγω-νικῶν μιλίων μῆσα σὲ τρεῖς ὥρες.

Μὲ τὴν χρησιμοποίησι ἐπίσης νέων μηχανημάτων, ὅπως ἡ τρισδιάστα-τὴ φωτογραφία (στερεοσκοπικὴ), τὰ

εἰδικὰ φιλμ γιὰ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ καμουφλάζ καὶ οἱ εἰδικοί τηλεσκο-πικοὶ φακοὶ ἐπιτρέπουν ὥστε κόθε τί ἐπάνω στὴ Γῆ νὰ μπορῇ νὰ διακρί-νεται καὶ νὰ ἀναλύεται. Σὲ φωτο-γραφία παρμένη ἀπὸ ὕψος πέντε χι-λιάδων μέτρων, οἱ εἰδικοί κατάρθω-σαν νὰ μετρήσουν μὲ ἀπόλυτὴ ἀκρί-βεια τὰ δεμάτια τοῦ σταριοῦ ἐνὸς ἀγροῦ. Ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕψος καθώρι-σαν ἀκριβῶς τὰ σημεῖα στὰ ὁποῖα εἶχαν ταφῇ κάτω ἀπὸ τὸ ἔδαφος νάρκες ξηρᾶς, πρὶν ἀπὸ 15 χρόνια.

Αὐτὰ τὰ δεδομένα εἶχε ὑπ’ ἄμιν του ὁ πρόεδρος Αἰζενχάουερ, ὅταν ζήτησε στὴν διάσκεψι τῆς Γενεύης, πῆρσι τὸ καλοκαίρι, τὴν καθιέρωσι τῆς «Ἀρχῆς τοῦ Ἐλευθέρου Οὐρα-νοῦ». Καὶ ἡ πρότασις ἔχει τὸ ἀμεί-λικτο δῶρος τῆς ἀπλότητος. Γι’ αὐ-τὸ ἀήκε ἀφωνοῦν τοὺς ἀνθρώπους πού πῆγαν ἐκεῖ μὲ πρῶθσι, ὅχι νὰ φροντίσουν πραγματικὰ γιὰ τὸ κα-λὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ νὰ τὸν ξεγε-

λάσουν. Οἱ ἡγέται τῆς Σοβιετικῆς Ἐ-νώσεως, ὁ Κρούστσεφ καὶ ὁ Μπουλ-γκάνιν, δογματίζουν καὶ κηρύττουν τὴν ἀπόλυτὴ ἐλευθερία τῶν ἀγαθῶν γιὰ κάθε ἄνθρωπο. Ἀρνοῦνται, ὁμῶς, στὴν πραγματικότητα καὶ τοῦ οὐρα-νοῦ ἀκόμη τὴν ἐλευθερία, πού τὸν θέλουν κι’ αὐτόν, τὸν γαλανὸ καὶ ἀ-πέραντο, κτήμα καὶ δούλο δικό τους, ὅπως καὶ κάθε τί ἄλλο πού βρίσκε-ται ἀπὸ κάτω του. Ἀλλὰ τὸ θέμα ἐτέθη. Καὶ κάθε πρόβλημα ἐλευθε-ρίας, ἀρκεῖ νὰ τεθῇ. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, ἡ κατάρχησί της δὲν εἶναι πα-ρὰ ζήτημα χρόνου. Εἶναι τὸση ἡ δύ-ναμι τοῦ ἀνθρωπίνου πόθου γιὰ τὴν εὐτυχία του, ὥστε κάθε ἐμπόδιο γιὰ τὴν κατάρχησί της νὰ φαίνεται γε-λοία ἀπόπειρα τοῦ κτίσματος νὰ νι-κήσῃ τὸν Δημιουργό του. Γι’ αὐτὸ οἱ «Ἐλεύθεροι Οὐρανοί» ἀποτελοῦν τὴν Πύλιν πρὸς τὴν κατάκτησι τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας.

K.A.P.

Κουρσάροι

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 40)

διόρθωσι τοῦ ἑλληνικοῦ карабию. Παίρνοντας ἔ-να ρεγάλο ἀπὸ τρακόσια γρόσια, ὁ παραδόπι-στος πασᾶς, δέχτηκε νὰ βοηθήσῃ τὸν καπετὰν Λεωνίδα. Μὰ σύγχρονα ἔστειλε καὶ κρυφὰ μιὰ φελοῦκα στὴ Σίφου, νὰ εἰδοποιήσῃ μερικὰ τούρ-κικα καράβια, πού βρίσκονταν ἐκεῖ. Ἡ φελοῦκα τὸ συνάντησε καὶ τρία ἀπ’ αὐτὰ βάλαν πῶρῃ ἀμέσως γιὰ τὴ Μῆλο.

‘Ο Νότης καὶ ὁ Ταράς πού περιπολοῦσαν μὲ σκομπαβία ἔξω ἀπ’ τὸ λιμάνι, φέρανε ἀμέ-σως τὸ χαμπέρι στὸ Λεωνίδα, σάν εἶδαν νὰ ἔρ-χωνται κατὰ πάνω τους τὰ τούρκικα πλεούμενα.

Μόλις ὁ Λεωνίδας πῆρε τὸ ραπόρτο, διέτα-ξε ἓνα μέρος ἀπ’ τὸ ποοῦρμο του νὰ μπαρκάρῃ καὶ στὸ μικρὸ πολεμικὸ, πού εἶχα-στὴ φρεγάτα. Πάνω σ’ αὐτὰ εἶχαν κι’ ὅλας κουβα-νε κυριέμει. Πάνω σ’ αὐτὰ εἶχαν κι’ ὅλας κανόνια. Μὰ λῆστε! Ἀρκετὰ πυρομαχικὰ καὶ μερικὰ κανόνια. Μὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ποοῦρμου κι’ ἀνάμεσά τὸ μεγαλύτερα νεοστρατολογημένους Μηλιώτες, του πῆρε στὸ δικὸ του κοράβι.

‘Ο Λεὼν πού κυβερνοῦσε τὸ μικρὸ πολεμικὸ, τοποθετήθηκε στὴ πούκα τοῦ λιμανιοῦ. Σὲ λί-γο φτάσανε οἱ Τούρκοι. Ὅταν πλησίασαν τὸ πρῶ-το κοράβι, ὁ Λεὼν τὸ ὑποδέχτηκε μὲ μιὰ μπα-τοριά τῶν κανονίων του, προσπαθώντας νὰ τὸ

χτυπήσῃ στὴν πλώρη. Ὑστερα διπλῶρωσε καὶ πέρασε σὲ ρεσάλτο μὲ ὅλο τὸ ποοῦρμο του. Κεῖ-ναι μὲ μιὰ λύσσα, πού τὴν μεγάλωνε ὁ πό-νος τοῦ χεριοῦ του, τὸν χτυπᾷ στὸ κεφάλι. Δυὸ φορές ἡ πλατεῖα ἐπιφάνεια τοῦ σφυριοῦ κατα-φέρθηκε μὲ δύναμι πάνω στὸ καύκαλο τοῦ νεα-ροῦ Πάπου. Κι’ ὁ Λεὼν ἔπρεσε, κάτω ἀπὸ τὰ φο-δερά αὐτὰ χτυπήματα τοῦ Τούρκου.

—Αὐτὸς πιά πέθανε! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ Ἀρ-ναούτης.

Τότε στραφήκανε στοὺς ἄλλους Ἕλληνες. Μὰ ὅλοι σχεδὸν ἀπ’ αὐτοὺς εἶχανε σκοτωθῇ. Μό-νο μερικοὶ, πού μείνανε χωρὶς ἄρματα, πισστή-κανε σκλάβοι.

Στὸ μεταξύ, δυὸ ἄλλα πολεμικὰ μπήκανε στὸ λιμάνι γιὰ νὰ κυνηγήσουν τὸ Λεωνίδα. Αὐ-τὸς ὁμῶς, μ’ ὅλο του τὸ ποοῦρμο καὶ μὲ τὸ χρη-μα, πέρασε εἰς φρεγάτα καὶ ξεφεύγοντας τὴν καταδίωξι τῶν ἑχθρῶν του, ἀνοίχτηκε ἀπ’ τὸ λι-μάνι στὸ πέλαγο. Καὶ μ’ ἀνοιγμένα ὅλα της τὰ πανιά ὁ φρεγάτα ἔβαλε ρότα γιὰ τὸ Μπέλλο Πά-ουλο. Αὐτοῦ λογάριζε ὁ καπετὰν Λεωνίδας νὰ πάρῃ χαμπέρια γιὰ τὸ Λεόντα καὶ τοὺς ἄλλους.

ΦΡ. ΕΝΓΚΕΛΣ

ΘΥΜΑΣΤΕ ΠΟΤΕ;

...ἢ ξέρετε πότε ἔγινε αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις στὸ Στάδιο;

Ἀφροσύνη τοῦ 1920. Ὁ δὲ ἄλλος ὅτι ἔγινε αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις στὸ Στάδιο, εἶναι ὁ ἄλλος ὅτι ἔγινε αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις στὸ Στάδιο.

Κοπέλλα ἢ τίγρις

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 27)

θη τὸ μουσικὸ, πού οὔτε ὁ βασιλιάς δὲν ἤ-ξερε. Ἄν ἡ ἀγαπημένη του δὲν ἔσκιζε τὸ πέπλο τοῦ μυστηρίου, καμμιὰ ἐλπίδα δὲν ἀ-πόμενε γιὰ τὸ παλληκάρι. Μόλις, λοιπόν, τὴν ἀντίκρουσε, ἔτσι ὅπως ἤθελε γιὰ παρηγοριά νὰ πιστεῦσῃ, κατάλαβε ἀμέσως ὅτι «ἤξερε».

Μ’ ἓνα γρήγορο κι’ ἀνήσυχον θλέμμα ἔ-κανε τὴν ἐρώτησι: «Ποία;» Φωνὴ ἔμοιαζε ἡ ματιὰ του, τόσο δυνατὴ φωνή, πού λές κι’ ἀκούστηκε στὰ πέρατα τῆς ἀρένας. Ἡ θα-αιολοπούλα κατάλαβε. Δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ οὔτε δευτερόλεπτο. Τὴν ρώτησαν σάν λάμ-πη κερανοῦ. Σὰν ἀστραπή, γρήγορα, ἔπρε-πε ν’ ἀπαντήσῃ.

Τὸ δεξιὸ τῆς χερί ἀκουμποῦσε στὸ διά-ζωμα τοῦ θεωρείου. Τὸ σήκωσε ναχηλικά, καὶ μὲ μιὰ ἀνάλαφρη, ἀλλὰ σταθερὴ κίνησι τὸ πῆγε πρὸς τὰ δεξιά. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἔρα-σὴ τῆς, κανεῖς δὲν πρόσεξε τὸ μήνυμα. Ὁ λαὸς μὲ ἀγωνία παρακολουθοῦσε τὸ παλλη-κάρι.

‘Ο νέος μὲ θῆμα σταθερὸ, γρήγορα διέ-σχισε τὸν στίβο. Ὅλων οἱ καρδιές ἔπαψαν νὰ κτυποῦν. Ὁ καθένας κράτησε τὴν ἀνα-πνοή του. Δὲν ὑπῆρχε θλέμμα πού νὰ μὴν ἔφεπτε πάνω στὸ παλληκάρι. Κι’ αὐτὸ, χω-ρὶς διαταγμὸ, προχώρησε, καὶ μὲ μιὰ ἀπό-τομη κίνησι, ἀνοίξε τὴν δεξιὰ πόρτα.

Καὶ τώρα, ἀγαπητοί μου ἀναγνώστα, ἴ-δου τὸ αἶνιγμα τῆς ἱστορίας μου. Τί ἄραγε πρόβαλε ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα; Ἡ αἰμοθό-ρα τίγρις ἢ ἡ πεντάμορφη κοπέλλα; Ὅσο πιὸ πολὺ καὶ πιὸ σοβαρὰ συλλογι-ζεται κανεῖς τὸ πρόβλημα, τόσο καὶ πιὸ δύ-σκολη γίνεται ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα. Κι’ αὐτὸ, γιατί ἡ σωστὴ λύσις προϋποθέτει μιὰ βαθειὰ γνῶσι τῆς γυναικείας ψυχῆς, πού μοι-ραῖα ὁμῶς θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ σ’ ἓνα δαίδα-λο ἀπὸ πάθη, ὅπου δύσκολα κανεῖς μπορεῖ νὰ βρῇ τὸ σωστὸ δρόμο.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 23

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ : 1. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ. 2. ΑΠΟΣΤΗΜΑ — ΧΙΣ. 3. ΡΟΦΟΙ — ΡΕ — ΤΙ. 4. Ο «ΘΙΣ» — ΠΟΙΟΤΗΣ. 5. ΦΕΣ — ΑΕΡΑ — ΑΜΑ. 6. ΥΤΤΡΙΟΝ — ΣΑΑΡ. 7. ΛΙΑΠΗΔΕΣ. 8. ΙΚΑ — ΤΙΣΑΙΟΝ. 9. Κ.Ο. (ΚΝΟΕΚ - ΟΥΤ) — ΠΗΚΤΙΚΑΙ. 10. ΕΙΣ — ΝΟΩΝ — ΝΑΣ. 11. ΟΣ — ΣΣ — ΡΙΤΑ. 12. ΟΚΤΩ — Ο «ΜΑΑΣ»

ΚΑΘΕΤΩΣ : 1. ΦΑΡΟΦΥΛΑΚΕΣ. 2. ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ. 3. ΣΟΦΙΣΤΑΙ — ΣΟΚ. 4. ΙΣΟΣ — ΡΠ (Ροπή) — ΣΤ’ (6). 5. ΟΤΙ — ΑΛΗΤΗΝ. 6. ΓΗ — ΠΡΟΔΙΚΟΣ. 7. ΝΜ (Νίμη) — Ο «ΕΝΕΣΤΩΣ». 8. ΩΑΡΙΑ — ΣΑΙΝ. 9. Ε.Ο. — ΙΚ — ΡΜ. 10. ΙΧ — ΤΑ «ΑΡΟΑΝΙΑ». 11. ΑΙ-ΤΗΜΑ — ΝΙΑΤΑ. 12. ΒΡΑΣΙΣ — ΣΑΣ.

ΖΙΓΚΑ - ΖΑΓΚ ΑΡ. 23

‘Ο ειδικὸς συνεργάτης μας ἐπέτυχε μὲ τὰς λέξεις: ΚΛΩΣΤΟ-Υ-ΦΑΝ-ΤΟΥΡΓΕΙΟΝ — ΑΠΤΟ — ΛΙΛΑ — ΑΡΓΑ, σύνολον 50 βαθμῶν. Μερικὲς ἄλλες λέξεις: ΠΑΓΟΥΡΙΑ — ΑΓΡΟΤΟΥ — ΚΟΥΡΑΓΙΟ — ΑΓΟΥΡΑ — ΦΟΥΝΤΑ — ΚΑΛΩΣΥΝΑΙ — ΠΑΛΤΟΥ — ΚΟΥΤΟΥΣ — ΠΟΥΝΤΑ κλπ.

Ἀναγνώστης μας, ὁ κ. Ἀργυρίου ἐπέτυχεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦ-χος μας μὲ τὰς λέξεις: ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΥΣ — ΧΕΡΙΚΟ — ΠΙ-ΚΡΟΣ, βαθμολογίαν «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ» μὲ 47 βαθμούς.

ΠΟΙΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 23

1. Βιβλιοθήκη κάτω ἀριστερὰ. 2. Κάδρο. 3. Ματογυάλια κυρίου. 4. Ἐ-τικέτα ντισέ γραφείου. 5. Ταμπόν. 6. Κουμπιὰ κωδῶνων γραφείου. 7. Κορδόνι τηλεφώνου. 8. Τζάμια παραθύρου. 9. Ἀγκράφα ζώνης κοπέλλας. 10. Ἐρεϊσίνωτο καθίσματος δακτυλογράφου. 11. Πόρτα ἀνω δεξιά.

Ἄλλὰ ἡ ἀπαίσια τίγρις; Οἱ φρικιαστι-κὲς φωνὲς τοῦ τρόμου; Τὰ αἵματα; Ὁ σπα-ραγμὸς τοῦ ζωντανοῦ; Ὁ ἀνήκουστος θά-νατος;

Σ’ ἓνα δευτερόλεπτο, μὲ μιὰ μόνο κίνη-σι, ἀποκάλυψε τὴν ἀπόφασί πού εἶχε πάρει, μετὰ ἀπὸ πολλὰ ἡμερονύκτια γεμάτα σκέ-ψεις, ἀγωνίες κι’ ἀμφιταλαντεύσεις. Τὸ ἤ-ξερε καλὰ πῶς θὰ τὴν ἐρωτοῦσε ὁ ἀγαπη-μένος της. Καὶ ἀποφάσισε ποῖα πόρτα θὰ τοῦ ἔδειχνε!

Χωρὶς διαταγμὸ, κίνησε τὸ χερί της πρὸς τὰ δεξιά.

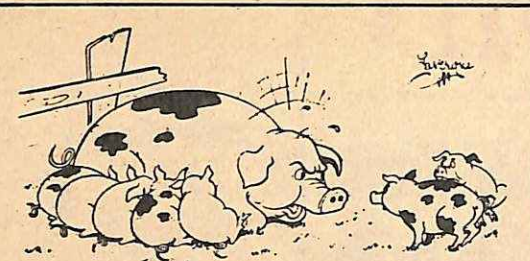
Τὸ αἶνιγμα τῆς πόρτας δὲν εἶναι σωστὸ νὰ κριθῇ ἐπιπόλαια. Οὔτε καὶ μοῖ ἐπιτρέ-πεται νὰ τολμῶω —μόνος ἐγώ— νὰ δώσω τὴν λύσι.

Γι’ αὐτὸ, ἀφῆνω σ’ ὅλους σας τὴν φροντί-δα ν’ ἀπαντήσετε στὸ ἐρώτημα: Ποῖα ἀρα-γε ὄντως ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, ἡ κοπέλ-λα ἢ ἡ τίγρις;

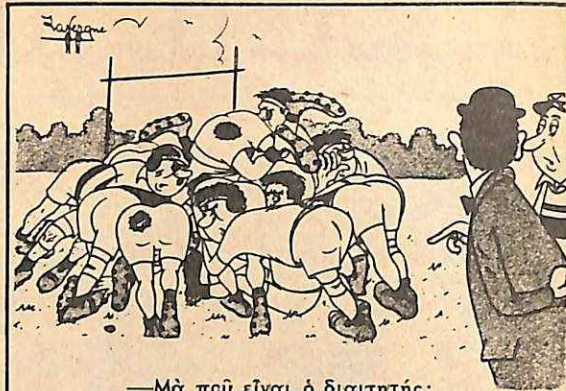
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΟΥ

Τὸ διήγημα αὐτὸ, ἀπὸ τὸ 1884 ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ δημοσιεύθηκε στὴν Ἀμερικὴ, γινώρισε μιὰ ἐ-πιτυχία, πού ἔως σήμερα ἐξακολουθεῖ. Χιλιάδες ἀ-ναγνώσταί, σ’ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, προσπάθι-σαν νὰ ἐροῦν τὴν λύσι. Τέλος, στὴν Ἀμερικὴ, ἰδρῶ-θηκαν... δύο συλλογοί, πού μὲ φατισμὸ ὑποστη-ρίζε ὁ καθένας γιὰ λαγανισμό του τὸ τί παρουσι-άζετο ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα. Κάποτε μάλιστα, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀπεράσαν ν’ ἀποκαλύψουν τολυχε-σίαν τὴν προτίμησι τοῦ συγγραφέως. Τὸν ἐκάλεσαν σὲ γεῖμα καί, στὸ τέλος, παρουσιάσαν πλάι - πλάι σ’ ἓνα ἑσκα, δύο παγανῶ. Τὸ ἓνα εἶχε σχῆμα τί-γρεως. Τὸ ἄλλο ἔμοιαζε μὲ κοπέλλα. Ἡ στιγμὴ ἦ-ταν κρίσιμη. Ὅλοι κάθοσαν τὰ μάτια τους στὸν φράκ Στάκτον. Κι’ αὐτοὶ, ἀτάραχοι καὶ ἀδιάφο-ροι, ἀπλῶς τὰ χέρια του καὶ συγχρόνως πῆρε στὸ πιάτο του καὶ τὰ δύο παγανῶ! Καὶ μιὰ δαγκώνον-τας τὸ ἓνα, μὲ τὸ ἄλλο, ἔφαγε τὴν κοπέλλα καὶ τὴν τίγρι! Ἀλήθεια, ὁμῶς, ἀπὸ τὴν πόρτα ὄντως ἔφαγε ἡ τίγρις ἢ ἡ κοπέλλα;

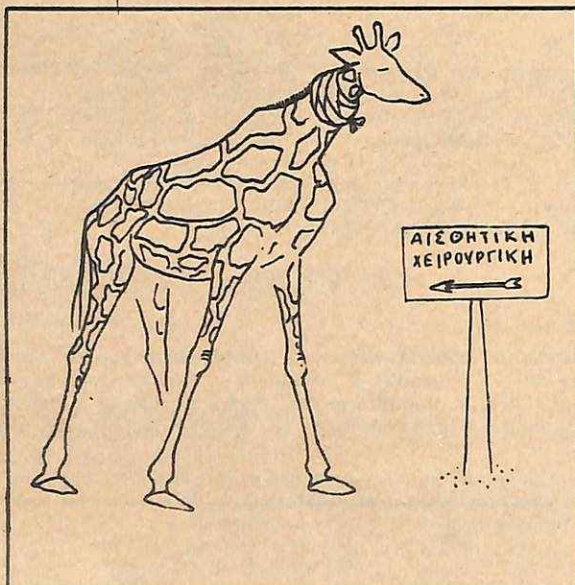
ΧΙΟΥΜΟΡ

—Γιὰ νὰ σοῦ πῶ! Θὰ πάψης νὰ καλῆς κάθε μέρα κι' ἀπὸ ἓνα φίλο σου στὸ γεῦμα;

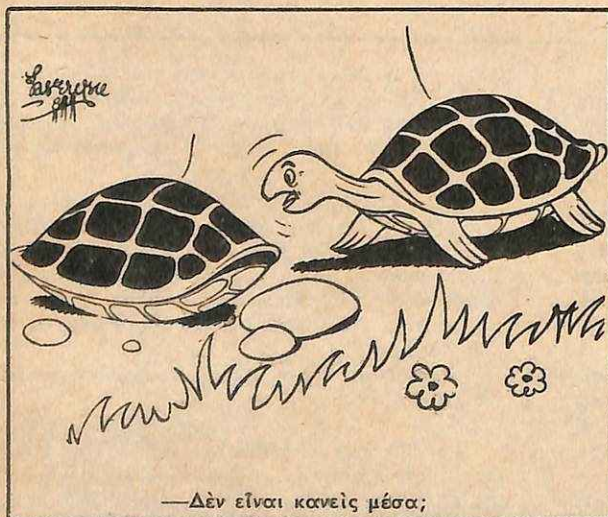
—Μὰ πού εἶναι ὁ διαιτητής;
—'Απὸ κάτω!

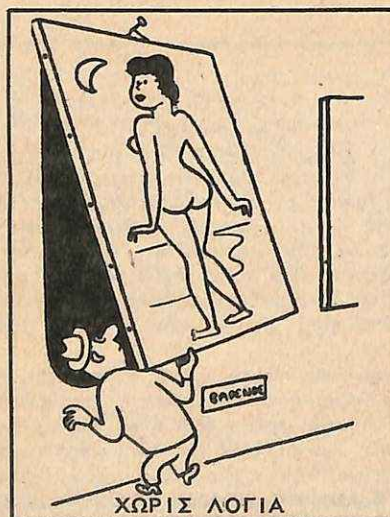
—Μπόμπ! Σὲ ζητοῦν στὸ τηλέφωνο!

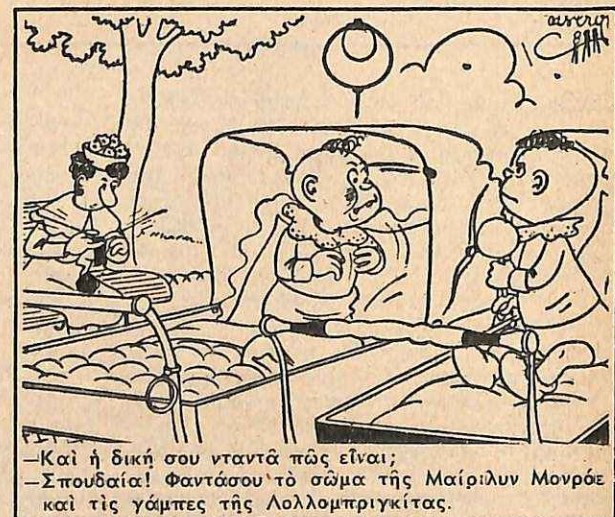
—Πόσες καὶ πόσες γενεές σκύλων θὰ ἔχη γνωρίσει αὐτὴ ἡ κολῶνα!

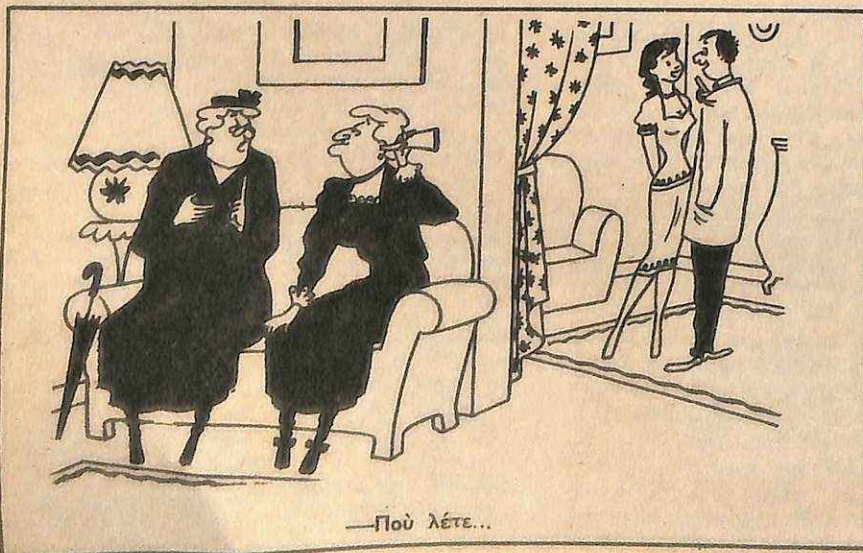
—Δὲν εἶναι κανεὶς μέσα;

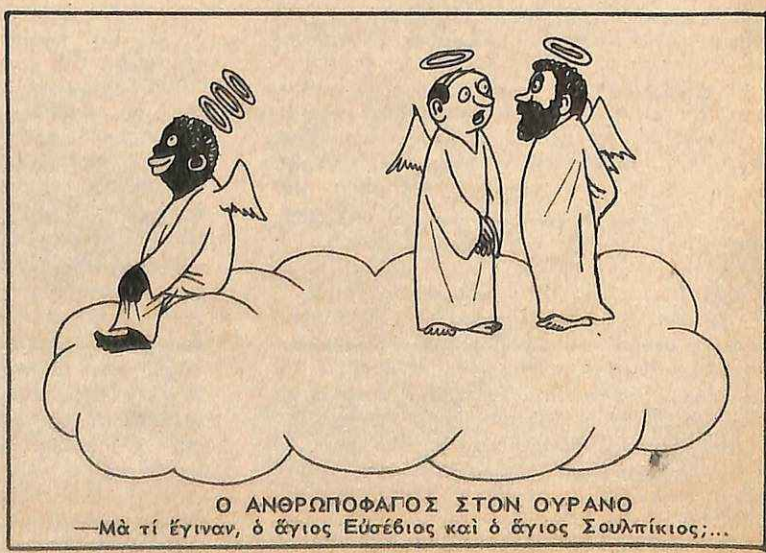
ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

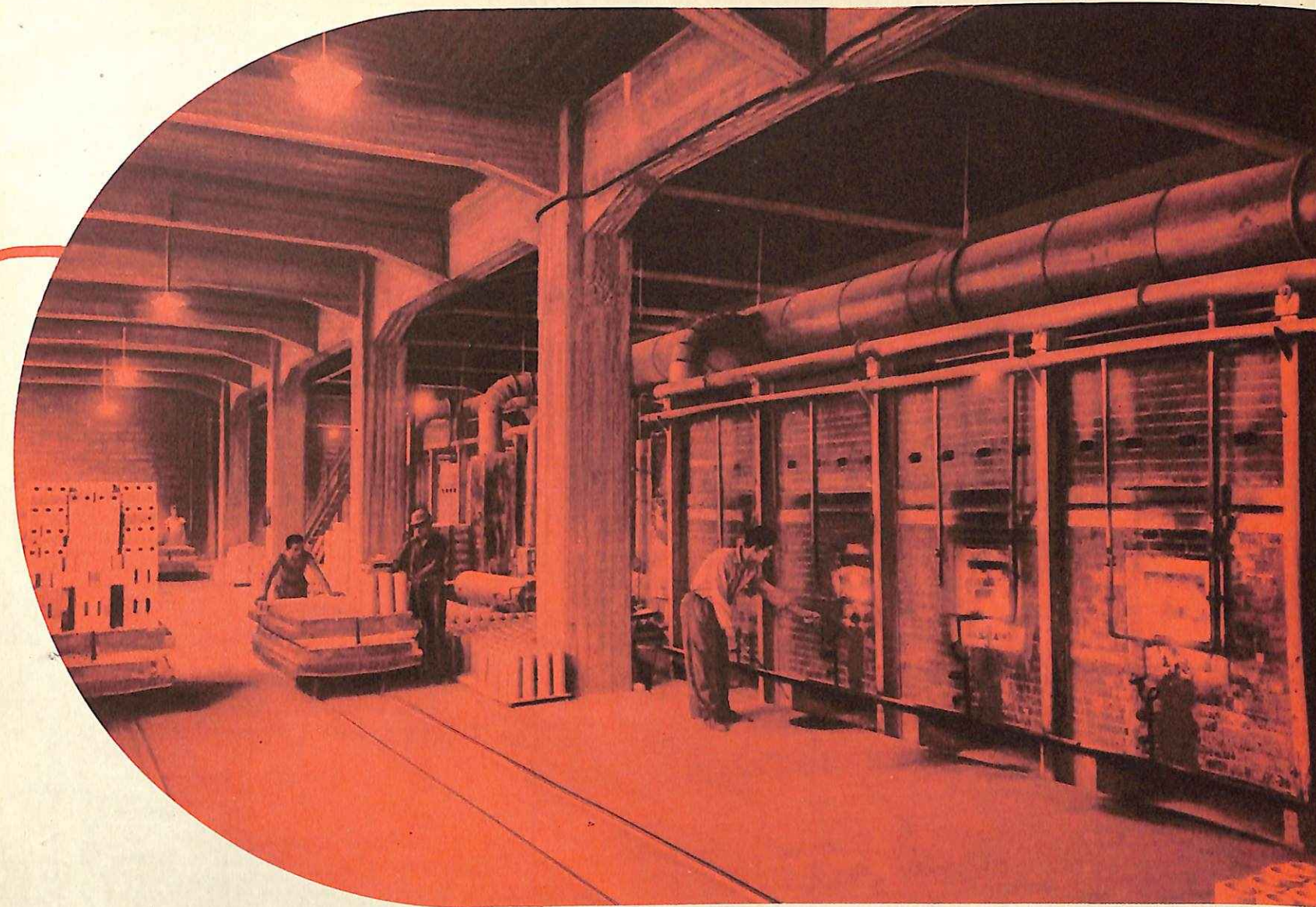
—Καὶ ἡ δική σου νταντὰ πῶς εἶναι;
—Σπουδαία! Φαντάσου τὸ σῶμα τῆς Μαίριλιν Μονρόε καὶ τὶς γάμπες τῆς Λολλομπεργκίτσας.

—Ποῦ λέτε...

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ
—Μὰ τί ἔγιναν, ὁ ἅγιος Εὐσέβιος καὶ ὁ ἅγιος Σουλπίκιος;...

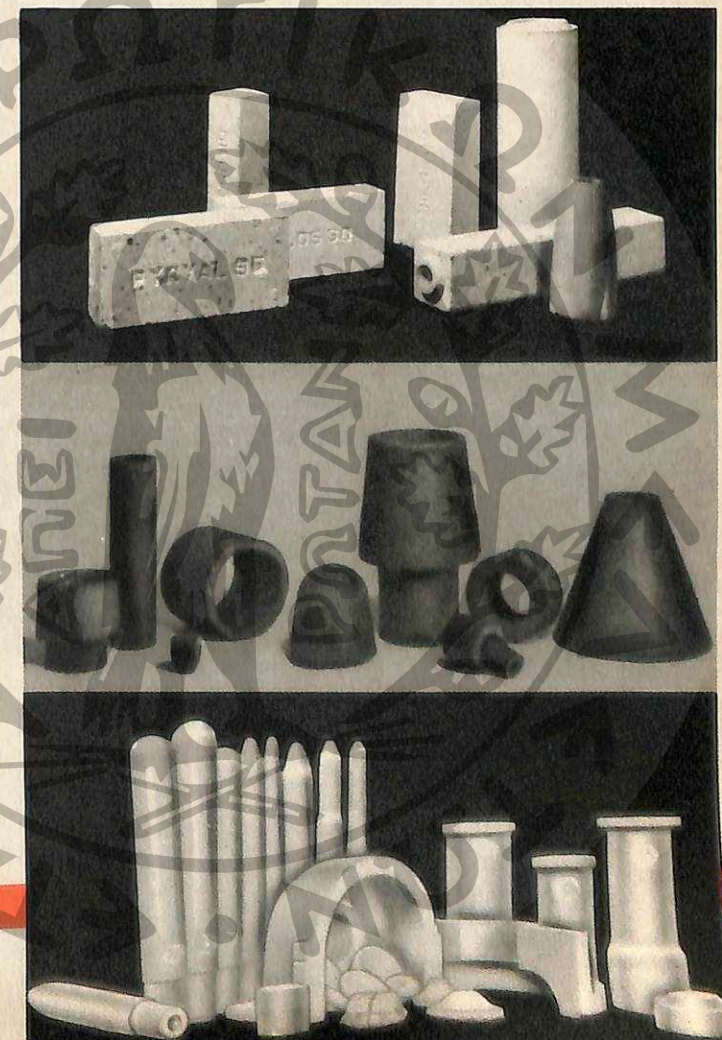
ΚΛΙΒΑΝΟΣ ΟΠΤΗΣΕΩΣ ΠΥΡΟΤΟΥΒΛΩΝ, ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ 16 ΤΟΝΝΩΝ ΑΝΑ 24ΩΡΟΝ

Τὸ τμήμα πυριμάχων τῆς Ἀωννύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων παράγει εἰς τὰς νέας τοῦ ἐγκαταστάσεις πυρίμαχα καὶ ὀξύμαχα κεραμευτικὰ προϊόντα διαφόρων ποιότητων διὰ κάθε βιομηχανίαν.

Ἡ τεχνικὴ ὑπηρεσία τοῦ τμήματος αὐτοῦ εἶναι πάντοτε πρόθυμος νὰ ἐξυπηρετήσῃ διὰ πληροφοριῶν πάντα ἐνδιαφερόμενον καὶ νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν καλὴν καὶ σύντομον ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελιῶν σας.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ
ή ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

ΙΖΟΛΑ

Καλύτερη και όμορφότερη
από την ξένη. Καί όμως
φθηνότερη από 900
έως 1500 δραχμές από
την αντίστοιχη ξένη.

ΑΔΕΛ

Ιζόλα

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Από τα καταστήματα που πωλούν ηλεκτρικές συσκευές ζητήστε το έντυπο του Διαγωνισμού, που σας εξη-
γεί πώς θα κερδίσετε μίαν από τις 200 φωτογραφικές μηχανές PETITAX, που σας προσφέρει η ΙΖΟΛΑ.